

**STRATEGIA
INTEGRATA DE
DEZVOLTARE URBANA**

**MIERCUREA CIUC
2016-2025**

2016

VERSIUNEA 5.0_RO

SIDU MIERCUREA CIUC

Elaborator: PLANIFICATIO DEZVOLTARE ŞI ENERGIE S.R.L.
CUI RO34307922
J19/96/2015
Miercurea Ciuc, str. Kossuth Lajos, nr. 28/1
 Planificatio

Şef proiect: László Csák, PhD, FeRSA, PgDip

Experţi:
Ongjerth Richárd
Dalos Péter
András Zoltán, MA
Gáspor Gábor István, BA
Kelemen Gábor, MA
Tünde Makó, MA
Ákos Csizmás, MA

CUPRINS3

Sumar executiv5

Provocări de dezvoltare urbană7

Provocări economice7

Provocări sociale26

Cultură26

Monumente31

Sănătate publică33

Sistemul social40

41

48

Provocări climatice50

Provocări demografice60

Provocări infrastructurale - de mediu.....72

Mediu construit72

88

91

Sintetiza93

Economie, ocuparea forței de muncă93

Societate94

Mediu966

Analiza SWOT99

Strategii actuale și documente de politici pe diferite ramuri economice103103

Nivel local1031033

Nivel regional1066

Nivel național1077

Viziunea despre viitor cu privire la dezvoltarea urbană și sistemul de obiective al SIDU1164

Viziunea și obiective-cheie ale SIDU1166

Dezvoltare durabilă1166

Domenii de obiective-cheie1166

Prezentarea obiectivelor-cheie și a activităților1199

Activități necesare atingerii obiectivelor122

Activități necesare atingerii obiectivelor tematice122

Plan de măsuri 129

Activități1299

Riscuri	130
Sistemul de măsuri	133
Portofoliu proiect	140
Implementare, monitorizare, evaluare	Error! Bookmark not defined. 44
Soluții organizaționale	Error! Bookmark not defined. 50
Plan de măsuri	Error! Bookmark not defined. 53
Indicatori	Error! Bookmark not defined. 54
Parteneriat	Error! Bookmark not defined. 55
Consultare	Error! Bookmark not defined. 55
Participare	Error! Bookmark not defined. 55

Sumar executiv

Miercurea Ciuc, un oraș competitiv și atractiv

Municipiul Miercurea Ciuc - asemenea celorlalte orașe din România - a ajuns într-o situație dificilă, în ciuda politicii de dezvoltare eficientă din multe puncte de vedere. Datorită tendințelor globale, europene și naționale, se poate observa o schimbare negativă a celor mai importanți indicatori economici ai orașului, cât și o scădere treptată a populației, al capitalului uman și a numărului de angajați – cauzate în primul rând de ponderea celor plecați la muncă în străinătate. Astfel, dezvoltarea orașului se poate realiza doar prin creșterea armonioasă a economiei și a comunității locale, ceea ce necesită sporirea atractivității orașului, pentru ca în perspectivă Miercurea Ciuc să ofere alternativă competitivă pe planul nivelului de trai similară cu orașele din Europa Occidentală, care la ora actuală reprezintă destinația migratorie preferată, devenind astfel cea mai importantă provocare.

Având în vedere că după anul 2020 datorită politicii de dezvoltare EU, se vor micșora finanțările destinate dezvoltării durabile a orașelor - la un grad necunoscut până la momentul de față – ceea ce nu facilitează situația actuală a municipiului Miercurea Ciuc, dimpotrivă și acesta trebuie să găsească o modalitate de dezvoltare a orașului bazată în primul rând pe surse de extrafinanțare, rezultând astfel atractivitatea orașului.

Având în vedere această prognoză, s-ar putea ca metodele de dezvoltare anterioare să fie depășite. Soluția ar fi identificarea unei strategii de dezvoltare integrată, cu mai multe părți implicate, ce folosește sursele puterii publice în așa fel încât să genereze din ce în ce mai multe investiții particulare, așa multiplicând gradul de eficiență a resurselor. Astfel, este nevoie de o procedură bazată pe informații, date concrete, vizând satisfacerea nevoilor sociale, ceea ce aplică un mod de abordare pe diferite ramuri economice, cu implicare regională, în scopul unei dezvoltări eficiente.

Procesul de planificare SIDU a parcurs acest traseu, căci studiul a început cu o anchetă și o analiză vastă legată de evaluarea gospodăriilor, cu recensământul de trafic și cu analiza datelor adunate. Prin cunoașterea faptelor concrete au ieșit la iveală informații noi legate de situația economică a orașului, de nevoile locuitorilor, obiceiurile de călătorie și de transport, formând o bază solidă pentru identificarea și realizarea unor soluții centrate pe viitor.

Având în vedere că scopul principal a strategiei este de a elimina procesele nefavorabile actuale, cât și ameliorarea acestora pe cât posibil, ideea centrală a obiectivelor constituie sporirea atractivității pe mai multe planuri, pentru a da startul trendurilor pozitive.

Pentru a atinge un nivel de trai mai bun e nevoie de o economie dezvoltată, ceea ce presupune forță de muncă calificată, ca și în Europa Occidentală, pentru populația tânără și cea mobilă trebuie oferit condiții de trai competitive, astfel încât să se formeze condițiile economice, instituționale și de mediu mai atractive. Acesta însă presupune un potențial economic ridicat, care poate fi atins prin proiectarea și implementarea sincronizată a strategiilor de dezvoltare integrată.

De aceea obiectivele prezentului proiect vor viza în mod conștient, pe baza unei rațiuni mai puternice, un sistem al intervențiilor legate de sporirea atractivității interioare și exterioare, bazate pe valorile deja existente și pe resursele funcționale. Acest tip de schimbare multiplă de paradigmă poate rezulta, pe lângă satisfacerea nevoilor interioare, și atractivitatea exterioară, care prin internalizarea resurselor exterioare contribuie la dezvoltarea municipiului la nivel internațional.

decembrie 2016

Provocări de dezvoltare urbană

Provocări economice

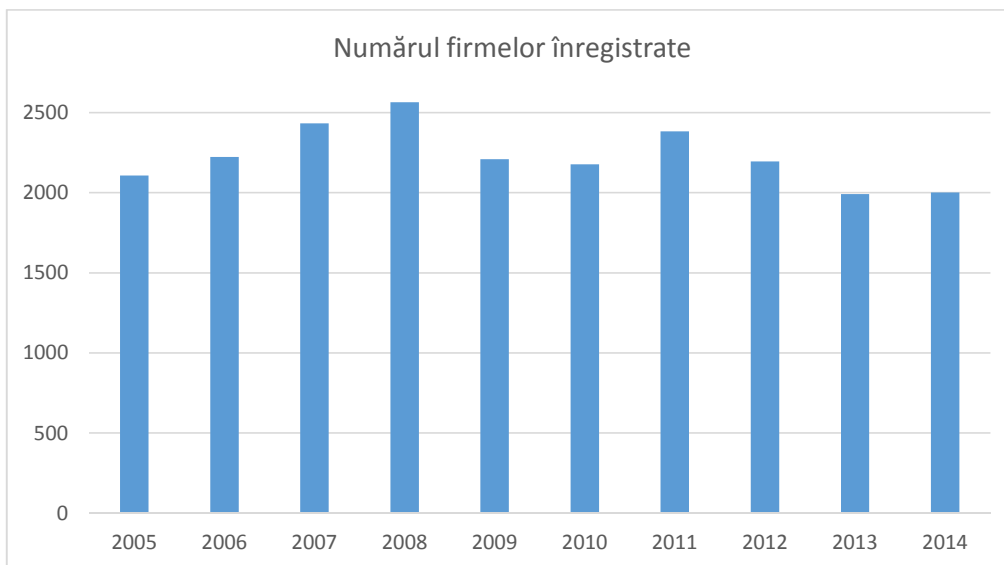
Viața economică a municipiului Miercurea Ciuc în ultimii 10 ani era într-o perioadă de „căutare de drumuri”, s-au observat urmările restrângerii activității întreprinzătorilor înregistrate, precum această schimbare poate fi urmărită și în datele statistice existente. În urma dezbaterilor cu grupurile de interes economic, folosind metoda focus grup, s-au evidențiat câteva probleme specifice care duc la complexitatea acestui aspect. În mod vizibil, nu e vorba doar de scăderile datorate crizei economice din anul 2008 (un număr semnificativ de indicatori arată tendință descrescătoare chiar înainte de criză), ci și de criza prezentă în eficiența și competitivitatea economiei, ca o piedică a dezvoltării prin privatizare, în primul deceniu al mileniului. Cauzele sunt deci multiple, printre care se regăsesc aspectele deja amintite, adică lipsa competitivității și pierderile de cotă de piață, nivelul scăzut al inovațiilor, necorordanța dintre viața economică și sistemul educațional profesional și tehnologic, lipsa forței de muncă și scumpirea materiei prime. Urmările însă sunt semnificative: scăderea numărului afacerilor, diminuarea cifrei de afaceri, reducerea numărului locurilor de muncă, ducând la sărăcirea populației, scăderea consumului și a fenomenul migrației.

Despre toate acestea avem o imagine detaliată în prezenta analiză privind dezvoltarea durabilă a municipiului Miercurea Ciuc, apelând la informațiile din baza de date "Lista firme" și datele Institutului Național de Statistică. Toate datele sunt analizate pentru perioada 2005-2014 și de multe ori le-am comparat cu valorile asemănătoare ale celorlalte unități teritoriale, evidențiind pe lângă particularitățile locale și cele naționale, generale.

În primul rând, vom arăta pe figura de mai jos schimbarea numărului de firme, pe baza datelor disponibile în Lista firmelor. Aici se observă o creștere moderată (o creștere anuală de 5-9%) a numărului întreprinderilor până în anul 2008 (numărul maxim de firme fiind de 2563), fiind urmată apoi de o scădere similară.

Această scădere a fost perturbată de febra înființării de firme în 2011-2012, mânată de fondurile EU, dar au fost încercări de scurtă durată, căci în anii care au urmat s-a redus din nou numărul firmelor și față de 2008, până în 2013-2014, au dispărut mai mult de 500 de

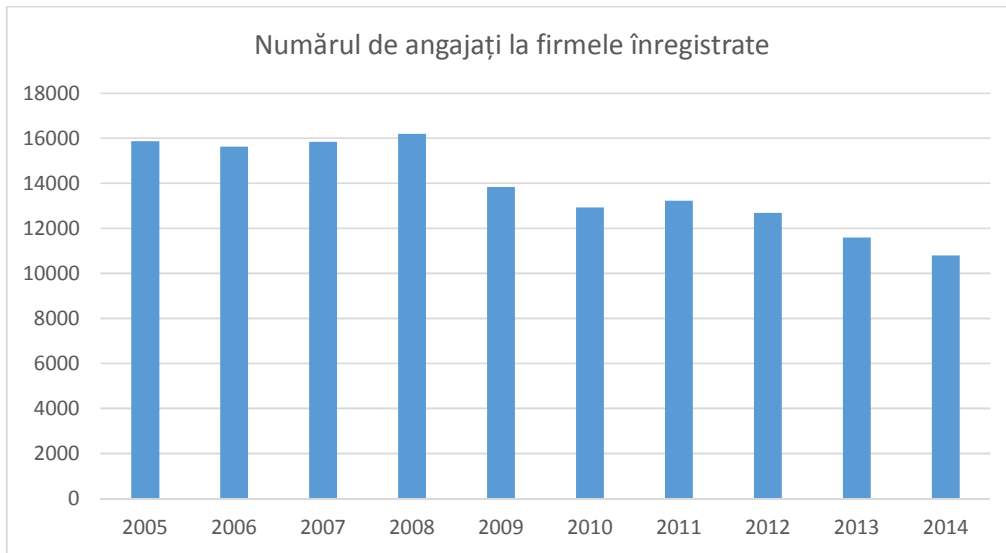
firme (o scădere de 22%, căci au fost înregistrate doar 2001 de întreprinderi). Din cifra de afaceri se poate observa că lipsesc nu numai întreprinderile, dar lipsește și randamentul economic reprezentat de acestea.

Sursă¹

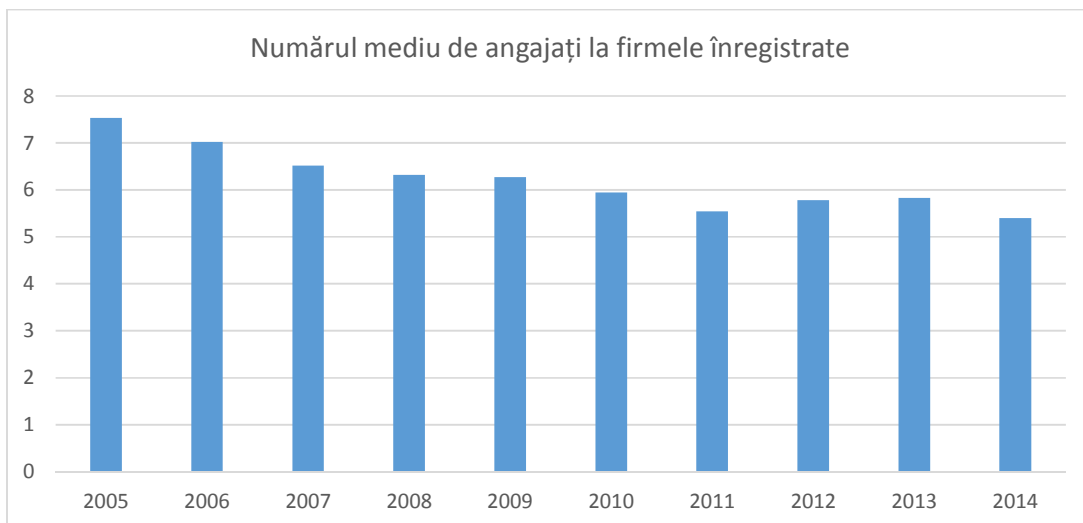
Situații asemănătoare apar și în statistica salariaților. Această evoluție e și mai nefavorabilă, căci până în 2008 economia ciucană a angajat o masă constantă de oameni (mai puțin de 16000 de persoane), care până în anul 2014, s-a redus la 10796 (scădere de 33,3%, dispărând 5396 de locuri de muncă). Nici anul 2011 nu a adus schimbări în această privință, confirmând presupunerea că majorarea din acest an se datorează posibilităților oferite de proiecte legate de înregistrarea firmelor (în acest an au fost cu 207 de firme mai multe, ceea ce a însemnat doar cu 290 mai multe locuri de muncă).

¹ Pe parcursul elaborării SIDU, datele folosite sunt exclusiv din surse oficiale, autentice. Datele privind cifra de afaceri, salariați, profit, pierderi și coduri CAEN au fost folosite pe baza licenței listafirme.ro. Celelalte date statistice sunt preluate din baza de date Tempo a Institutului Național de Statistică – ultima actualizare: martie 2016.

Sursa: licența listafirme.ro

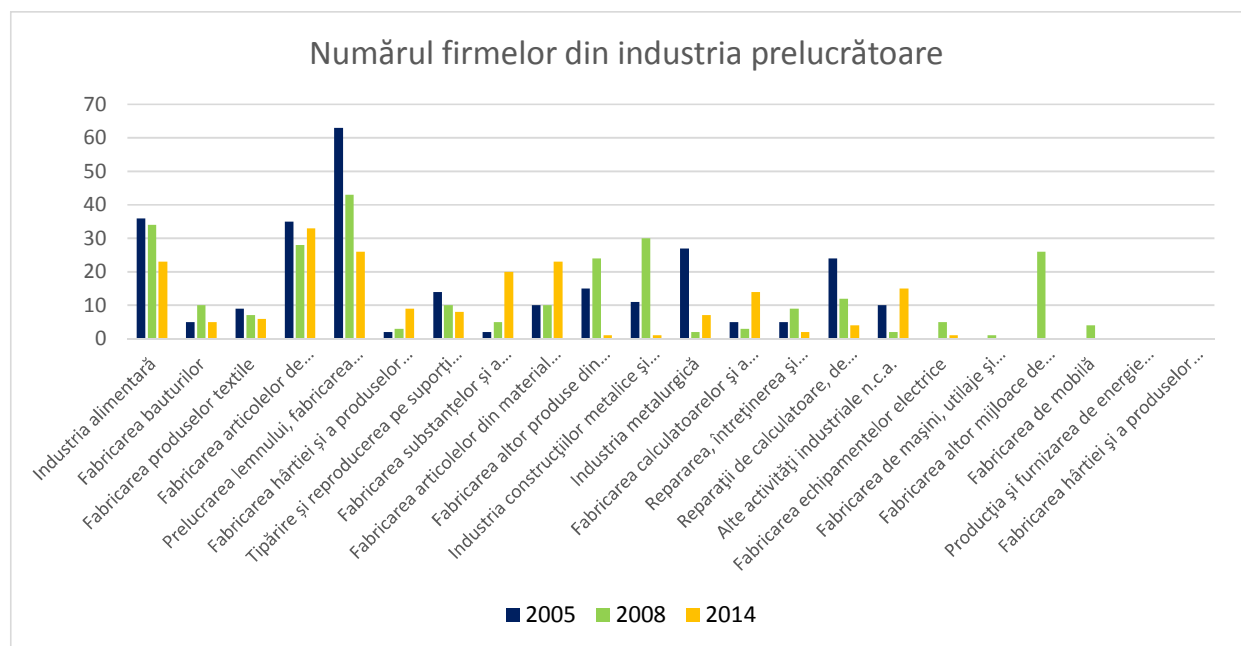
Așa cum se poate deduce și din graficele de mai sus (scăderea semnificativă a numărului de angajați), diagrama de mai jos arată că regresul se vede nu numai în numărul de întreprinderi, dar vizează și reducerea numărului de firme. Am ilustrat pe diagrama de mai jos numărul mediu de angajați, ceea ce demonstrează o scădere sistematică (din anul 2005, și astfel evidențiind că problemele nu sunt produse ale perioadei de după 2008, căci au existat și înainte probleme legate de dispariția locurilor de muncă, posibil din cauza concurenței). În anul 2005 o firmă din Miercurea Ciuc a avut în mediu 7,5 angajați, iar acest număr s-a redus până în 2014 la 5,4 (scădere de 28%). Așa cum se arată detaliat pe figura de mai jos, legat de evoluția numărului locurilor de muncă, s-au făcut diminuări masive în domeniul construcțiilor, al prelucrării lemnului și al industriei alimentare.

Sursa: licența listafirme.ro

Activitățile de prelucrare (industria prelucrătoare, industria alimentară, fabricarea băuturilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, fabricarea produselor textile, prelucrarea lemnului etc.) au pierdut din ponderea lor 45% pe piața muncii județene. Această tendință e ilustrată pe figura următoare. În cursul a nouă ani au dispărut din domeniile amintite 75 de firme (-27%) și 2606 locuri de muncă (-45%), ceea ce a rezultat aproape jumătate din scăderea numărului angajaților la nivel local (48%).

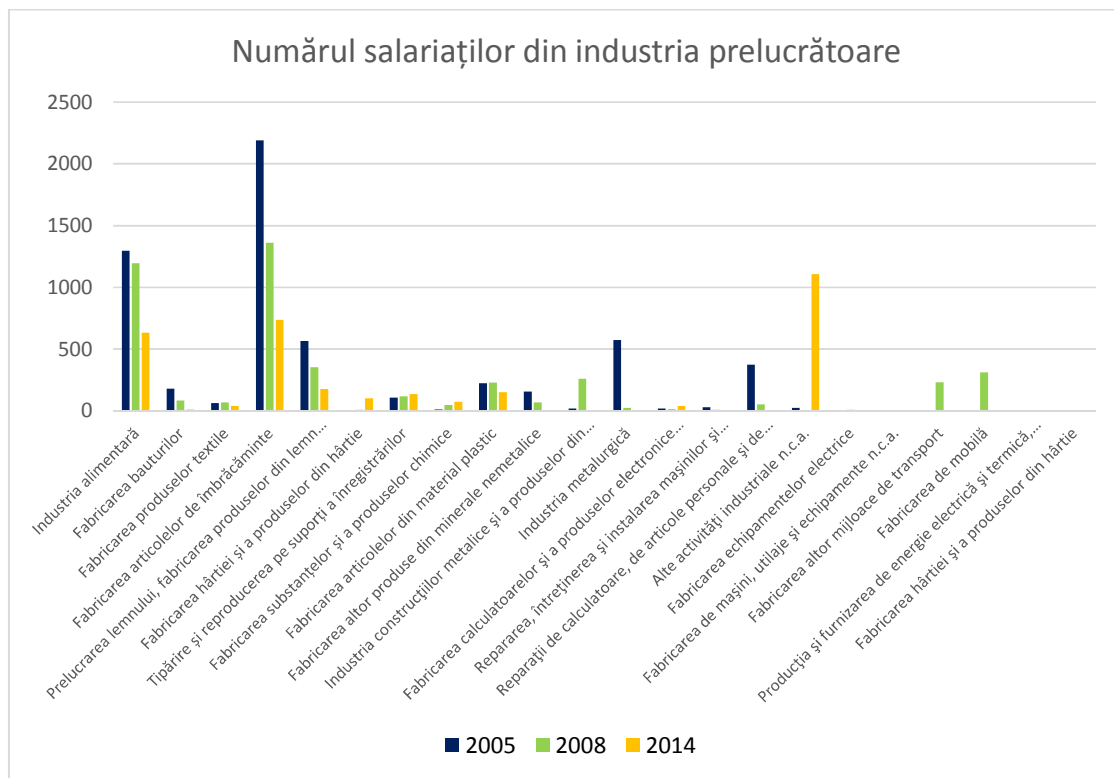
Diagrama de jos arată că în cadrul industriei prelucrătoare au fost afectate ramurile de activitate clasice (industria lemnului, industria alimentară, industria de confecții). În aceste trei ramuri au funcționat în total cu 42 de firme mai puține (-13 în industria alimentară, -27 în industria lemnului și -2 în confecții) și au lucrat cu 2511 mai puțini angajați decât în 2014.

Sursa: licența listafirme.ro

În această perioadă au dispărut mai mult de jumătate dintre angajații din industria alimentară (51%), 66% din industria de fabricare a produselor textile și 69% din industria lemnului. Este evident că aceste ramuri industriale au intrat într-o criză gravă, iar angajații lor au fost nevoiți să-și schimbe profesia, locul de muncă sau chiar să plece din țară.

Restrângerea treptată a industriei prelucrătoare a generat probleme permanente pe piața muncii, forța de muncă specializată devenind inutilă, neflexibilă, ceea ce este un obstacol în angajarea noilor absolvenți cauzând, în același timp probleme sociale. Este o prioritate strategică de a reprofila această forță de muncă, de a organiza cursuri de perfecționare destinate acestor oameni, în scopul obținerii unui nou loc de muncă. Este o problemă-cheie (prioritate) a societății locale în permanentă schimbare, formarea profesională eficientă, creșterea flexibilității forței de muncă, organizarea cursurilor de recalificare, conversia profesională.

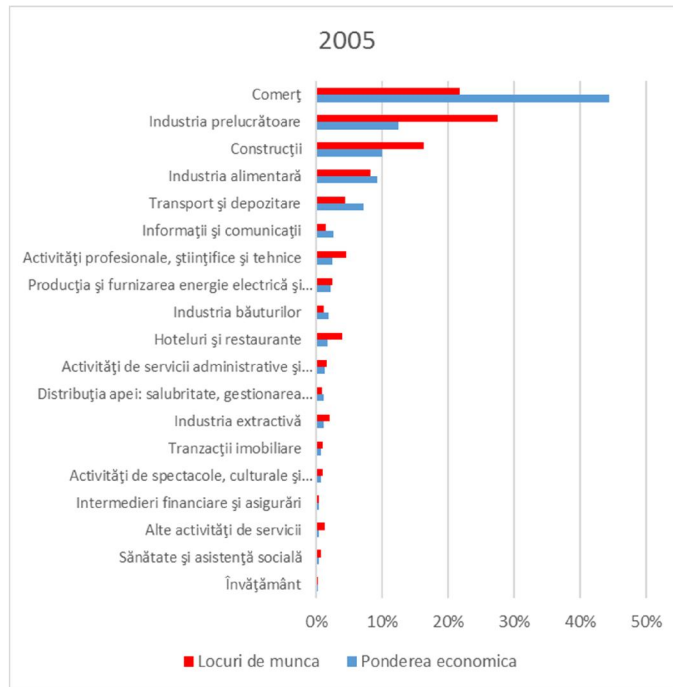
Sursa: licența listafirme.ro

Analizând trendul dezvoltării economiei ciucane, putem observa o tendință crescătoare minimă în unele sectoare. În primul rând, apare o dezvoltare minimă a industriei de comerț și a ramurilor industriale de servicii (numai de 1-2% și acest fapt poate fi evident din cauza restrângerii acestei industrii), pe de altă parte, crește proporția serviciilor administrative (mediere, leasing etc.) în sectorul antreprenorial (cu 7,96% față de anul 2005).

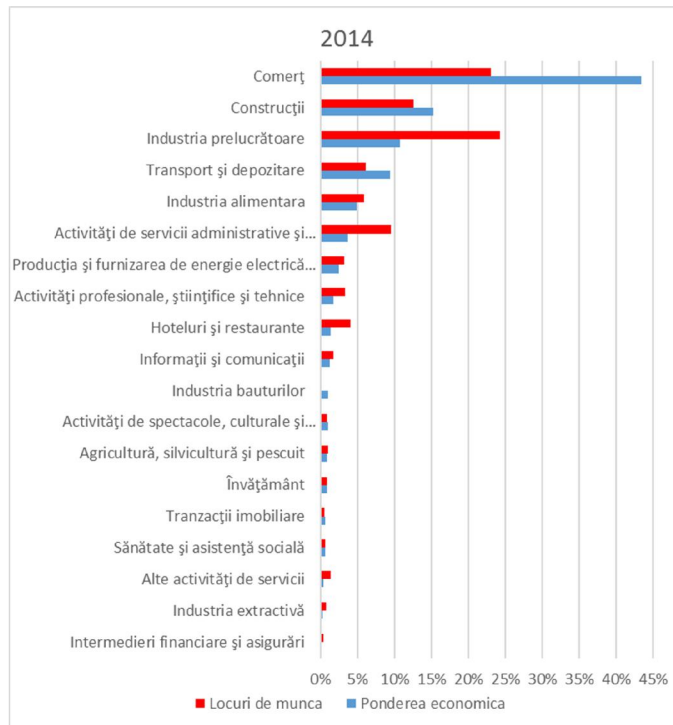
În industria prelucrătoare apare o tendință crescătoare în producerea hârtiei (93 de angajați noi din 2008), iar în industria mobilieră (874 de locuri de muncă noi din 2008) incluzând și industria construcțiilor metalice și a produselor de metal (133 de locuri de muncă noi din 2005), s-a majorat numărul de angajați în primul rând până în anul 2008 (241 de angajați noi), dar după aceea s-a redus numărul lor (-108 de angajați).

Deci, pe diagramele de mai jos referitoare la 2005 și 2014, putem observa ponderea fiecărei ramuri industriale în angajare (marcat cu roșu) și beneficiul cifrei de afaceri a orașului (marcat cu albastru). Pe lângă procesele amintite mai sus (rolul scăzut al industriei prelucrătoare și sporirea serviciilor administrative), se poate remarca ponderea economică a diferitelor ramuri economice: pe baza cifrei de afaceri, primul loc îi revine comerțului, fiind urmat de industria prelucrătoare și de industria de construcții în 2005 și 2014. Primul (adică comerțul) însă revine pe locul al treilea (în 2008 transportul și depozitarea au avut un profit mai mare), dar mai rămâne domeniul cu cel mai mare număr de angajați în municipiu. Pe lângă reducerea ponderii economice a industriei alimentare este surprinzător că ramura industrială a informației-comunicațiilor și-a pierdut importanța față de 2005.

Deci, nu s-au produs schimbări esențiale în structura economică a municipiului Miercurea Ciuc, iar diminuarea a afectat în o pondere diferită toate ramurile economice, iar pe parcursul schimbărilor structurale nu au fost înlocuite domeniile pe cale de dispariție cu alte activități economice, capabile de a crește oferta forței de muncă.

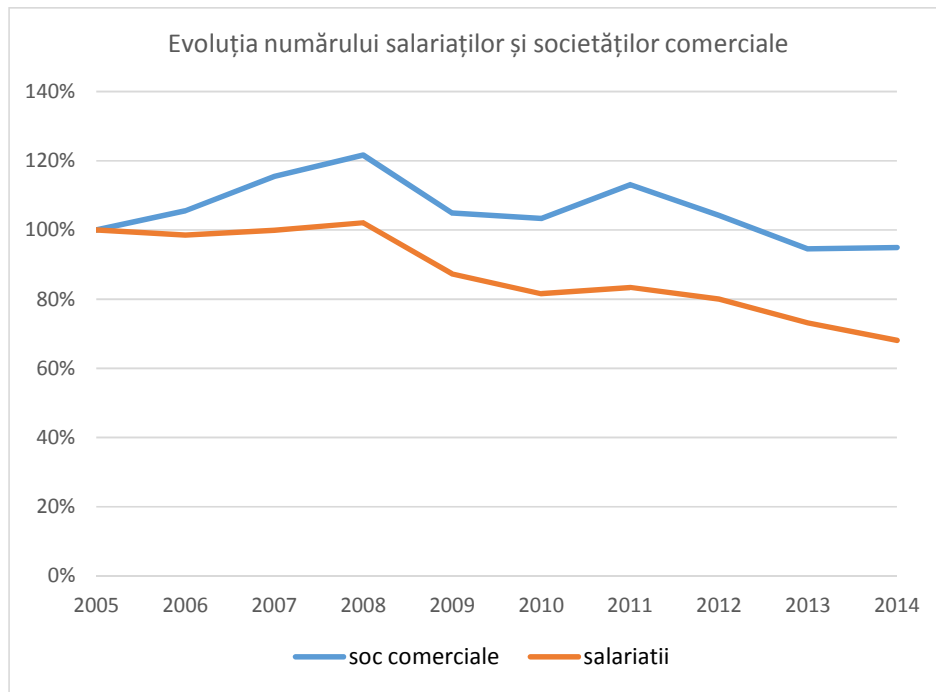
Sursa: licența listafirme.ro

Sursa: licența listafirme.ro

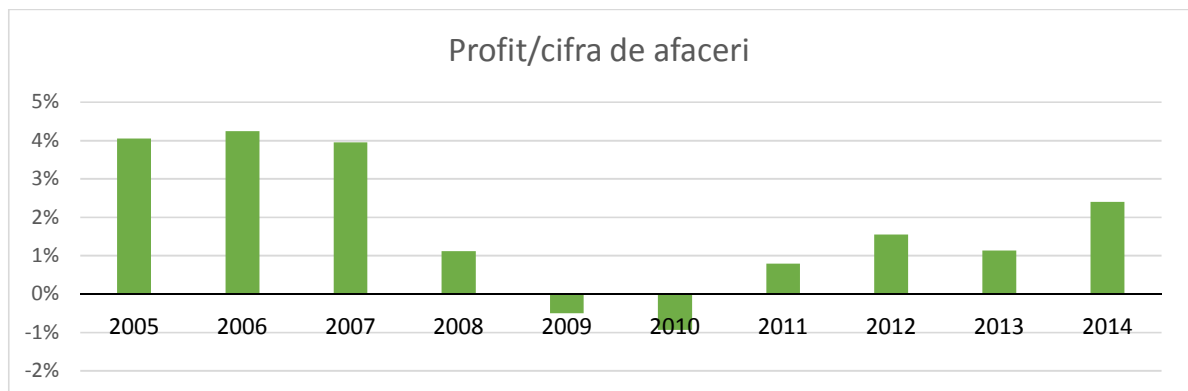
Analizând numărul de firme și de angajați includem în continuare o diagramă cu ajutorul căreia ilustrăm analitic schimbările anuale ale celor două valori, în comparație cu anul 2005. Se poate remarca faptul că scăderea numărului întreprinderilor este depășită semnificativ

de diminuarea ofertei de forță de muncă (-5%, respectiv -32% pe tot parcursul perioadei vizate). La firmele din localitate s-au desființat anual în medie de 500 de locuri de muncă.

Sursa: licența listafirme.ro

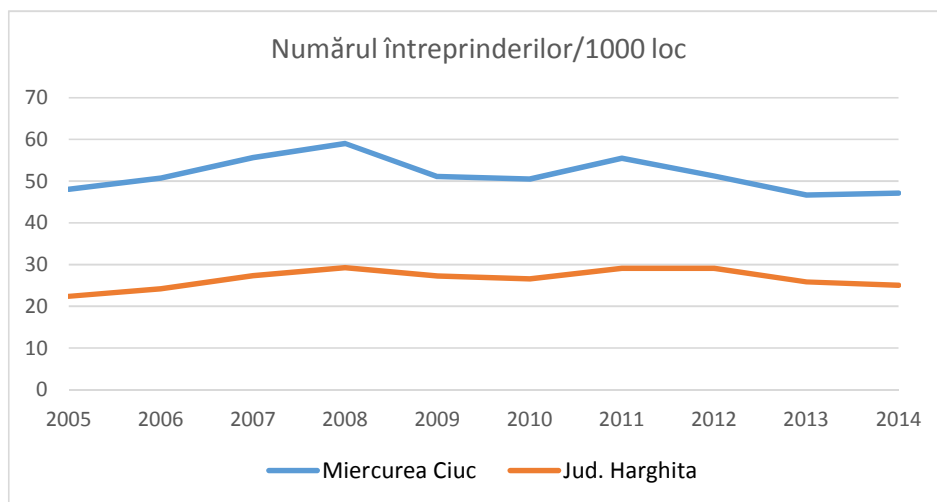
Graficul de mai jos arată profitul în funcție de cifra de afaceri. Înainte de 2008 firmele din Miercurea Ciuc au avut un profit mediu în jur de 4%, iar după declanșarea crizei sociale valoarea maximă a ajuns la 1-1,5%, ceea ce înseamnă pierderi semnificative în sfera antreprenorială. Numai în ultimul an (2014) avem date care arată creșterea profitului la 2%.

Sursa: licența listafirme.ro

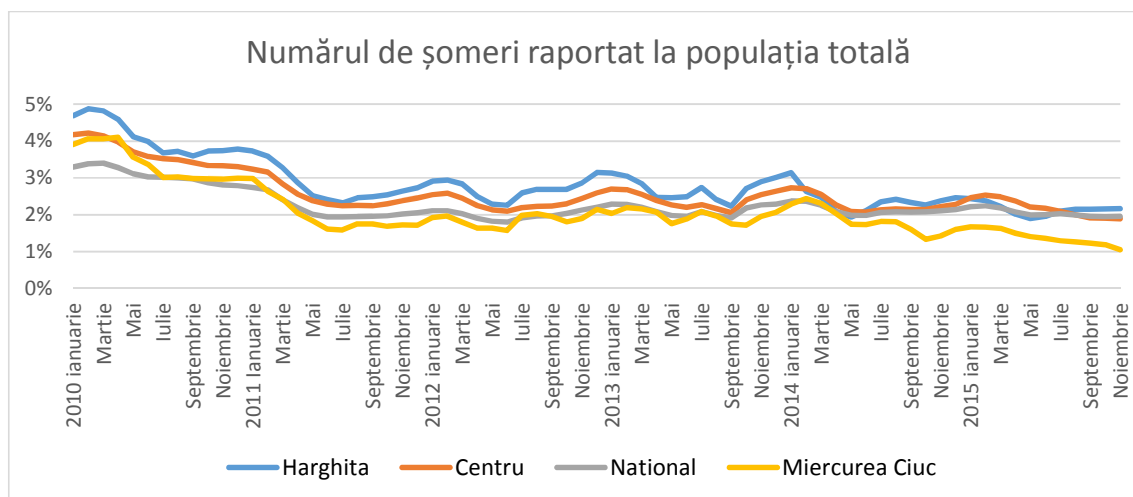
Diagrama următoare arată numărul întreprinderilor pe o mie de locuitori, comparat cu valorile județene. La cele două extreme ale perioadei studiate, la nivel local se pot observa

valori aproape identice (48, respectiv 47 de întreprinderi/o mie de locuitori), ceea ce constituie aproape dublul valorii medii la nivel național. Valoarea maximă este (în mod „evident”) cea din 2008 (59 de firme/mia de locuitori). Valoarea județeană se plasează între 22-25 întreprinderi/mia de locuitori, similar cu valorile naționale (în 2013, în România au fost înregistrate 22 de firme/o mie de locuitori, ceea ce abia depășește jumătatea valorilor medii din UE).

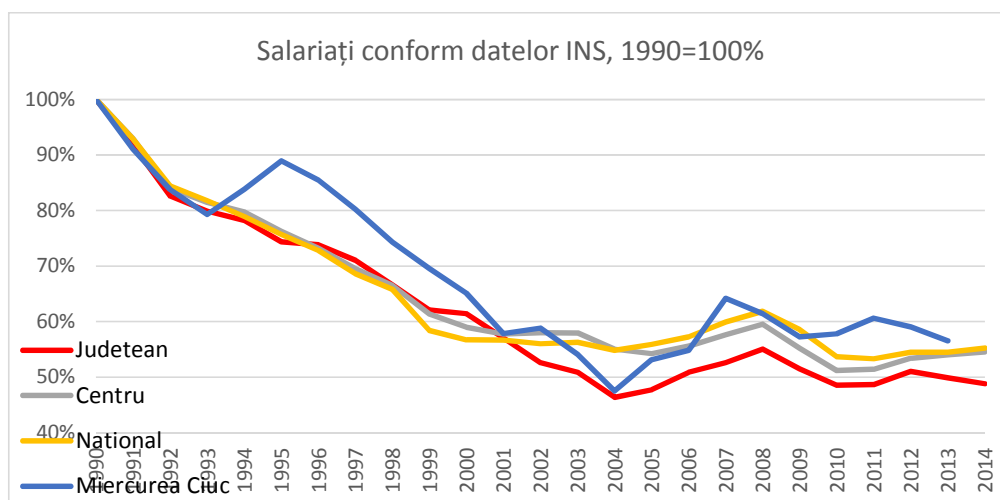
Sursa: licența listafirme.ro, INS TEMPO

În continuare vom prezenta cele mai importante cifre ale pieței de muncă; Figura de mai jos arată rata șomajului, raportat la întreaga populație în perioada ianuarie 2010 și noiembrie 2015. Valorile reprezentative ale municipiului Miercurea Ciuc rămân sub cele județene, regionale și naționale pe durata întregii perioade studiate (valori medii de 2%), și nici la sfârșitul perioadei vizate nu depășesc 1%.

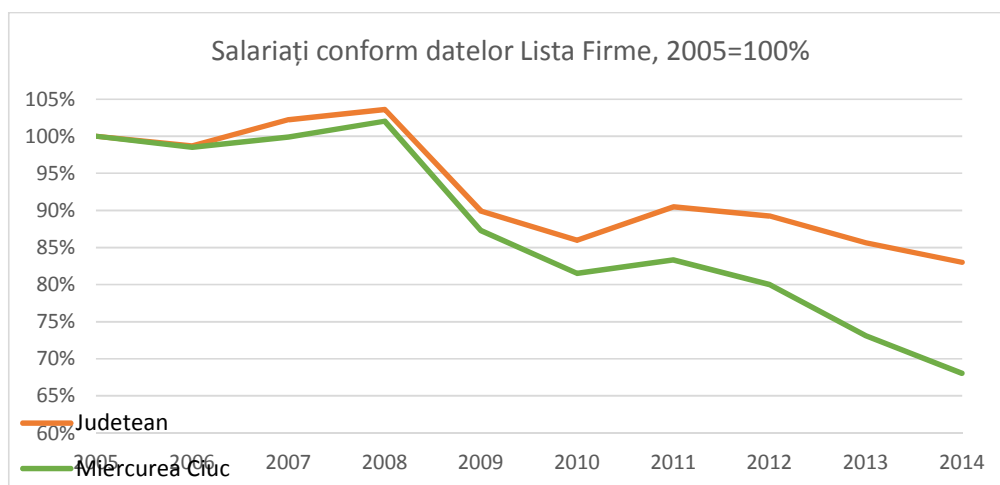

Sursa: INS TEMPO

În ceea ce privește evoluția numărului de angajați, apar date asemănătoare în Lista firmelor, cât și ale INS (vezi cele două figuri de mai jos). Se poate observa o tendință descrescătoare din anul 1991, urmată de două perioade scurte de dezvoltare: între 1994-1996 și 2005-2008. În momentul actual numărul angajaților este de 57%, o valoare constantă din perioada schimbării regimului, ceea ce corespunde efectiv cu valorile regionale și naționale, la fel cum și descreșterea este asemănătoare. Însă, este de regretat faptul că în județul Harghita este o diminuare cu 8% a numărului de angajați, ceea ce se explică prin scăderile drastice nu atât din reședință de județ, cât și din celelalte orașe și comune ale județului.

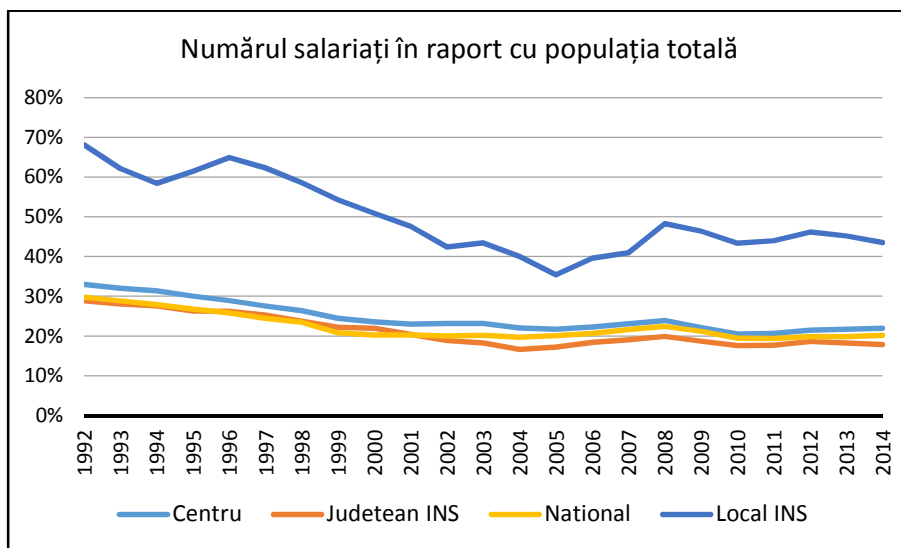
Sursa: INS TEMPO

Sursa: licența listafirme.ro

Figura următoare ilustrează indicele legați de angajați, dintr-un alt punct de vedere, și anume proporția lor este raportată la întreaga populație, începând cu anul 1992. Se poate observa că în Miercurea Ciuc, față de nivelul județean, regional și național, numărul celor care trăiesc din salarii este semnificativ de mare (inițiativa antreprenorială fiind foarte redusă, dar în același timp în reședința de județ numărul angajaților în administrație publică este mare). Tendința de scădere intervenită este mult mai semnificativă, ceea ce se observă la unități teritoriale mai mari în aceeași perioadă (între 1992-2014 s-a diminuat numărul angajaților cu 15% din întreaga populație, iar scăderile la nivel județean, regional și local sunt între 9-11%).

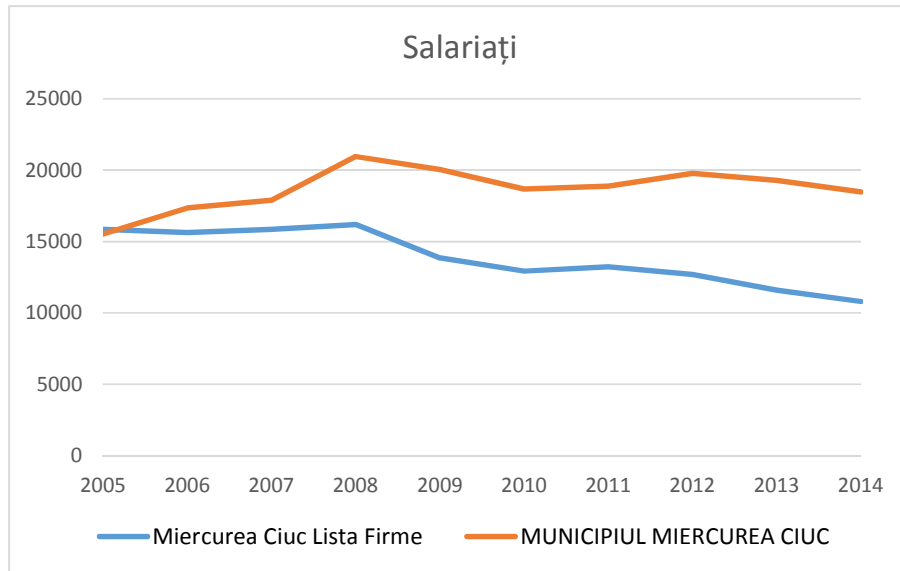
În Miercurea Ciuc dezvoltarea economică de după căderea regimului comunist (până în 2005) a adus cei mai puțini angajați (atunci au încercat mai mulți să-și deschidă o afacere – vezi mai sus evoluția numărului firmelor), dar înainte de criza economică s-a simțit deja o reîntoarcere la statutul sigur de angajat, ceea ce s-a intensificat în anul 2008 (paralel cu procesele naționale).

Sursa: INS TEMPO, licența listafirme.ro

O curiozitate a municipiului Miercurea Ciuc este că datele ultimului deceniu, legate de numărul angajaților existenți în evidențele INS și cele din Lista firmelor diferă (ceea ce se vede clar și pe figura de mai jos). Pe baza acestor date se presupune că din 18461 de angajați din oraș 8000 sunt funcționari publici (date din 2014), situație statistică existentă

din 2008-2009, și valabilă până astăzi. Această structură grotescă de restrângere economică (vizând în primul rând industria prelucrătoare) cauzată de concentrarea funcțiilor din administrația publică poate fi văzută ca o „rezolvare” a problemelor legate de angajări. În relație strânsă cu voința politică de a reduce funcțiile județene, ne oferă o imagine sumbră despre potențialul angajărilor și despre populația orașului.

Sursa: INS TEMPO, licența listafirme.ro

Pe baza datelor statistice pot fi identificate cele mai importante probleme ale municipiului Miercurea Ciuc, mai ales problemele complexe cauzate de procesul schimbărilor structurale, dintre care remarcăm problemele legate de recalificarea forței de muncă și sporirea flexibilității acesteia, diminuarea inițiativelor antreprenoriale, a numărului de firme, care necesită existența unui sprijin politic de susținere incubatoare a întreprinderilor, implicând creșterea atractivității orașului pentru investitorii externi.

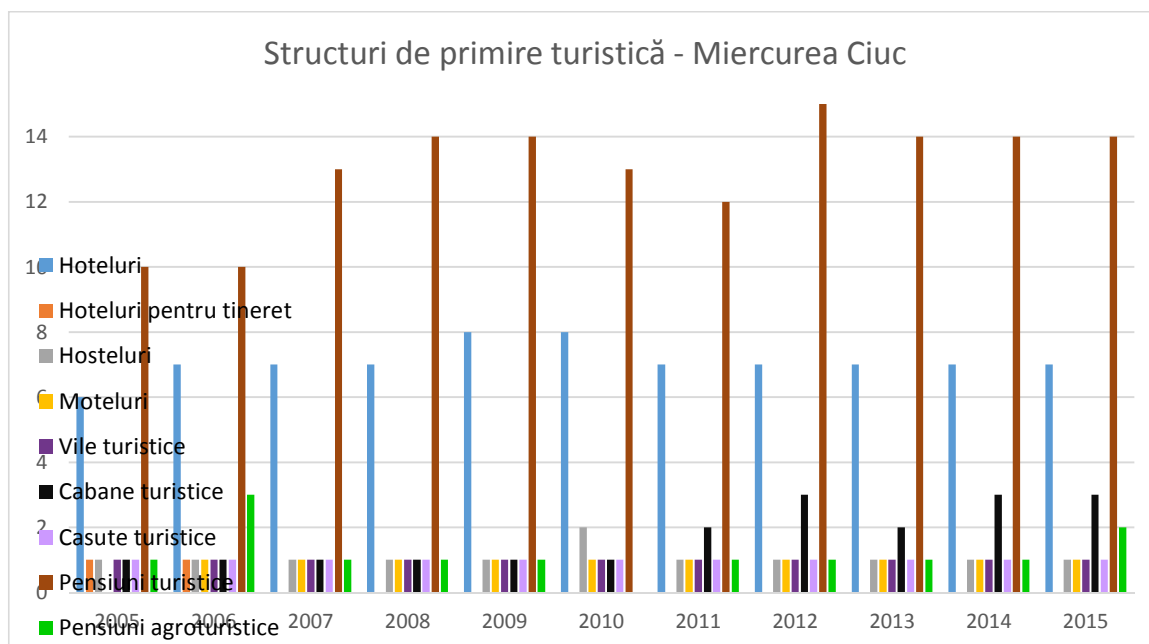
Turism

În analiza proceselor economice din Miercurea Ciuc ultima parte constituie prezentarea datelor privind turismul, domeniu considerat ca potențial neepuizat în regiune.

Așa cum s-a observat în analiza datelor referitoare la structurile de primire turistică (hoteluri și restaurante), în ultimii zece ani nu a avut loc o schimbare vizibilă a firmelor turistice (similar cu procesele naționale), ponderea lor economică a crescut până în 2008 (de la 1,7% la 2,7%), iar în 2014 acestea realizând din nou doar 1,34% a cifrei de afaceri la nivel local.

Rata de ocupare a forței de muncă a acestui sector este puțin mai semnificativă (4,06%), acesta însemnând abia cu 400 mai multe persoane. În continuare vom argumenta această realitate, pornind de la datele statistice ale institutului de statistică. Turismul ar putea să aibă un potențial ridicat, însă în prezent la nivelul regiunii nu îndeplinește acest rol, nu satisface așteptările opiniei publice.

Legat de infrastructura de cazări, în 2015 în municipiu erau în total 30 de locuri de cazare înregistrate, dintre care mai mult de jumătate (16) sunt pensiuni (2 dintre acestea sunt pensiuni agroturistice), lângă care funcționează șapte hoteluri și trei cabane turistice, respectiv o vilă turistică. La categoria hotel și motel în evidențe statistice apare câte unu din fiecare, și funcționează un loc de cazare în regim bungalow.

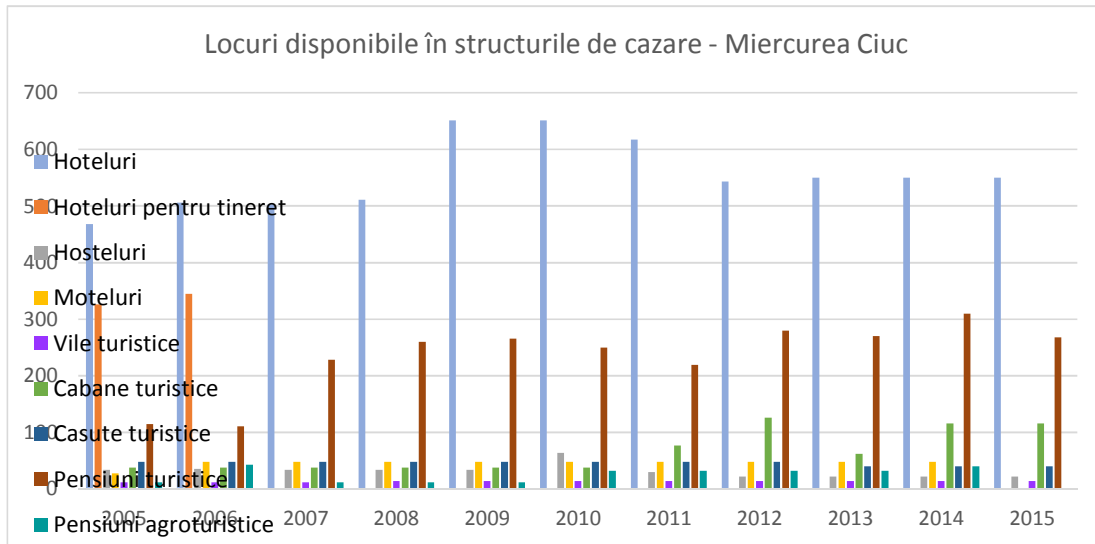

Sursa: INS TEMPO

Statisticile de cazare arată că din 2005 nu s-a schimbat nimic legat de structura și numărul locurilor de cazare, nefiind nici o investiție dinamică semnificativă în acest sector, probabil din lipsa cererii din partea consumatorilor.

Pe figura următoare analizăm schimbările survenite în evoluția numărului de locuri disponibile în structurile de cazare turistică. Această capacitate de cazare a crescut doar cu 4% în decursul a zece ani, anul trecut au fost disponibile 1098 de locuri de cazare pentru turiștii sosiți în oraș. Valoarea maximă a fost înregistrată în anul 2006 (1167 de locuri de

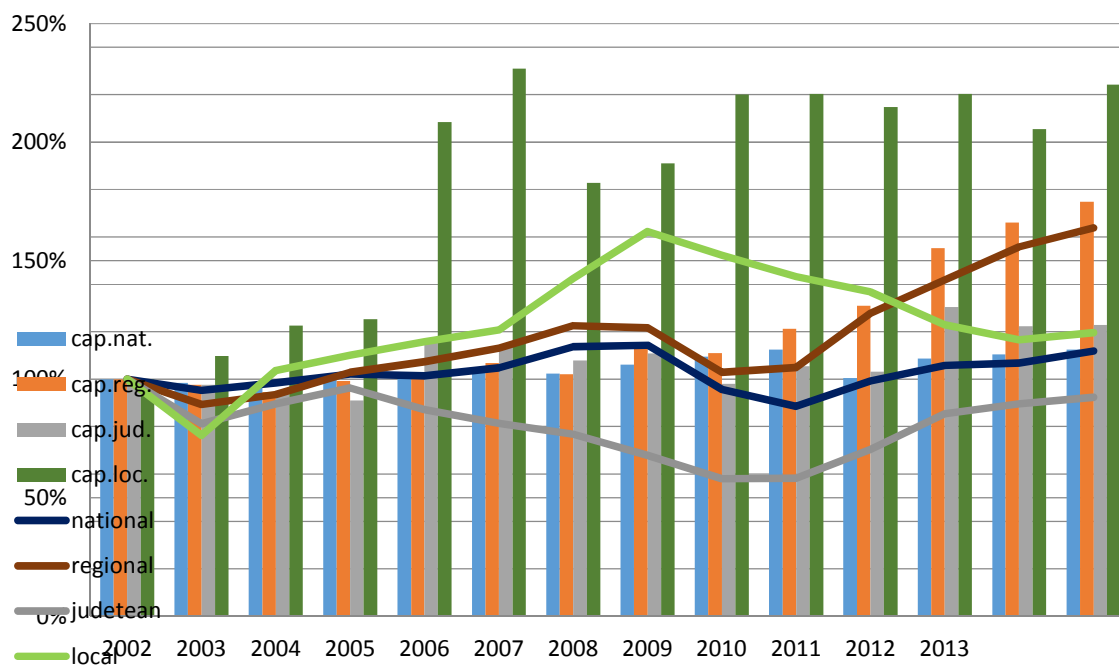
cazare), când s-au desființat hotelurile de tineret (345 de locuri). În perioada studiată, doar cabanele turistice au înregistrat dezvoltare semnificativă (numărul lor s-a triplat, de la 38 ajungând la 116). Mai mult de jumătate dintre locurile de cazare disponibile se găsesc la categoriile superioare, la hoteluri (550 de locuri), pe lângă care pensiunile, care oferă 308 locuri (dintre acestea 40 în pensiuni agroturistice).

Analizând numărul de înnoptări și capacitatea de cazare (vezi figura de mai jos) se poate observa că începând din 2001 numărul înnoptărilor din Miercurea Ciuc nu a crescut paralel cu numărul locurilor de cazare. În timp ce s-a dublat numărul locurilor de cazare raportat la anul 2001, durata șederii turiștilor nu este mai mare, decât acum 15 ani (creștere de 19% în numărul înnoptărilor). Și la acest aspect valoarea maximă a fost înregistrată în anul 2008. Se poate spune că deși s-a lărgit capacitatea de cazare, creșterea numărului de turiști nu a fost conform așteptărilor din perioada respectivă (rezultatele remarcabile din 2005-2006 s-au datorat structurii de cazare în hoteluri pentru tineret).

Comparând datele locale cu cele naționale, regionale și județene ale creșterii numărului de înnoptări, putem observa că în opoziție cu cele locale, în toate celelalte trei niveluri teritoriale se simte o creștere continuă a turismului începând din anul 2010 (la nivel regional aproape cu 60%), dar numărul înnoptărilor din județul Harghita nici după o lungă perioadă de regresivitate (2004-2009) nu a atins nivelul înregistrat în 2001. Trebuie remarcat că regresivitatea (la nivel județean) nu a apărut odată cu criza economică.

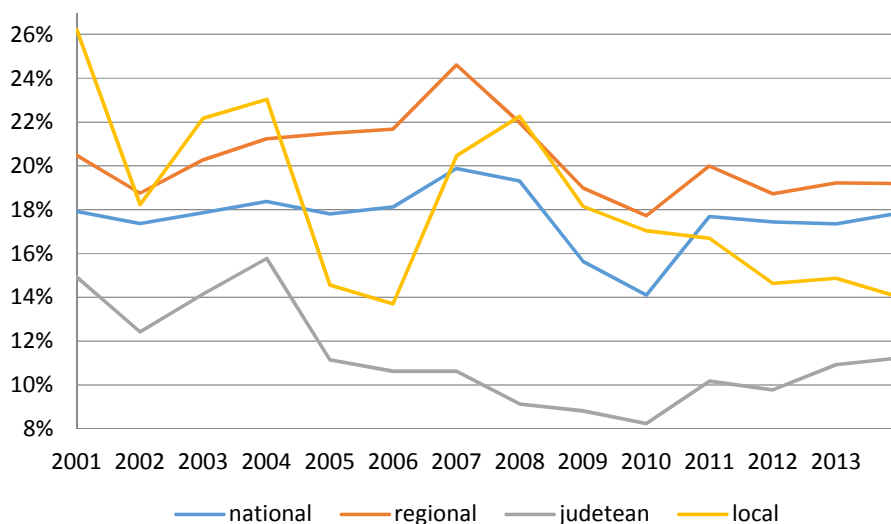
Înnoptări și capacitatea de cazare, 100% = 2001

Sursa: INS TEMPO

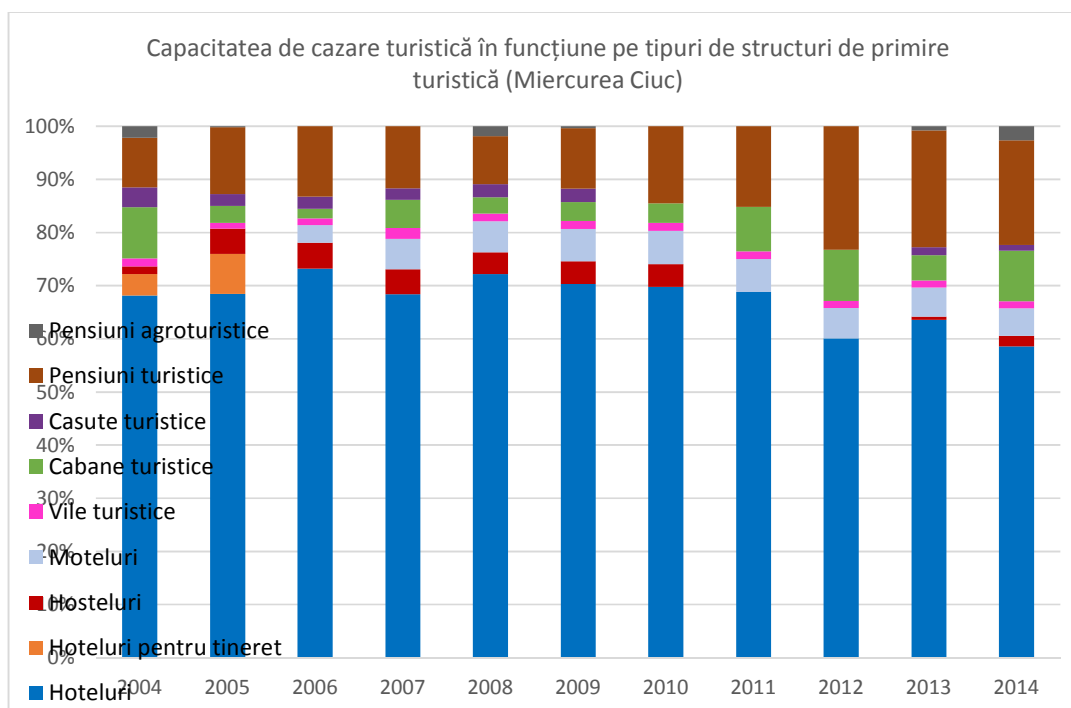
Continuând această logică, am considerat necesar studiul procentului ratei de ocupare a structurilor de cazare. La nivel local, aceste valori au variat între 14-26% în perioada menționată, iar rata de ocupare medie a fost de 18,3%. Aceeași valoare la nivel județean a fost doar de 11,3%, la nivel regional de 20,3%, iar la nivel național de 17,6%. Cu toate că Regiunea de dezvoltare Centru a țării are rezultate foarte bune din punct de vedere turistic, acestea, din păcate, nu se datorează în primul rând atractivității județului Harghita și a municipiului Miercurea Ciuc.

Gradul de utilizare a capacității de cazare

Sursa: INS TEMPO

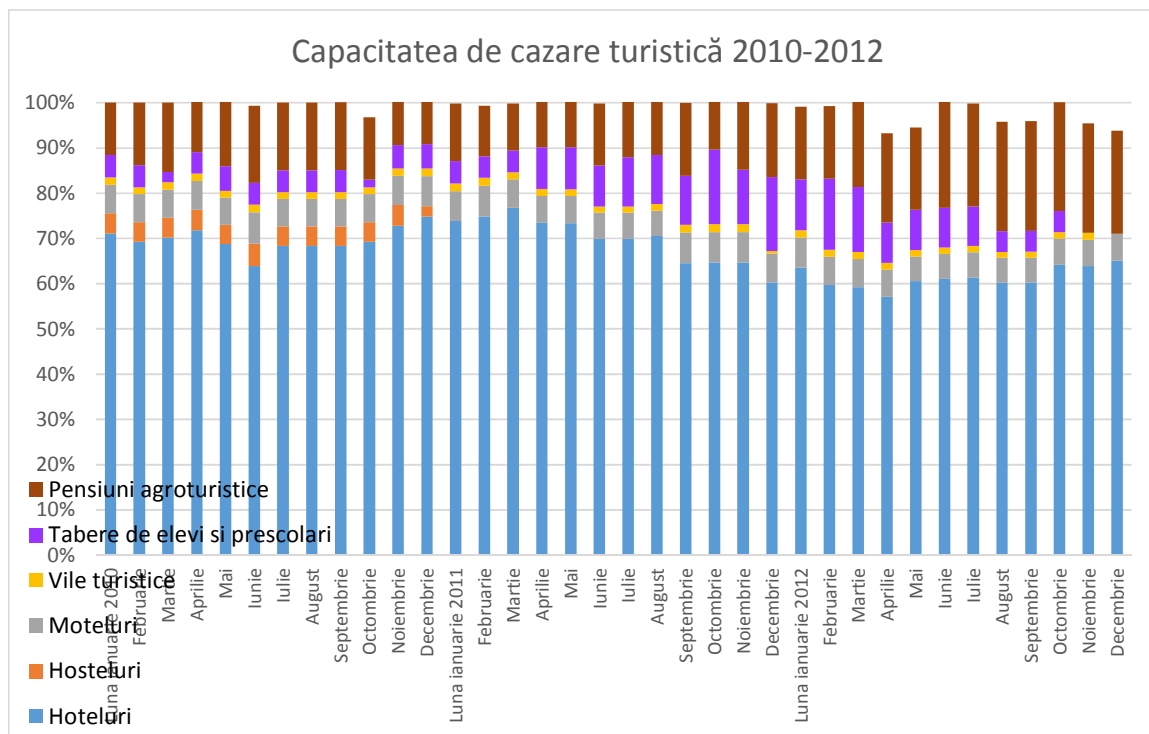
Capacitatea de cazare funcțională reprezentată pe figura de mai jos diferă de aspectele abordate anterior mai sus, prin faptul că însumează numărul paturilor de cazare disponibile înmulțit cu zilele de disponibilitate din an.

Sursa: INS TEMPO

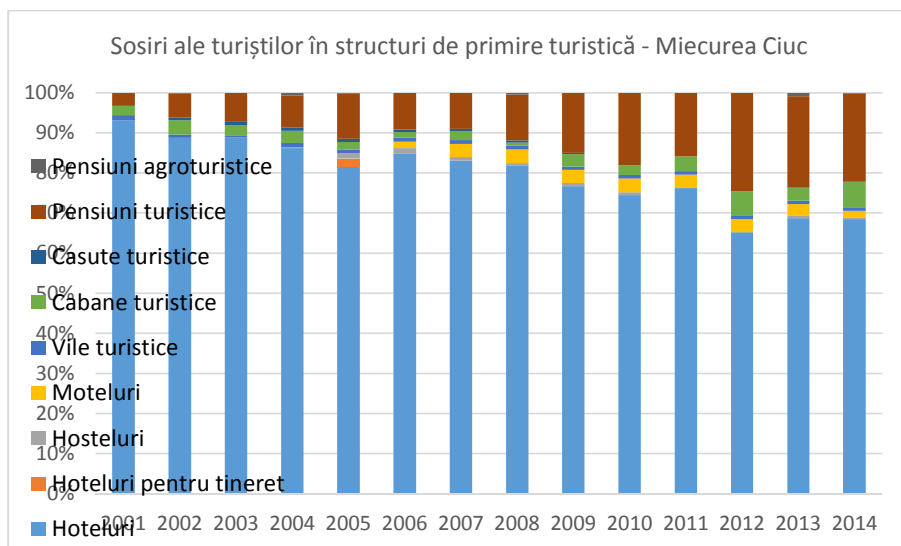
Pe lângă cele afirmate până acum, mai trebuie adăugat că se remarcă creșterea numărului de pensiuni în perioada 2004-2014.

Pe graficul de mai jos se conturează că pensiunile au program de lucru în primul rând în sezonul estival, iar în timpul iernii sunt funcționale mai ales hotelurile, motelurile și restaurantele.

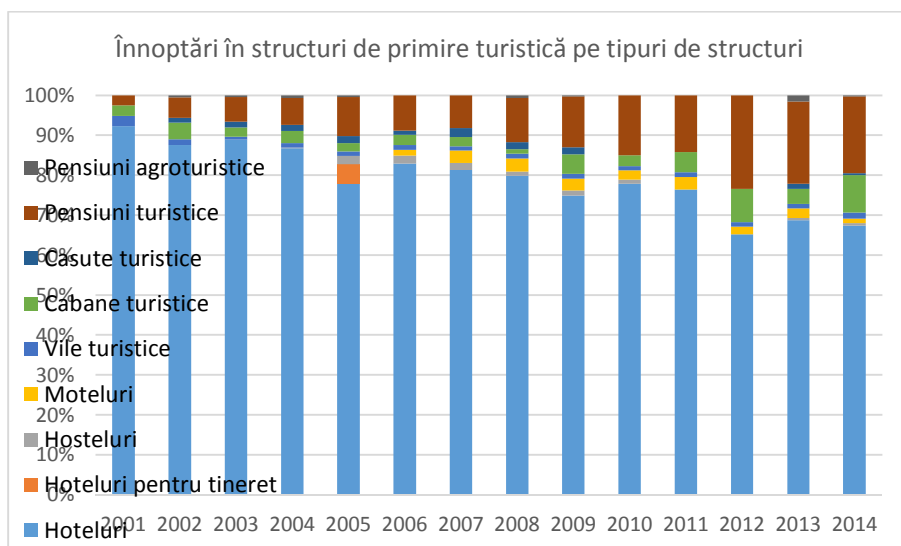

Sursa: INS TEMPO

Datorită creșterii capacității de cazare, turiștii sosiți la Miercurea Ciuc optează în mare măsură pentru cazarea în pensiuni, astfel se observă o creștere a înnopțărilor din aceste structuri turistice. Din numărul de cazări și de înnopțări se relevă că durata medie de ședere este de 2,5 zile, o valoare constantă a turismului local, care în ultimii 15 ani nu s-a schimbat semnificativ (vezi figurile de mai jos).

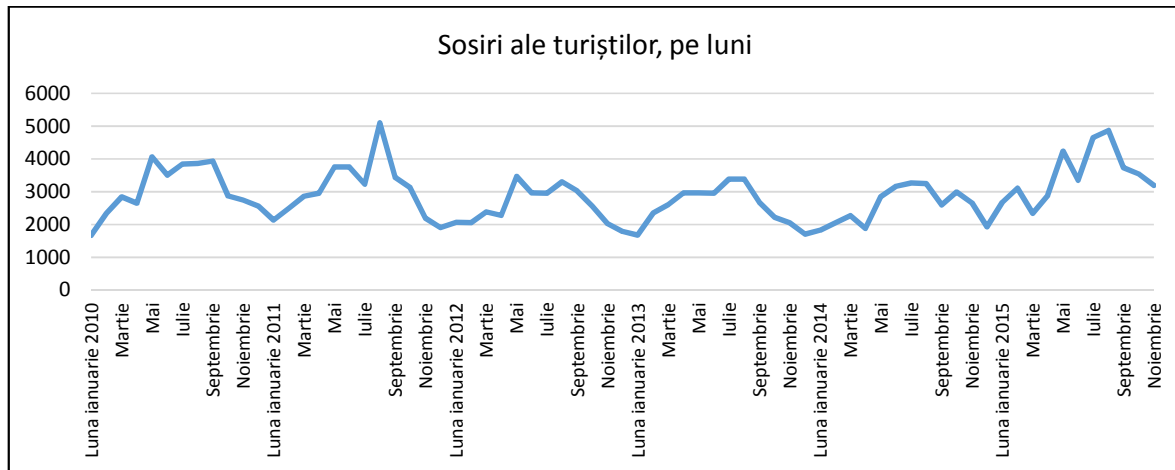

Sursa: INS TEMPO

Sursa: INS TEMPO

Pentru a avea o imagine completă a turismului din oraș, mai adăugăm o ultimă diagramă despre numărul de înnoptări raportat la diferite anotimpuri, din perioada 2010-2015. Este evident că turismul are un aspect sezonier, valorile cele mai ridicate fiind înregistrate în timpul sezonului estival, iar în timp de iarnă sunt mult mai puțini turiști, așa se explică faptul că multe pensiuni sunt închise în sezonul rece (vezi mai sus capacitatea turistică studiată pe lunile anului).

Sursa: INS TEMPO

Datele statistice de mai sus, completate cu oferta turistică a orașului Miercurea Ciuc și a zonei, ne arată profilul turistic al localității, la momentul de față cu un potențial turistic neexploatat. Majoritatea turiștilor vizitează municipiul în preajma pelerinajului de Rusalii de la Șumuleu-Ciuc, iar un alt apogeu apare în perioada de dinaintea zilei de 20 august (în timpul Zilelor Municipiului organizate la începutul lunii august). Aceste trei luni reprezintă sezonul turistic al Ținutului Secuiesc, căci de la toamnă până în primăvară scade la jumătate numărul sosirilor în orașul nostru. O informație suplimentară foarte importantă e faptul că majoritatea turiștilor sosesc din Ungaria, dar există și un număr mare de vizite la rude, ce nu este înregistrat la numărul înnopțărilor în structurile de cazare turistică, dar totuși se remarcă la alte servicii culturale oferite de Miercurea Ciuc. Turismul întregului județ Harghita arată aceeași schemă, ofertele turistice includ în primul rând pensiunile agroturistice ieftine, turismul de aventură și turismul religios (acesta din urmă se reduce de fapt la pelerinajul de Rusalii). În momentul de față această ofertă este fragmentară, neexistând un profil bine definit al regiunii și al orașului, cât și o organizație turistică pentru a coordona managementul acestuia. Marketingul turistic hotărât al orașului ar avea avantaje multiple în viața orașului.

Din punct de vedere strategic, ar fi important ca orașul să se sincronizeze cu rețelele internaționale, care ar însemna canale informaționale importante pentru transferul de cunoștințe, pentru dezvoltarea orașului, pentru a găsi soluții noi de finanțare, putând profita din acestea și domeniul economic-antreprenorial (inovații, parteneri, know-how, piețe, servicii de livrare și transport etc).

Provocări sociale

Cultură

Conform datelor recensământului din 2011 (potrivit căruia populația orașului era de 38.966 de locuitori) compoziția etnică a municipiului Miercurea Ciuc este: 78,5% maghiari, 16,8% români și cca 1% rromi. Tot de identitatea oamenilor ține și apartenența lor confesională-religioasă, majoritatea locuitorilor din oraș și din preajmă fiind romano-catolici (70,8%). Astfel, biserica romano-catolică susține funcționarea mai multor instituții culturale și de învățământ în Miercurea Ciuc, oraș care găzduiește și alte organizații confesionale regionale (Oficiul Episcopului Auxiliar Romano-Catolic, Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, sau Mănăstirea Franciscană din Șumuleu Ciuc). Aceste instituții, pe lângă activitatea lor religioasă de bază, dețin și alte activități și programe de dezvoltare a comunității locale, de instruire-educare, cu caracter cultural și social, având la bază o infrastructură semnificativă de capital uman și material. Programele religioase, în special cele romano-catolice, sunt reprezentative în viața municipiului (de ex. Întâlnirea Națională a Tinerilor Catolici), dar dintre toate acestea se remarcă Pelerinajul de la Șumuleu-Ciuc, despre care se poate afirma că s-a ridicat deja la un rang internațional având nu numai caracter religios, dar fiind și un eveniment social remarcabil.

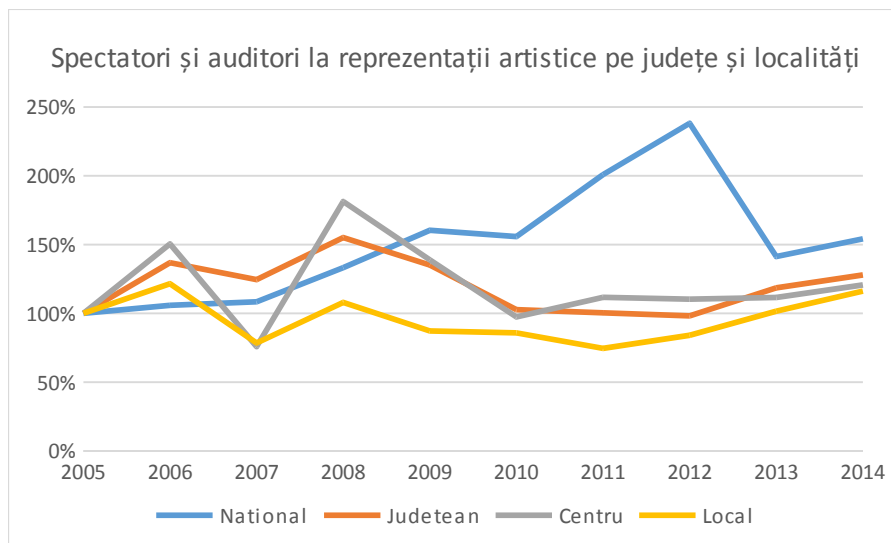
Miercurea Ciuc este unul dintre cele mai importante centre culturale ale Ținutului Secuiesc. Instituțiile culturale existente în oraș trebuie să satisfacă și nevoile de cultură ale populației din zona Ciucului, astfel ale întregului județ. Între protagoniștii vieții culturale ale municipiului se regăsesc multe instituții culturale finanțate de Primăria Municipiului Miercurea Ciuc, instituții județene, și multe ONG-uri, asociații, cât și fundații. Pe lângă acestea, în organizarea vieții culturale are un rol decisiv și Consulatul General al Ungariei din Miercurea Ciuc.

În cadrul Primăriei Municipiului Miercurea Ciuc funcționează un birou cultural pentru a organiza și a coordona activitatea instituțiilor culturale, iar pentru îngrijirea publicațiilor și a programelor proprii s-a înființat instituția subordonată numită Editura Miercurea Ciuc. Sub îngrijirea acestei edituri apare magazinul de programe culturale Origo distribuit gratuit, respectiv anuarul municipiului Miercurea Ciuc, împreună cu alte publicații culturale.

Elementul central al vieții culturale ciucane este Teatrul Csíki Játékszín. Teatrul, aflat în proprietatea Consiliului Local, înființat în 1999, a trecut în ultimul timp printr-o perioadă de propășire, cu privire la numărul spectatorilor, cât și al abonamentelor vândute. Consumul crescând al produselor teatrale se datorează în primul rând prestigiului acestuia, care contribuie în mod real la ameliorarea calității vieții locuitorilor. Sediul Teatrului Csíki Játékszín și sala de spectacole sunt situate în Casa de Cultură Municipală, care nu este un loc ideal nici din punct de vedere acustic, nici prin dotarea sa tehnică. Cealaltă clădire, Casa de Cultură a Sindicatelor, trecut recent în proprietatea Consiliului Local, este o sală mult mai bine dotată pentru reprezentații artistice, și care găzduiește din când în când evenimente culturale de mare anvergură.

Din anul 2008, tendințele populației din Miercurea Ciuc de a consuma produse culturale a trecut printr-o regresie, cererea de cultură fiind evidențiată mai degrabă în numărul spectatorilor Teatrului Csíki Játékszín. În ultimii doi ani analizați, aceste indice s-au ridicat din nou peste valoarea din 2005 (cu 16%), ceea ce corespunde cu schimbările județene și regionale.

La nivel național, diferit de cel local și județean, s-a observat o creștere semnificativă până în 2012 a acestui trend.

Sursa: INS TEMPO

Privind numărul instituțiilor culturale tradiționale, în prezent (2014) în evidențe apar 22 de biblioteci în Miercurea Ciuc, dar din 2006 – asemenea tendințelor naționale – în oraș s-au

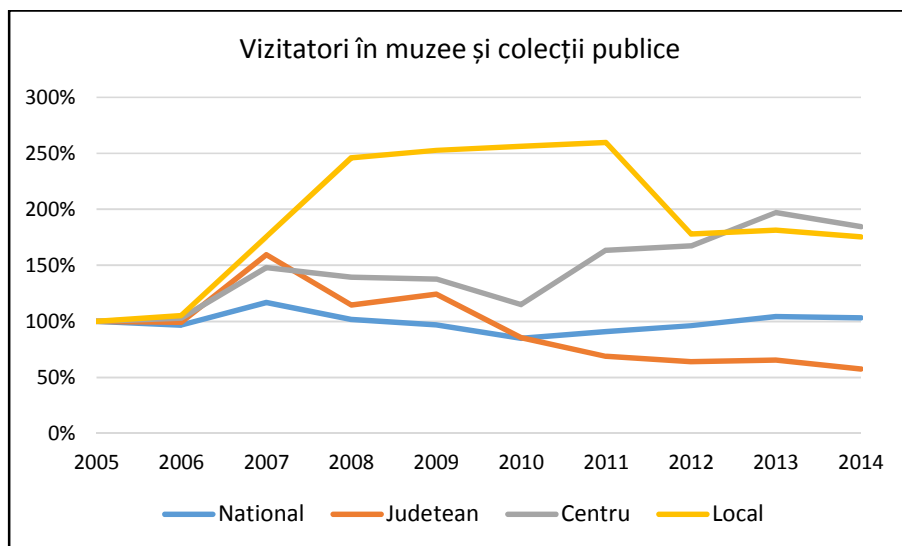
desființat 13 biblioteci publice. După o perioadă lungă de așteptare, în anul 2012 Biblioteca Județeană „Károni János” s-a mutat într-o clădire modernizată, ceea ce a devenit una dintre spațiile cele mai frecventate din oraș, destinate culturii.

În cel de-al treilea grup al instituțiilor culturale intră muzeele, sălile de expoziții. Cea mai reprezentativă sală destinată expozițiilor se află în clădirea emblematică a Cetății „Mikó”, ca parte integrantă a Muzeului Secuiesc al Ciucului.

Muzeului Secuiesc al Ciucului, aflat sub finanțarea Consiliului Local deține o bogată colecție etnografică, artistică, arheologico-istorică, de științe ale naturii, artă bisericească și cărți antice. În cadrul muzeului funcționează, în zona orașului numit Jigodin, Galeria „Nagy Imre”, respectiv Muzeului Apei Minerale Tușnad.

Muzeul Secuiesc al Ciucului și Cetatea „Mikó” găzduiesc nenumărate evenimente însemnate, expoziții periodice, prezentări de carte, sesiuni de comunicări științifice, conferințe, concerte, spectacole de teatru în aer liber. Dintre acestea se remarcă, începând din 1980, Festivalul de Muzică Veche organizat în fiecare sezon estival. Numărul colecțiilor muzeale și publice nu s-a schimbat în ultima perioadă, există trei instituții funcționale în oraș.

Expozițiile periodice de mare anvergură au sporit numărul vizitatorilor în perioada 2007-2011, cu 2,5 ori mai mult față de anul 2005. Datorită organizării consecvente și de nivel înalt din punct de vedere profesional, s-a reușit menținerea atenției vizitatorilor cu 1,5 ori mai mult față de 2006, și în 2013-2014, în timp ce în alte zone ale județului Harghita s-a observat o scădere treptată a numărului de vizitatori ai muzeelor (efectiv s-a înjumătățit numărul vizitatorilor – vezi figura de mai jos). Acest fapt accentuează performanța expozițiilor din Muzeul Secuiesc al Ciucului.

Sursa: INS TEMPO

Un alt protagonist remarcabil al vieții culturale a județului și a Ținutului Secuiesc reprezintă Ansamblul Național Secuiesc Harghita care a cunoscut un renume internațional extraordinar. Formația cu o vechime de trei decenii funcționează ca ansamblu de dans popular profesionist din 1990. Formația are un program de peste 60 de spectacole anual, prezentate pe scena din Casa de Cultură Municipală.

Tradițiile de cultură populară și religioasă sunt puternice și bine organizate în municipiul Miercurea Ciuc (ansambluri de dans, coruri), care au ca eveniment marcant Festivalul "O mie de fete secuience", organizat în fiecare an în prima sâmbătă a lunii iulie.

Continuitatea vieții culturale-artistice se realizează și prin Școala Populară de Artă a Județului Harghita, împreună cu Liceul de Arte „Nagy István”. Asociația Orchestra de Cameră Ciuc organizează periodic concerte pentru publicul amator de muzică clasică, având artiști proprii, dar implicând și orchestre invitate.

Cele două clădiri care găzduiesc majoritatea evenimentelor, programelor culturale, cât și spectacolele Teatrului „Csíki Játékszín” și ale Ansamblului Național Secuiesc Harghita sunt Casa de Cultură Municipală (capacitate: 400 de locuri) și Casa de Cultură a Sindicatelor (capacitate: 724 de locuri). În această clădire se organizează și expoziții, întâlniri, prezentări de carte și diferite târguri.

Alte clădiri care sălășluiesc instituții, asociații, cu activități și evenimente culturale: Casa Kriterion, Palatul Copiilor Miercurea Ciuc, Centrul Cultural Miron Cristea, Casa de Studii

Jakab Antal, Centrul Multifuncțional al Consiliului Județean Harghita din Șumuleu-Ciuc, Casa KALOT.

Conform datelor empirice culese pe teren (întâlniri tip focus-grup, interviuri semi-structurate, sondaj de opinie) Miercurea Ciuc este caracterizat de cultura de mase și oferta slabă a posibilităților de petrecere a timpului liber, care influențează în mod negativ în special tinerii, având o contribuție și asupra fenomenului de migrare al acestei categorii de vârstă (vezi capitolul destinat analizei demografice).

Cinematograful din oraș nu este funcțional din 2006, cu toate că clădirea acestuia a fost reabilitată și a devenit potrivită pentru a găzdui și alte evenimente și programe culturale.

Concertele de muzică ușoară sunt mai frecvente în timpul Zilelor Municipiului (primul weekend al lunii august), pe parcursul anului acestea sunt găzduite de structurile mai mici de primire turistică, care s-au transformat în mod spontan în locuri de distracție pentru tineret, și care au flexibilitatea de a oferi spațiu diferitelor programe, expoziții și târguri.

Trebuie menționat că în statistici apar doar două instituții care se ocupă cu organizarea spectacolelor și a concertelor, iar în județul Harghita sunt doar șase asemenea organizații. Pe baza opiniei unanime a organizatorilor și actorilor culturali este necesar sincronizarea inițiativelor culturale de tip bottom-up, cu valorificarea sinergiei și cu marketingul profesionist al acestora.

Monumente

Orașul Miercurea Ciuc se remarcă prin bogăția clădirilor cu valoare monumentală (din patrimoniu), majoritatea acestora sunt în folosință comunitară-culturală, contribuind la atractivitatea turistică a orașului. În trecutul apropiat s-a reabilitat o clădire din fonduri UE și din bugetul local propriu în ansamblul urban strada „Petőfi”.

Am enumerat clădirile-monument semnificative pentru dezvoltarea orașului în următorul tabel. Clădirea pe strada Petőfi nr. 38 este în curs de avizare în sensul includerii pe lista monumentelor istorice (categoria B). De asemenea, remarcăm că sunt mai multe case private incluse pe lista monumentelor istorice de importanța locală, însă acestea nu sunt incluse pe lista de mai jos.

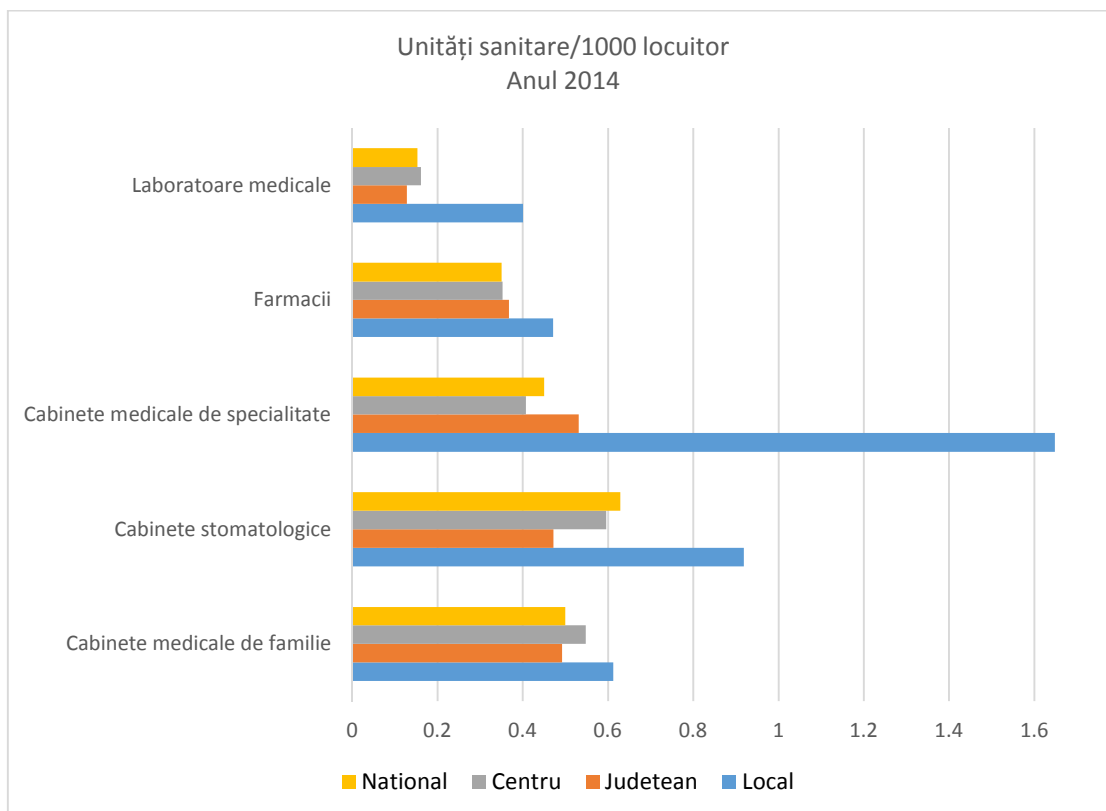
Denumire	Proprietar	Destinație/funcționalitate	Stare
Cetatea Mikó	UAT	Spațiu de expoziții și de evenimente culturale pentru Muzeul Secuiesc al Ciucului	reabilitată în 2012
Ansamblul bisericii Sf. Petru și Pavel	biserica romano-catolică	biserică și casa parohială	în curs de restaurare
Primăria (fost sediu Comitatului Ciuc)	UAT	primăria, OCPI, Armata	restaurarea fațadei în 2000
Casa Zakariás	proprietate privată	fără	normală
Conacul Miko	proprietate privată	chereștea	nepotrivit
Ansamblul bisericii Sf. Treime	biserica romano-catolică	biserică	recent restaurat
Ansamblul bisericii Înălțimea Sf. Crucii	biserica romano-catolică	biserică	adecvată
Clădirea BNR	Statul Român	Curtea de Conturi	restaurată
Fosta fabrică de bere	Proprietate privată	birouri	deteriorată
Liceul teoretic Márton Áron	biserica romano-catolică	Colegiul Național Márton Áron, Liceul Teologic Romano-Catolic Segítő Mária	restaurat și modernizat în 2012
Tribunalul județean	Proprietatea statului	Tribunalul Județean	reabilitat în 2005
Spital ORL și fizioterapie	Județul Harghita	secțiile spitalului județean	adecvată
Spital boli infecțioase	biserica romano-catolică	secțiile spitalului județean	extrem de degradată

Casa Kalot	biserica romano-catolică, Kalot	Caritas, Kalot	adekvată
Ansamblul mănăstirii franciscane	biserica romano-catolică	mănăstirea și bazilică catolică	adekvată
Ansamblul drumul crucii	biserica romano-catolică	loc de pelerinaj	adekvată
Fosta școală confesională din Șumuleu	Bunurile Private Ciuc	centru de îngrijire copii	adekvată
Casa memorială Nagy Imre	UAT	depozit muzeului	nepotrivită
Casa lui Pál Gábor	Proprietate privată	Consulatul General al Ungariei	reabilitată

Sănătate publică

În studiul nostru care vizează prezentarea municipiului Miercurea Ciuc, la capitolul provocări comunitare și sociale am analizat particularitățile sistemului de sănătate, educație și servicii sociale, pornind de la datele statistice existente. Acestui studiu îl vom atașa și lista cu punctele slabe și punctele forte formulate la dezbaterile organizate cu metoda focus grup.

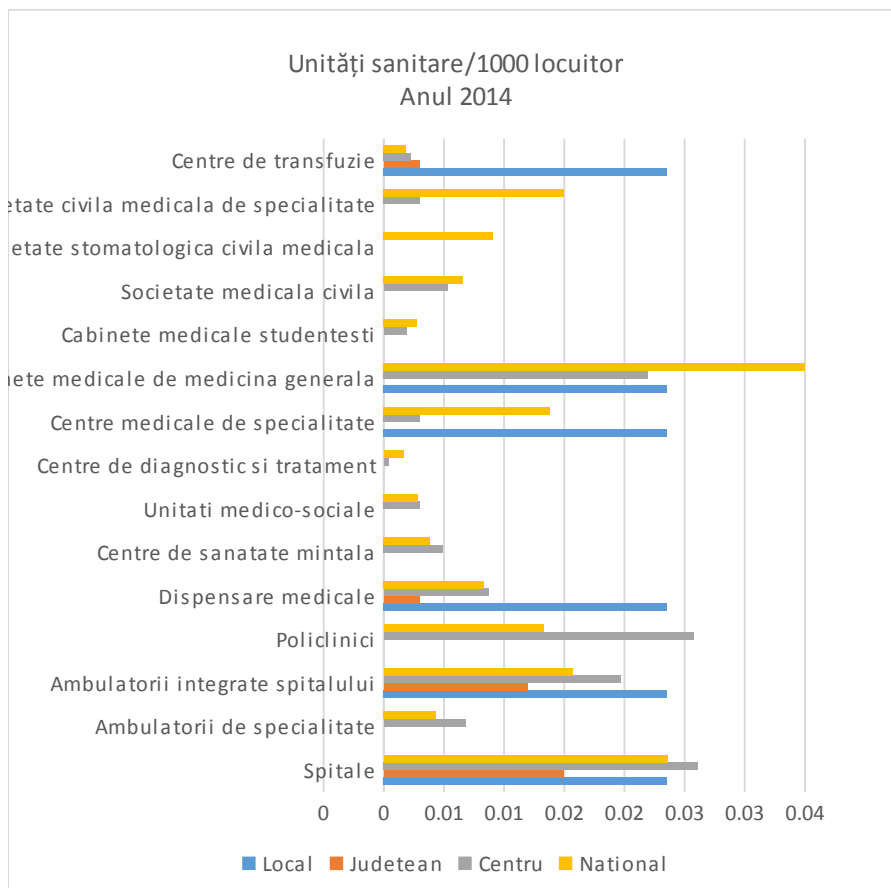
Municipiul Miercurea Ciuc, fiind reședință de județ, este bine dotat din punctul de vedere al serviciilor medicale. Infrastructura oferită de Spitalul Județean de Urgență include și numeroase alte servicii. Pe prima diagramă se poate vedea că unitățile sanitare calculate la o mie de locuitori depășesc media națională. În municipiu se regăsește un număr mare de laboratoare, cabinete medicale de specialitate, cabinete stomatologice, cabinete de medicina familiei, respectiv farmacii.. Se poate spune că acest număr depășește nivelul național.

Sursa: INS TEMPO

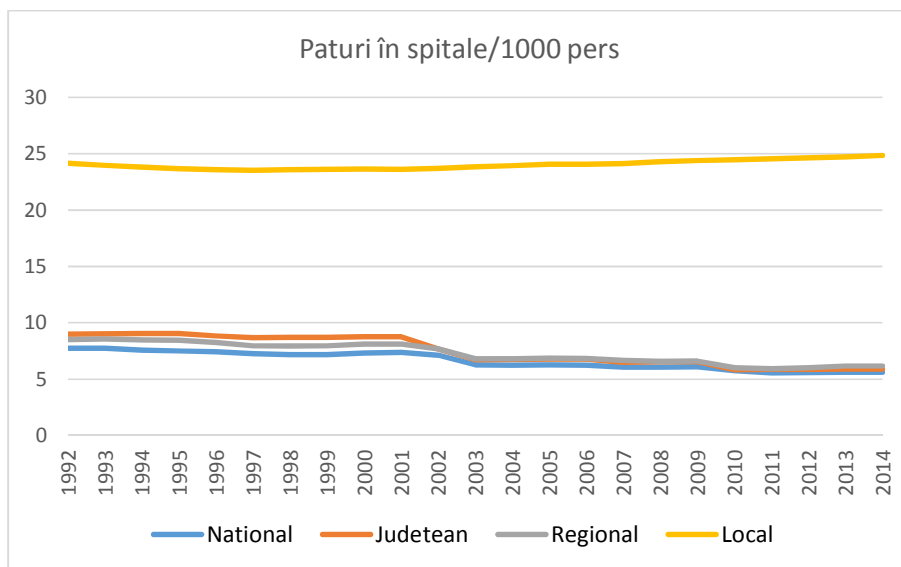
Lipsește însă următoarele elemente - cheie: un centru de diagnostic și tratament, un centru de sănătate mintală și servicii de urgență medicală de specialitate. În Miercurea Ciuc

funcționează centre medicale de transfuzie, cabinete medicale de specialitate și multe farmacii (vezi figura de mai jos).

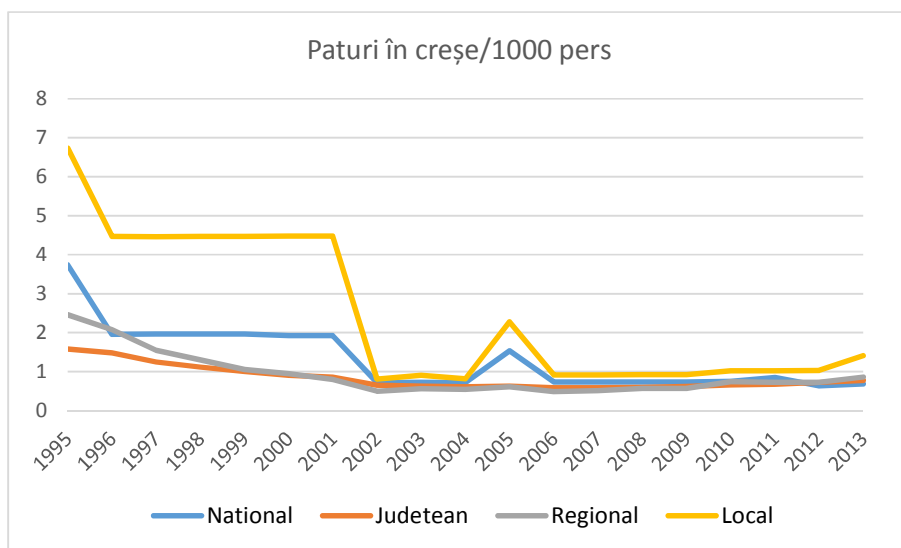

Sursa: INS TEMPO

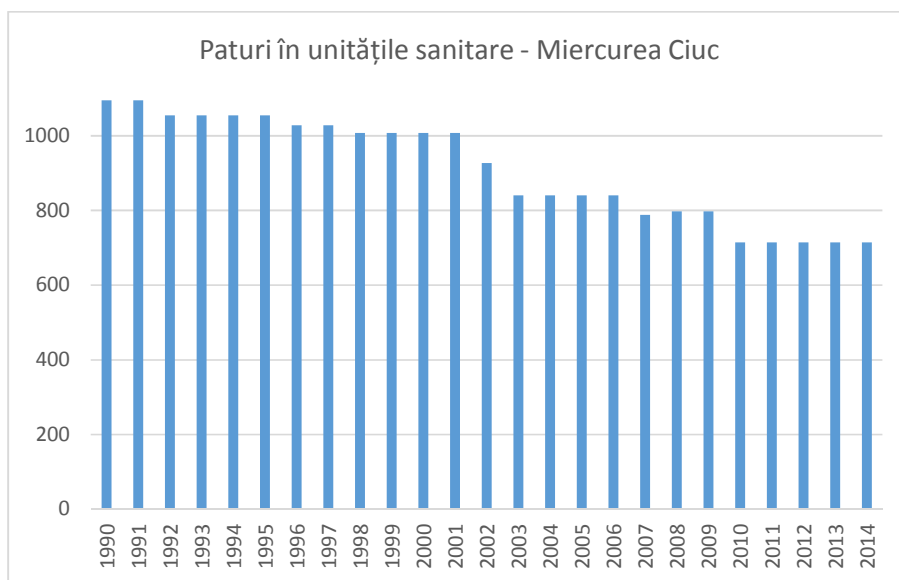
Datorită Spitalului Județean de Urgență, numărul paturilor disponibile este mai mare decât valoarea medie, astfel ajung aproape 25 de paturi la mia de locuitori, iar această valoare nu s-a diminuat în ultimii 23 de ani față de valorile județene, regionale și naționale, care sunt mult mai mici (puțin mai mult de 6 paturi/o mie de locuitori) și această tendință este în descreștere.

Următorul grafic prezintă numărul locurilor din creșe, raportat la 1000 de copii, creșele având un rol important în domeniul educației pentru sănătatea copiilor. Situația favorabilă existentă până în 2002 s-a apropiat din păcate de media pe țară, dar și așa în 2013 numărul de paturi pentru copii era peste medie, adică 1,4/o mie de persoane. Creșterea este cauzată de o investiție realizată în cadrul Programului Operațional Regional.

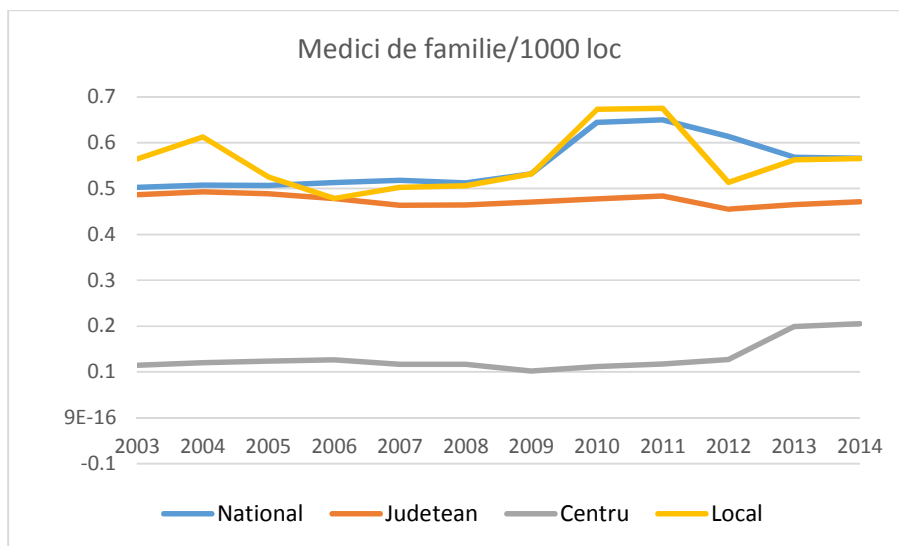

În privința cifrelor absolute referitoare la numărul paturilor, se observă o tendință de scădere, în relație strânsă cu scăderea populației și cu raționalizarea cheltuielilor (măsurile de reducere a cheltuielilor).

Sursa: INS TEMPO

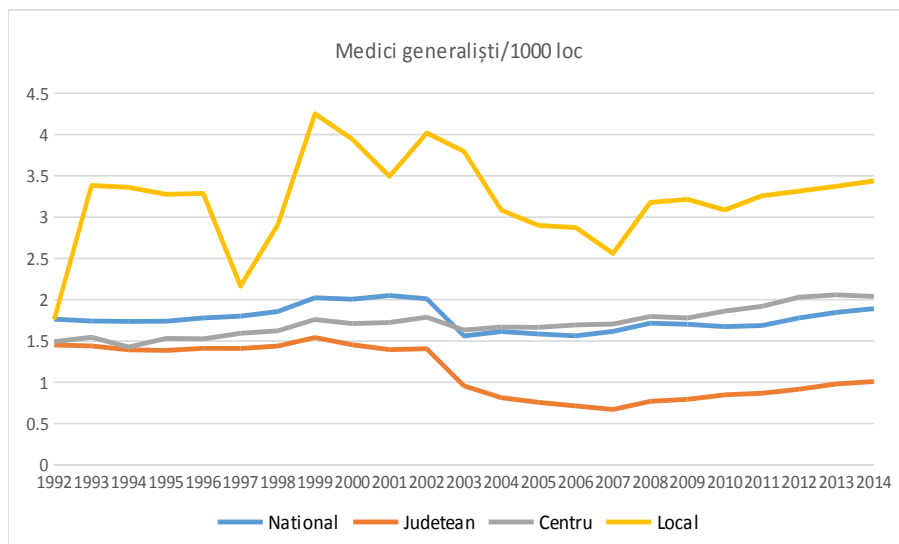
În ceea ce privește medicii de familie de la „input”-ul sistemului sanitar, în Miercurea Ciuc numărul lor corespunde cu media națională, dar la nivel județean și regional situația este mai nefavorabilă. În municipiu toți medicii de familie trebuie să deservească în medie 2000 de persoane.

Sursa: INS TEMPO

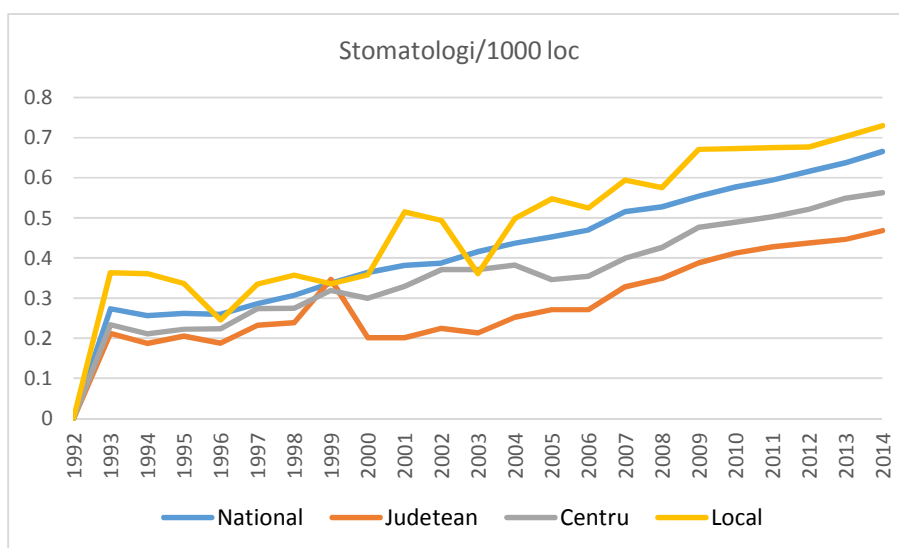
Existența spitalului județean influențează în mod pozitiv evoluția numărului de medici, ceea ce se vede pe figura următoare, comparând nivelul local cu cel național, județean și regional. Astfel, în timp ce la nivel național la o mie de locuitori există doar 1,89 medici (nu ajung nici

la 2), în Miercurea Ciuc sunt 3,5 medici pe o mie de locuitori, dar la nivel județean această valoare este foarte scăzută, și anume 1 medic/1000 de locuitori.

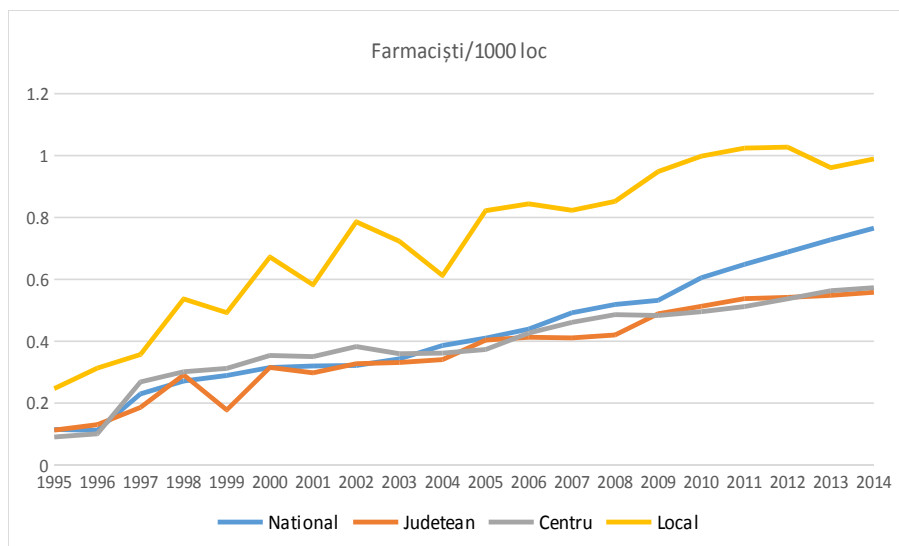
Sursa: INS TEMPO

Începând din anii 90 numărul medicilor stomatologi din Miercurea Ciuc depășește media generală – chiar dacă nu ating nivelul medicilor generaliști. Numărul medicilor stomatologi care lucrează în primul rând în cabinete particulare este în creștere permanentă, în prezent există 0,7 stomatologi la 1000 de locuitori (valoarea națională este de 0,66, iar cea județeană de 0,46), solicitarea aceasta s-ar datora atitudinii conștiente a populației legată de sănătate.

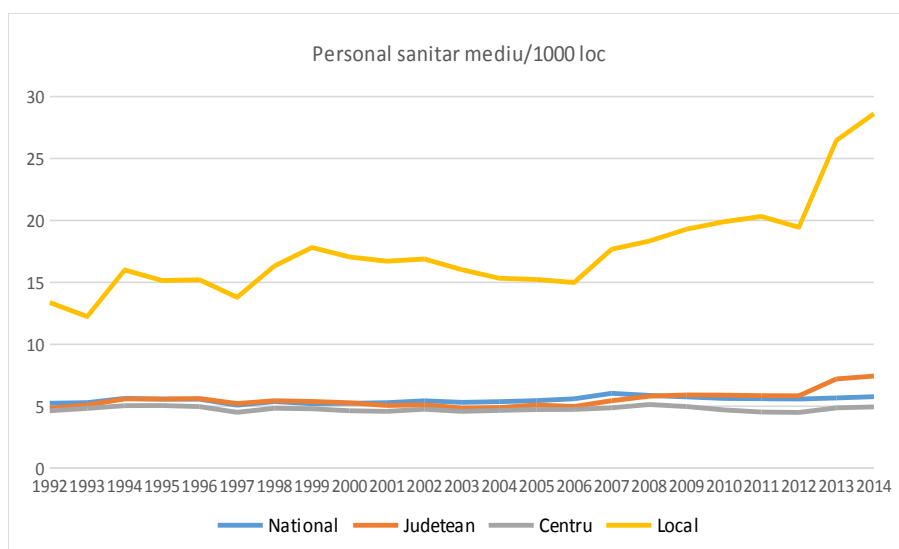
Sursa: INS TEMPO

Și din punctul de vedere al farmaciștilor, situația din Miercurea Ciuc este favorabilă (vezi mai jos), se calculează aproape 1 farmacist la mia de locuitori, ceea ce la nivel național este doar de 0,76. Miercurea Ciuc în calitate de reședință de județ trebuie să satisfacă și cerințele zonei cu indicatori sanitari mult mai slabi.

Sursa: INS TEMPO

Asistenții medicali sunt și ei în număr mai mare (de cinci ori mai mare) decât media națională. Astfel, județul Harghita depășește valorile medii din aceste puncte de vedere (vezi figura de mai jos).

Sursa: INS TEMPO

Sintetizând, se poate afirma că dotarea sistemului sanitar al orașului Miercurea Ciuc cu personal medical (capital uman) este foarte favorabilă la nivel național, dar nu trebuie uitat că acești specialiști deservește o sferă de pacienți mai mare decât cea din municipiu, din întregul județ, astfel numărul lor nu arată suprasolicitarea reală la care sunt supuși datorită serviciilor oferite tuturor locuitorilor județului.

Sistemul social

Din punct de vedere al serviciilor oferite, sistemul social al municipiului Miercurea Ciuc, , poate fi defalcat pe două tipuri:

- Serviciile oferite în mod direct de Primăria Miercurea Ciuc
- Serviciile oferite de organizațiile neguvernamentale, susținute de administrația publică locală.

Administrația publică locală oferă în mod direct următoarele servicii sociale:

- cămin pentru persoanele fără adăpost, cantină socială (Aleea Copiilor 9.)
- locuințe sociale,
- masă pentru copiii defavorizați (rromi), școlarizarea acestora

Serviciile oferite de ONG-uri, cu susținerea administrației publice locale sunt:

- Clubul Vârstnicilor Providentia (Jigodin – Asociația Riehen)
- Grădinița Manó Tanoda (Școala Generală Xantus János Jigodin)
- Authelp (servicii pentru persoanele care suferă de autism, Bulevardul Frăției 20.)
- Centrul de Zi, Sfântul Augustin Miercurea Ciuc (Caritas – piața Sfântul Augustin 1-4)
- Asociația Handicapaților Fizici, Harghita (integrare pe piața muncii)

Serviciile oferite de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului în Miercurea Ciuc sunt Complexul de Servicii Miercurea Ciuc, Serviciul Locuințe Protejate, Centrul de plasament în regim de urgență, Centru de consiliere psihologică, birou Angajare asistată pentru susținerea ocupării persoanelor defavorizate.

Zonele urbane marginalizate (ZUM) sunt adevărate pungi de excluziune socială care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare

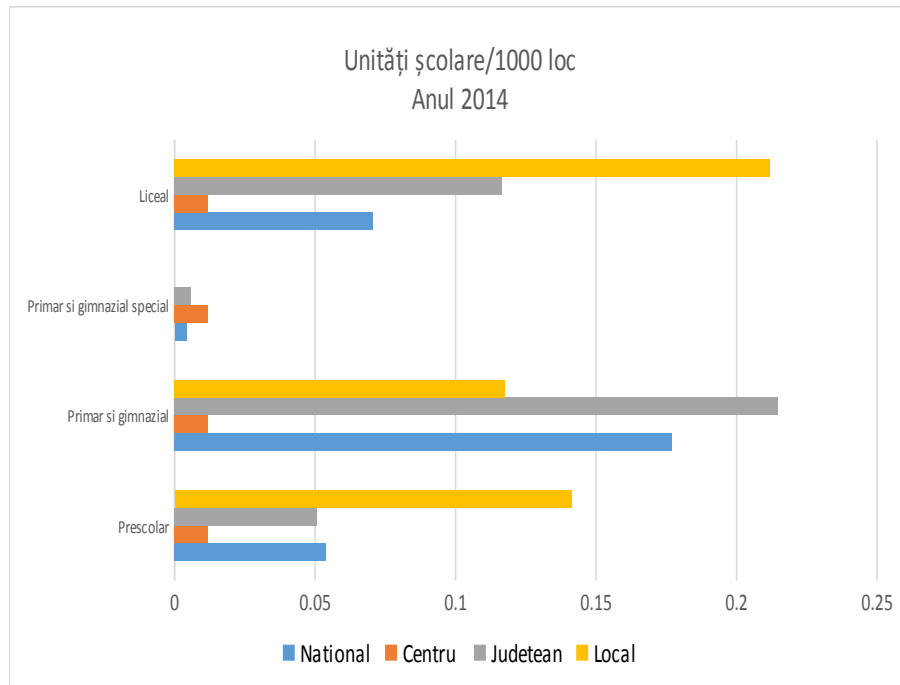
precară de sănătate, număr ridicat de copii), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire. Există zone identificate în municipiu – în strada Primăverii și strada Șumuleu.

Sistem educațional

Pe baza datelor oferite de sursele locale, institutul de statistică ține evidența indicatorilor infrastructurii sistemului educațional, pe baza cărora putem avea o privire de ansamblu asupra serviciilor educaționale din Miercurea Ciuc, însă nu putem evalua starea dotărilor cu instrumente educaționale, actualitatea lor, funcționarea sistemului, și nici gradul lor de eficiență. Pentru examinarea complexă fenomenelor legate de acest aspect, am recurs la chestionarea populației și la metoda focus grup, care ne-au oferit multe informații suplimentare.

Pentru a putea compara datele, ne-am raportat la o mie de locuitori, la nivel județean, regional și național, pentru anul 2014 (fiind cele mai recente date disponibile).

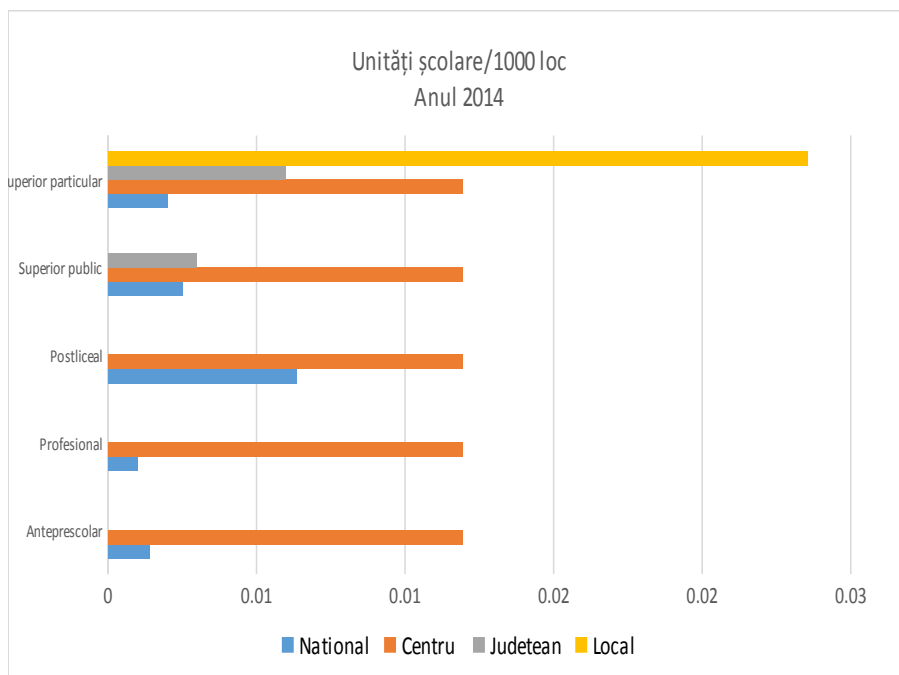
Pe figura de mai jos am prezentat numărul unităților școlare raportat la o mie de locuitori și se poate observa că populația din Miercurea Ciuc este deservită peste medie din punctul de vedere al liceelor (0,21 capete/1000 de locuitori), respectiv al grădinițelor. Una dintre explicații ar fi ceea ce am amintit și la sistemul sanitar, adică faptul că aceste licee școlarizează elevi nu numai din oraș, ci din întregul județ.

Sursa: INS TEMPO

Ciclul primar și gimnazial (clasele 1-8) este prezent în oraș în mai puține unități școlare decât în țară (0,11/mia de locuitori față de 0,17 la nivel național), căci în mod evident numai după terminarea gimnaziului elevii din zonă/ județ vor urma cursurile unui liceu din Miercurea Ciuc.

În ceea ce privește studiile superioare, nu am găsit nici o instituție superioară finanțată din bugetul de stat care să organizeze cursuri de zi în oraș, singura șansă de continuare a studiilor în localitate fiind Universitatea particulară Sapiientia. Este un dezavantaj economic puternic că în Miercurea Ciuc nu există nici o unitate școlară specializată exclusiv pe învățământ profesional și tehnologic.

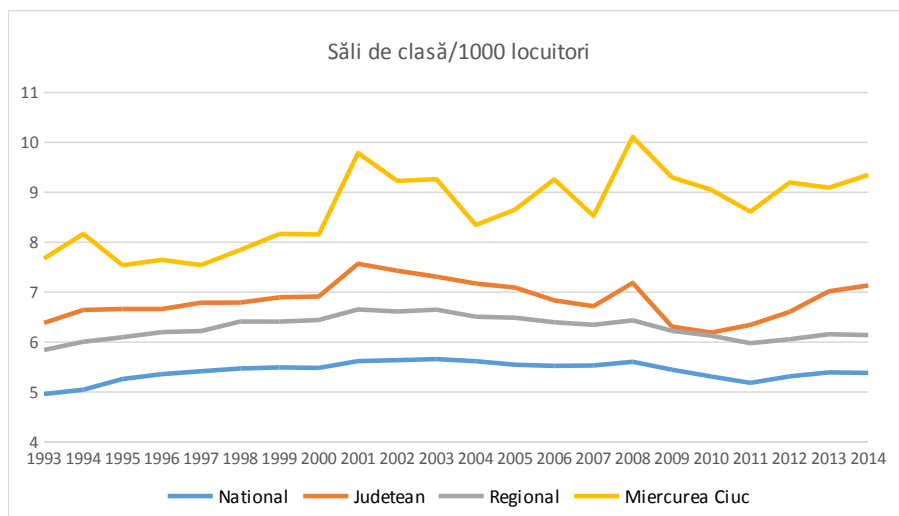

Sursa: INS TEMPO

Numărul unităților școlare este satisfăcător numai până la terminarea cursurilor liceale, dar oferta educațională nu este în concordanță cu cerințele economiei locale (ceea ce am amintit și în capitolul privind provocările economice, dar ceea ce se relevă și din părerea celor implicați).

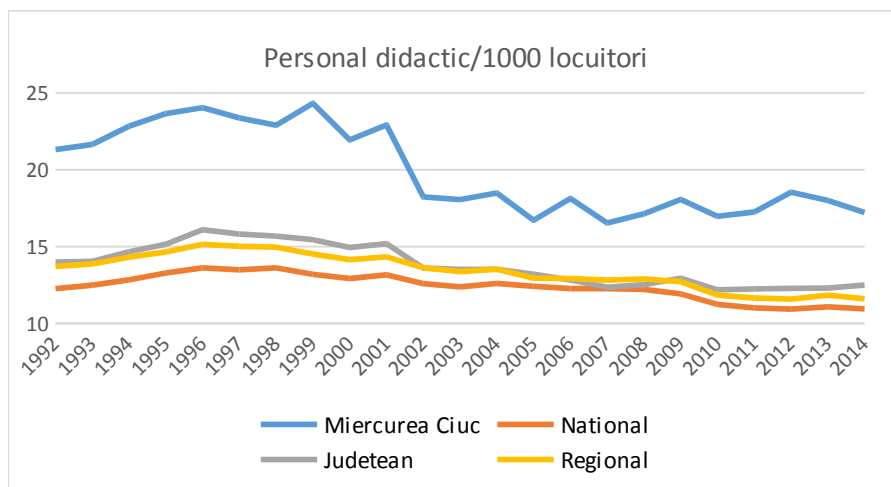
Ca urmare a lipsei de corelare a ofertei educaționale cu cerințele pieții muncii, absolvenții instituțiilor de învățământ superior nu se pot angaja în multe cazuri în localitate, de aceea sunt nevoiți să părăsească locurile natale, implicând astfel o atitudine negativă față de studii universitare în rândul populației adulte.

Următoarea figură sintetizează grafic numărul sălilor de clasă disponibile în unitățile de învățământ, raportat la 1000 de locuitori, în perioada 1993-2014. Proporția sălilor de clasă este de 1,5 ori mai mare decât media pe țară (9,34 respectiv 5,38), ceea ce presupune grupuri mai mici de elevi și spații de predare mai largi. Se mai vede că această valoare este mai mare în Miercurea Ciuc decât în alte zone (și odată cu scăderea populației arată o tendință crescătoare, ce prevestește problemele legate de măsurile de raționalizare a cheltuielilor din cauza nefolosirii eficiente a spațiilor).

Sursa: INS TEMPO

Pe lângă mediul material, factorul de capital uman este un alt indicator esențial al calității învățământului. Și la acest capitol municipiul se poate mândri (în 2014 au fost mai mult de 17 profesori/1000 de capete, față de media pe țară de 11), diferența însă s-a ameliorat în jurul anului 2000 (până atunci au ajuns între 20-14 profesori pe 1000 de locuitori) datorită disponibilizărilor din învățământ. În pofida numărului favorabil al profesorilor, în cazul instituțiilor de învățământ apare ca o reală problemă îmbătrânirea și lipsa cadrelor didactice (în special în cazul disciplinelor matematică și științe ale naturii).

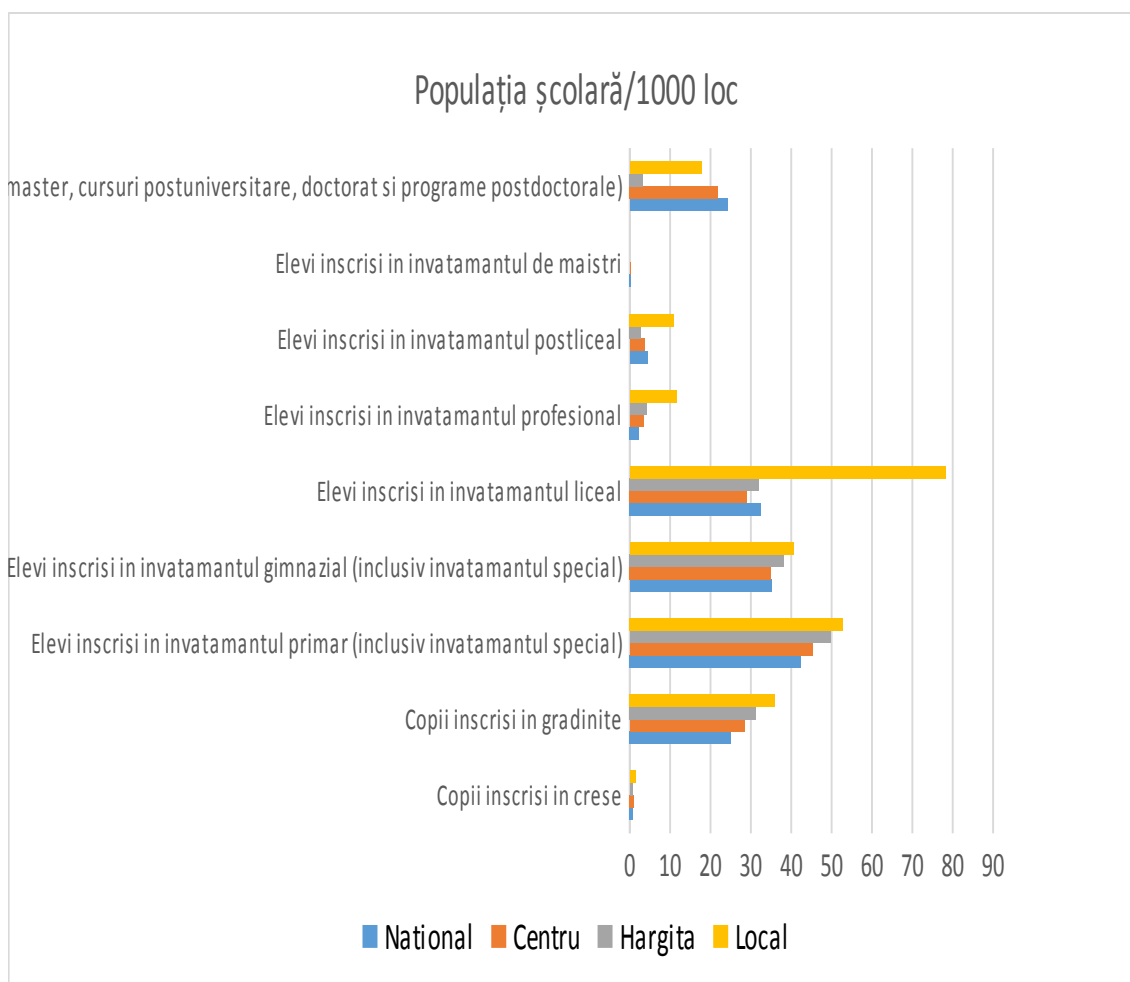

Sursa: INS TEMPO

După examinarea condițiilor-cadru, trebuie să urmărim și evoluția numărului de elevi. Nu vom aborda separat fenomenul de scădere a populației școlare, căci acesta se datorează în primul rând proceselor demografice. Este însă un aspect pozitiv că la fiecare nivel de studiu

(începând cu creșa), numărul elevilor înscriși depășește media pe țară, singura excepție fiind nivelul superior din cauza lipsei instituțiilor (menționată anterior), așa cum se vede pe figura următoare.

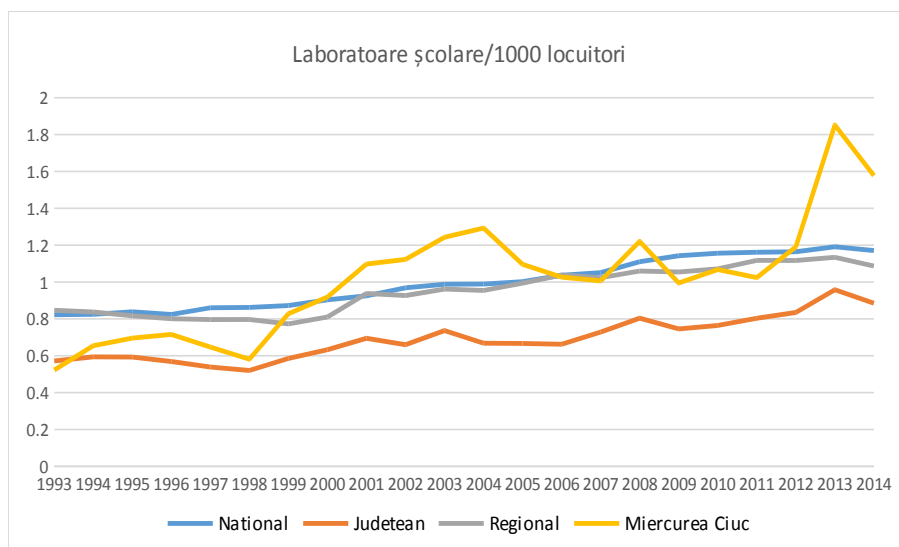
Este de remarcat numărul elevilor din liceu (78 de capete/mia de locuitori), care este de 2,5 ori mai mare decât media națională (29 elevi/mia de locuitori). Evident, aici intervine și deja amintitul aspect derivat din calitatea de reședință de județ, de rolul asumat de municipiu în privința serviciilor educaționale, determinând valorile scăzute la nivel județean, similar cu cele din țară (la nivel liceal).

Sursa: INS TEMPO

Este îmbucurător faptul că există o apreciere ridicată a educației liceale la nivelul județului Harghita, fiind mult peste media națională la nivel liceal.

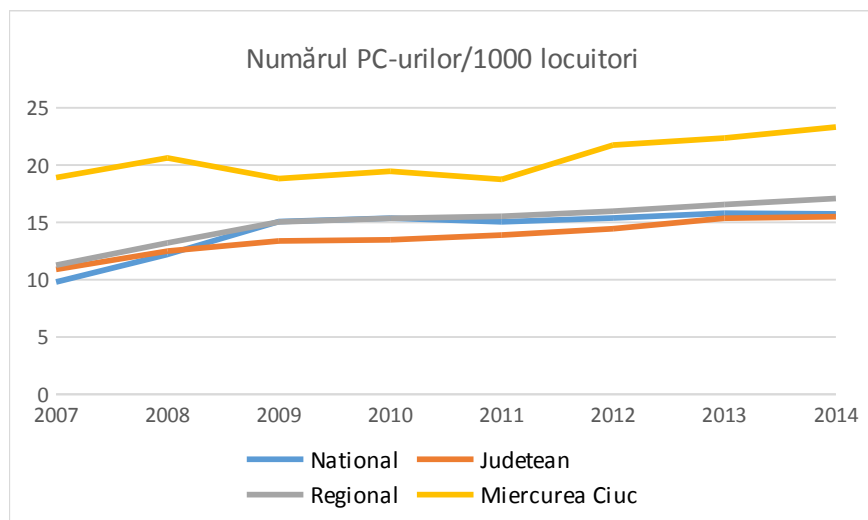
Revenind la dotarea unităților școlare, analizând numărul laboratoarelor raportat la 1000 de capete, putem ajunge la concluzia că unitățile școlare ciucane începând din 1993 și până la 2000 au depășit nivelul mediu pe țară. Un nou avânt al renovărilor și modernizărilor s-a observat din 2012, odată cu apariția proiectelor de finanțare europene, care au contribuit la ameliorarea nivelului de dotări și echipamente tehnice din unitățile școlare ale municipiului, mult peste media pe țară.

Sursa: INS TEMPO

Calitatea învățământului poate fi urmărită și în evoluția numărului de calculatoare (vezi figura următoare), capitol la care unitățile școlare din Miercurea Ciuc iarăși se situează bine, comparativ cu nivelul național (23 PC/1000 de locuitori, față de 15 PC/1000 de locuitori). Din 2007 acest nivel a rămas același în unitățile școlare, ceea ce demonstrează că se fac investiții permanente pentru îmbunătățirea instruirii asistate de calculator (IAC).

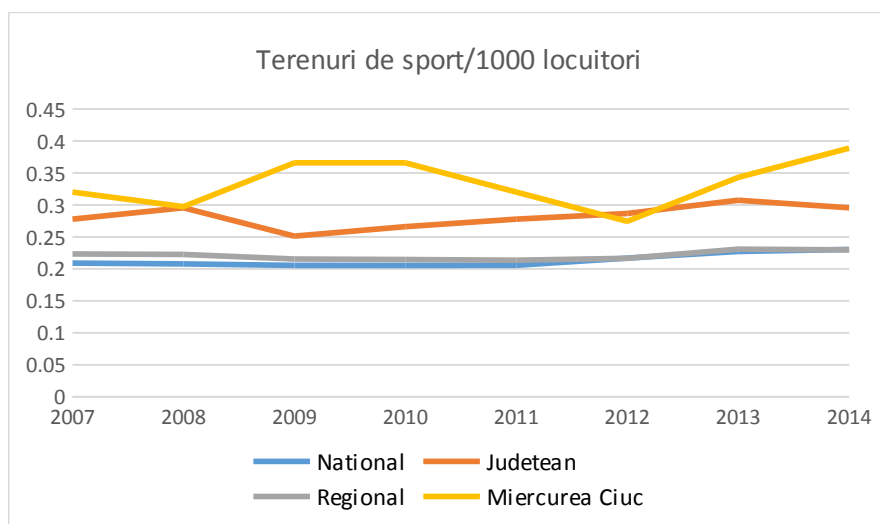
Trebuie menționat că dotarea școlilor cu calculatoare la nivel județean este mult mai slabă față de dotarea existentă în Miercurea Ciuc (aceasta fiind cu mult peste media națională), căci la acest nivel valoarea se află mult sub media pe țară, desfășurat într-un ritm de dezvoltare foarte lent.

Sursa: INS TEMPO

Baza de date statistice ține o evidență și despre terenurile destinate orelor de educație fizică și de activități sportive, care a fost calculată la o mie de locuitori, comparând cu valorile județene, regionale și naționale.

Sintetizând aceste date, e de apreciat că județul Harghita oferă rezultate medii mai bune (0,29), decât la nivel național sau regional (0,22), căci în unitățile școlare din Miercurea Ciuc se pune accent pe realizarea unei infrastructuri favorabile, în vederea dezvoltării fizice armonioase a elevilor. Efectele educației pentru sănătate și pentru un stil de viață sănătos se vor oglindi mai târziu prin statistica anilor petrecuți sănătos, urmările pozitive ale acestora se vor reflecta și în domeniul economiei.

Sursa: INS TEMPO

Sport

În ultima perioadă Miercurea Ciuc s-a autodefinit ca un oraș al sportului, ceea ce a făcut posibilă realizarea planurilor de dezvoltare infrastructurală nu numai pentru sporturile de performanță, dar și a celor recreative și de timp liber, cât și a sporturilor de masă. În acest sens s-au construit mai multe clădiri, obiective moderne, la dispoziția locuitorilor și a sportivilor de performanță sosiți în oraș: stadion cu 1200 de locuri, teren de fotbal cu gazon artificial, piscină, iar în prezent se desfășoară lucrările de reabilitare a stadionului municipal și realizarea unui cămin pentru cazarea sportivilor. Stadionul „Erőss Zsolt” oferă loc nu numai sporturilor de performanță, dar, în mod accentuat, și celor de timp liber.

Datorită potențialului său, Miercurea Ciuc este un centru reprezentativ al sporturilor de iarnă din România (hochei pe gheață, patinaj artistic, patinaj de viteză, schi alpin, schi fond, biatlon), orașul dispune de un patinoar acoperit (Patinoarul Vákár Lajos) care funcționează aproape 9 luni dintr-un an, facilitând practicarea patinajului și a sporturilor pe gheață. Rata de utilizare a patinoarului este ridicată, cerințele depășesc capacitatea edificiului, așadar ar fi indicată înființarea noilor edificii/terenuri practicării sporturilor pe gheață. Meciurile de hochei pe gheață din oraș sunt considerate adevărate evenimente sociale și factori de formare a identității. Pe lângă clubul sportiv de hochei, există și echipă de baschet divizia B masculin (Clubul Sportiv Baschet Club Miercurea Ciuc) și o echipă de fotbal din liga a III-a (FC Miercurea Ciuc).

Pe lângă sporturile de iarnă orașul are o echipă continentală de ciclism înregistrată la Federația Internațională de Ciclism și care organizează în fiecare an un concurs de renume internațional, și anume Turul Ciclist al Ținutului Secuiesc. Pe lângă nenumăratele ramuri sportive existente în oraș trebuie amintit judo-ul, care a obținut rezultate importante atât la nivel național cât și pe plan internațional. În ciuda condițiilor mai puțin favorabile de practicare a acestui sport (unui sportiv legitimat le revine o suprafață de 1,06 m²), judo-ul este practicat de mai multe sute de persoane din oraș. O mare parte din aceste suprafețe pot fi regăsite în școli, care devin accesibile numai după terminarea programului de educație pentru cei care practică diferite ramuri sportive respectiv arte marțiale. Pentru menținerea interesului față de judo și față de celelalte arte marțiale este necesar înființarea unei

suprafețe multifuncționale de 1000 m² utilizată în exclusivitate de către practicanții acestor ramuri sportive.

Pentru sprijinirea diferitelor forme de practicare a sportului în anul 2010 a fost înființată CSM Miercurea Ciuc care oferă o nouă structură în domeniu.

În momentul de față se poate practica diferite sporturi în nu mai puțin de 77 de locuri în oraș (de ex.: sala de sport, patinoarul „Vákár Lajos”, pistă de patina, piscină, pistă de atletism, stadion de fotbal, terenuri de fotbal cu gazon sintetic, terenuri de tenis, pârtii de schi). Aceste spații care necesită intervenții și modernizări oferă posibilități de petrecere a timpului liber pentru întreaga comunitate, nu numai pentru sportivii de performanță. Alergatul a devenit o activitate de timp liber și o formă a menținerii sănătății fizice din ce în ce mai populară în rândul populației locale, care se practică în primul rând pe pista de atletism. Așadar dotarea pistei cu un strat special reprezintă o problemă care trebuie tratată cât mai urgent. De asemenea, se arată extrem de necesară amenajarea în parcuri a noilor suprafețe de alergat, piste de alergat special amenajate.

În rândul tinerilor s-a format o exigență reală față de sporturile extreme (skate-park), însă practicarea acestora este periclitată de lipsa infrastructurii necesare.

Pe baza datelor Direcției Județene de Sport din Miercurea Ciuc, anual se organizează în medie aprox. 150-160 de competiții, în afara campionatelor oficiale (hochei, fotbal, baschet). Împreună cu acestea, numărul evenimentelor sportive organizate anual este cuprins între 230-250.

Viața sportivă a orașului și oportunitățile ramurilor sportive sunt influențate negativ de lipsa unui sistem de criterii transparent și eficient în domeniul finanțării sportului, realizarea acestui sistem fiind foarte important în domeniul planificării. De asemenea, lipsește colectarea și analiza datelor cu privire la performanța ramurilor și a cluburilor sportive, stabilirea obiectivelor, care ar fundamenta sistemul de finanțare sportivă. Pe lângă lipsa specialiștilor permanenți, contradicțiile cadrului legal de finanțare a sportului sunt motivele pentru care sportul primește surse reduse de finanțare. Este extrem de necesar realizarea unui sistem transparent și eficient de finanțare a sportului, care nu are ca obiectiv selectarea, ci asigurarea posibilităților variate pentru cât mai mulți copii de a face mișcare și de a petrece util și sănătos timpul liber.

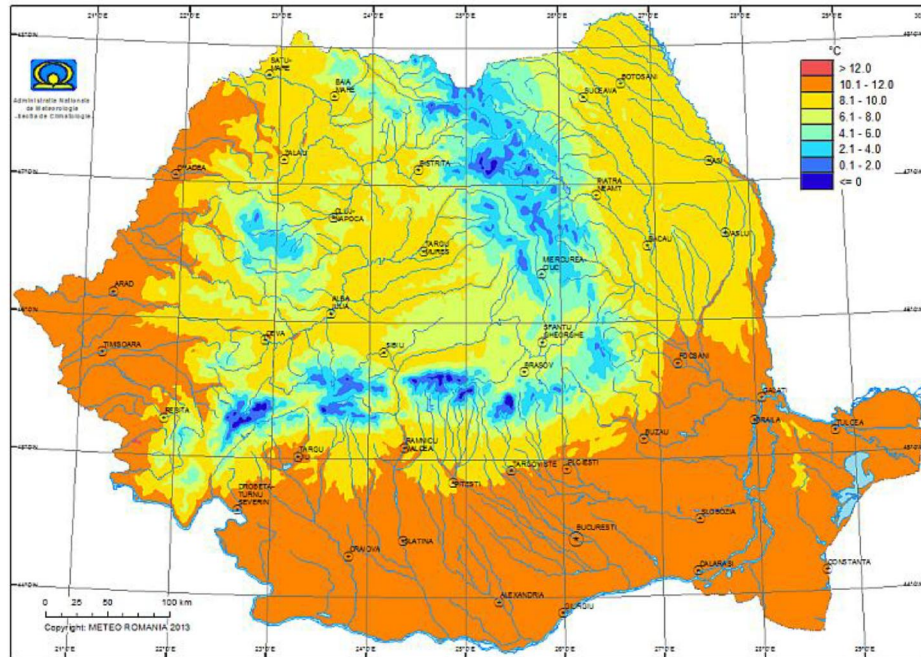
Provocări climatice

Miercurea Ciuc, aflat la altitudinea de 655-730 m, are o climă temperat-continentală. Municipiul este unul dintre cele mai friguroase (chiar geroase) localități din România. Iarna temperatura scade și la -30°C . Temperatura medie anuală este de $5,9^{\circ}\text{C}$, cea a lunilor de vară de 16°C , iar a lunilor de iarnă de $-5,9^{\circ}\text{C}$. Cel mai cald s-a înregistrat în anul 1953, și anume $35,5^{\circ}\text{C}$, iar cel mai frig în 1977 când au fost înregistrate -40°C . În oraș se poate observa de multe ori fenomenul de inversiune termică, ceea ce înseamnă că temperatura straturilor superioare de aer și temperatura solului din zona montană a Bazinului Ciucului au valori mai ridicate decât cele înregistrate în oraș. De aceea, se oprește formarea norilor în timpul acestui fenomen, dar apare frecvent ceața, iar fumul care iese din coșuri se blochează, afectând calitatea aerului. Singurul avantaj al caracterului de bazin este protecția împotriva vântului. Într-o proporție de 58,5% al anului nu apar curenții de aer. Media precipitațiilor este de 589 mm/mp. Luna cea mai bogată în precipitații este iulie, cea mai seacă este luna februarie. Zăpada acoperă solul între 27-124 de zile.

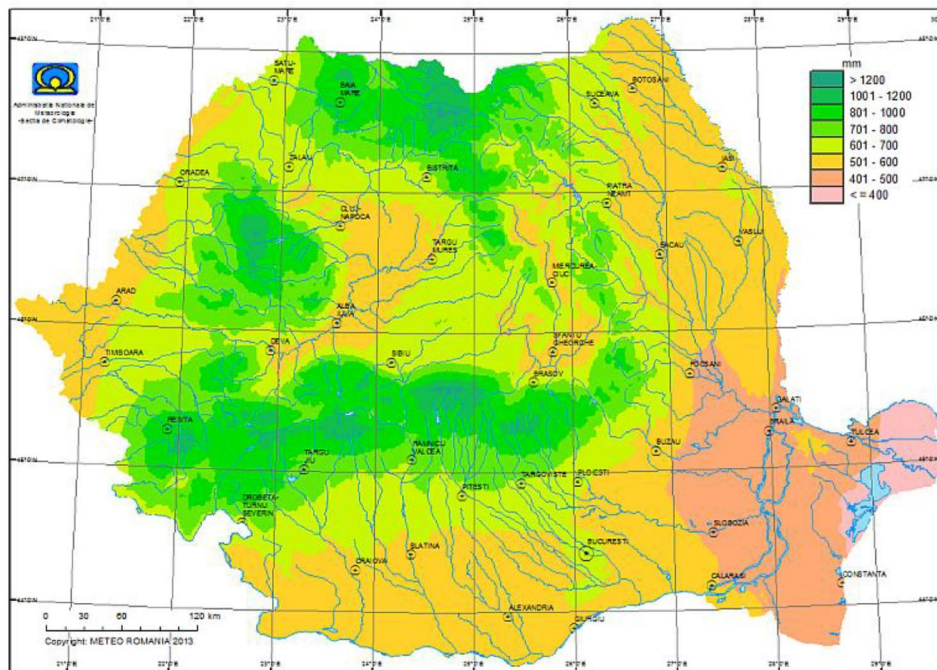
Provocările care derivă din particularitățile prezentate mai sus ar fi: modernizarea sistemelor de cogenerare și încălzire urbană prin folosirea unor tehnologii eco-eficiente din cauza sezonului rece lung, curățarea și dezzăpezirea drumurilor, deteriorarea drumurilor și a clădirilor din cauza temperaturilor scăzute. O altă provocare ar fi creșterea poluării aerului datorate inversiunii termice, dar în zilele cu ceață ar fi nevoie și de eficientizarea corpurilor de iluminat public.

În continuare vom prezenta ce schimbări pot fi așteptate în caracteristicile climatice ale zonei. Sursa reprezentărilor grafice o constituie primul raport pentru doi ani din Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013 elaborat la sfârșitul anului 2013. Cum am mai amintit, clima din Miercurea Ciuc este temperat-continentală, ceea ce se completează cu relieful caracteristic al zonei montane.

Temperatura medie a orașului ($5,9^{\circ}\text{C}$) la nivel național se situează între cele mai scăzute valori, așa cum se vede și pe harta următoare (la nord e 8°C , la sud 11°C , pe câmpie $11,7^{\circ}\text{C}$), iar temperaturile medii sunt preluate din baza de date ANM, înregistrate în perioada 1961-2012.

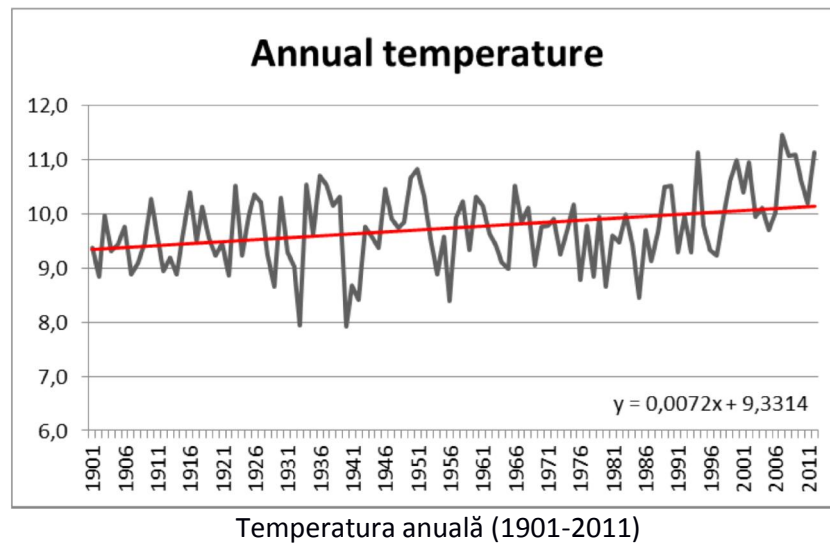

Din punctul de vedere al precipitațiilor (589mm/mp) orașul are caracteristicile unei zone de câmpie, dar precipitațiile sunt mai abundente în munții din preajmă și la nivel național (589mm/mp), ceea ce completează debitul izvoarelor montane.

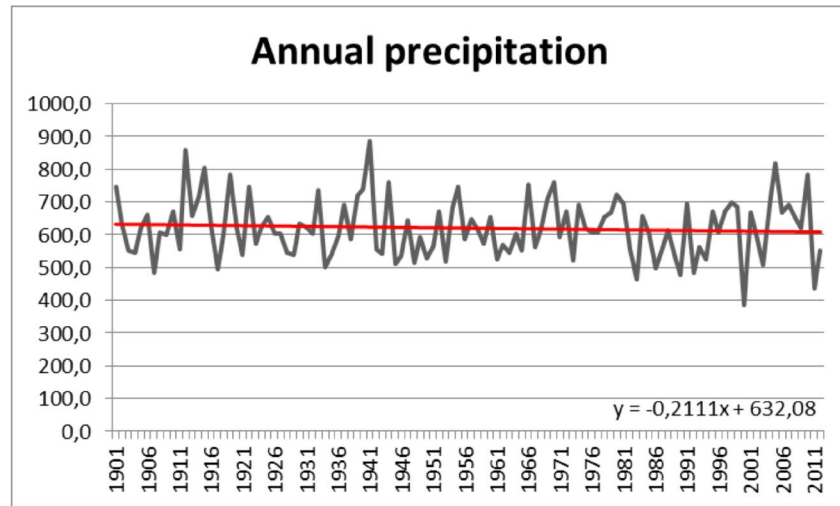
Pe baza studiului amintit, în perioada 1901-2012 temperatura medie a României a crescut cu 0,8°C, iar în ultimii 112 ani cel mai cald a fost în 2007 (cu o temperatură medie de 11.5°C).

Studiind pe decenii valorile temperaturii medii, se observă în mod evident că din anul 1971 în fiecare deceniu s-a accentuat creșterea de temperatură (în special în perioada 2001-2010). Acest fapt se poate observa pe figura de mai jos care sintetizează datele statistice ale temperaturilor, preluate din studiul deja amintit.

La nivelul precipitațiilor, se poate observa o scădere moderată în perioada 1901-2012 la valorile medii pe țară (23.6 mm).

Precipitația anuală (1901-2011)

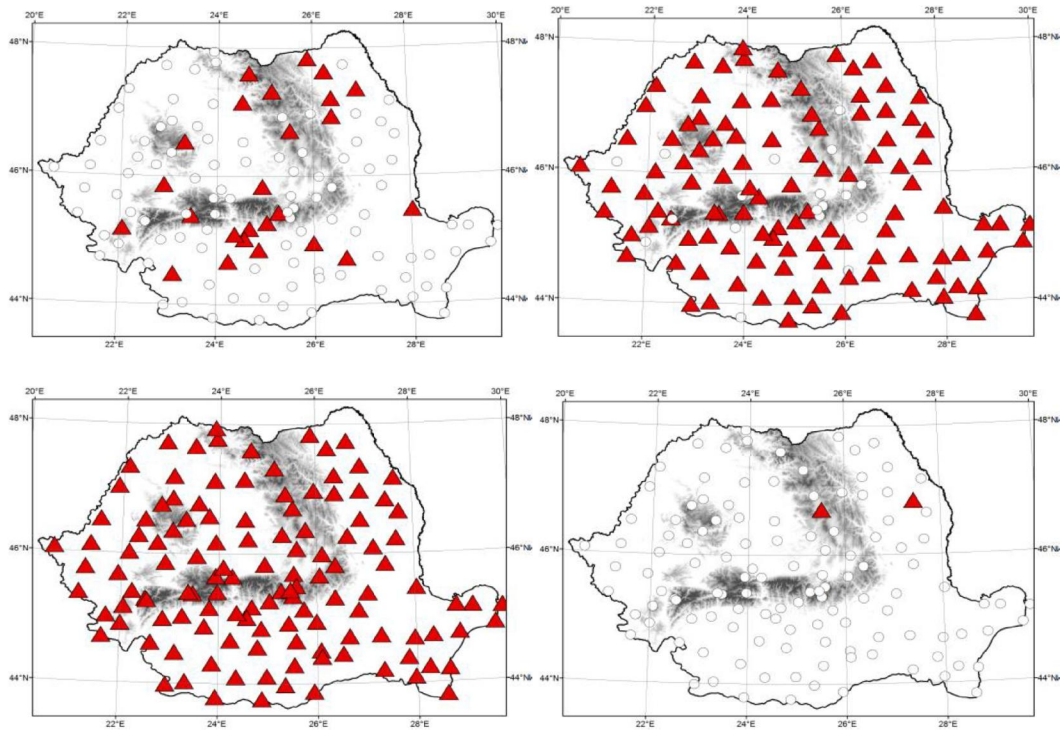

Se poate remarca, de asemenea, că s-a înregistrat o tendință de creștere a perioadelor de veri caniculare (peste 32°C în perioada sezonului estival) în special după anul 1981. În cei nouă ani (perioada 2001-2010) temperatura era mai ridicată, decât valoarea medie înregistrată între 1961-1990 (cea mai toridă vară a fost în 2007). În general, terenurile agricole din România sunt în pericol de secare, dar această amenințare nu apare în județul Harghita, însă aici eroziunea solului e mai intensă.

Primul raport pentru doi ani din Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013, pe baza datelor înregistrate la stațiile de meteorologie, conține schimbările tendințelor caracteristicilor climatice (temperatură, precipitații, vânt, soare, acoperirea cu zăpadă) pentru perioada 1961-2012 analizând toate anotimpurile. Pe baza acestora putem identifica și trendurile meteo din Miercurea Ciuc.

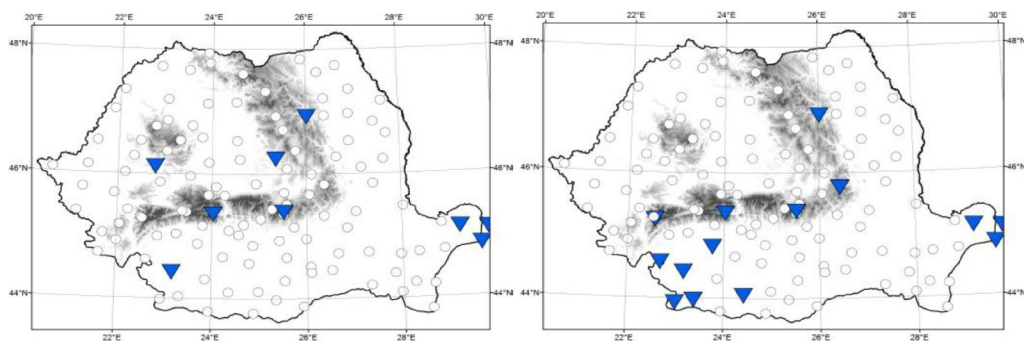
Cu privire la temperatura aerului, datele stației meteorologice din Miercurea Ciuc arată creșteri de temperatură doar în perioada verii (triunghiul roșu), iar în celelalte anotimpuri nu se poate depista schimbări semnificative de temperatură.

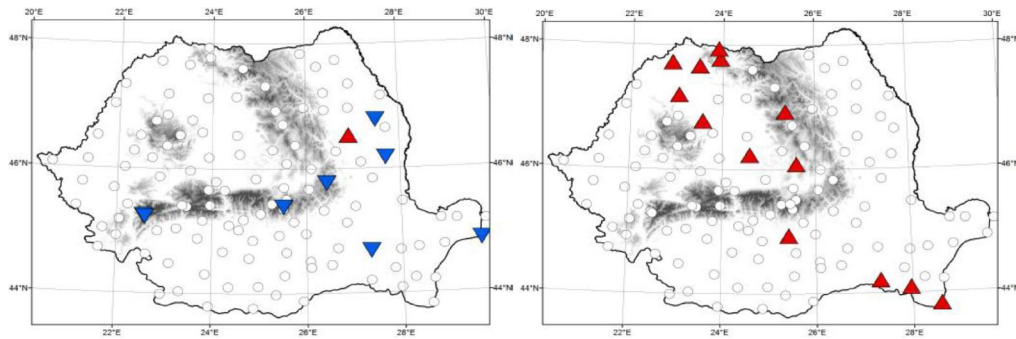
Tendințele privind schimbările temperaturii aerului în anotimpuri (iarnă, primăvară, vară, toamnă) înregistrate la 124 de stații de meteorologie în perioada 1961-2012

Cu privire la frecvența și cantitatea precipitațiilor, la aceleași stații de meteorologie, nu există tendințe de creștere (triunghi roșu) sau de scădere (triunghi albastru) semnificativă pentru Miercurea Ciuc, în timp ce la nivel național apar tendințe descrescătoare iarna, primăvara și vara, respectiv crescătoare în timpul toamnei. Trebuie observat însă că în zonele muntoase cantitatea precipitațiilor are o rată scăzută iarna, primăvara și vara.

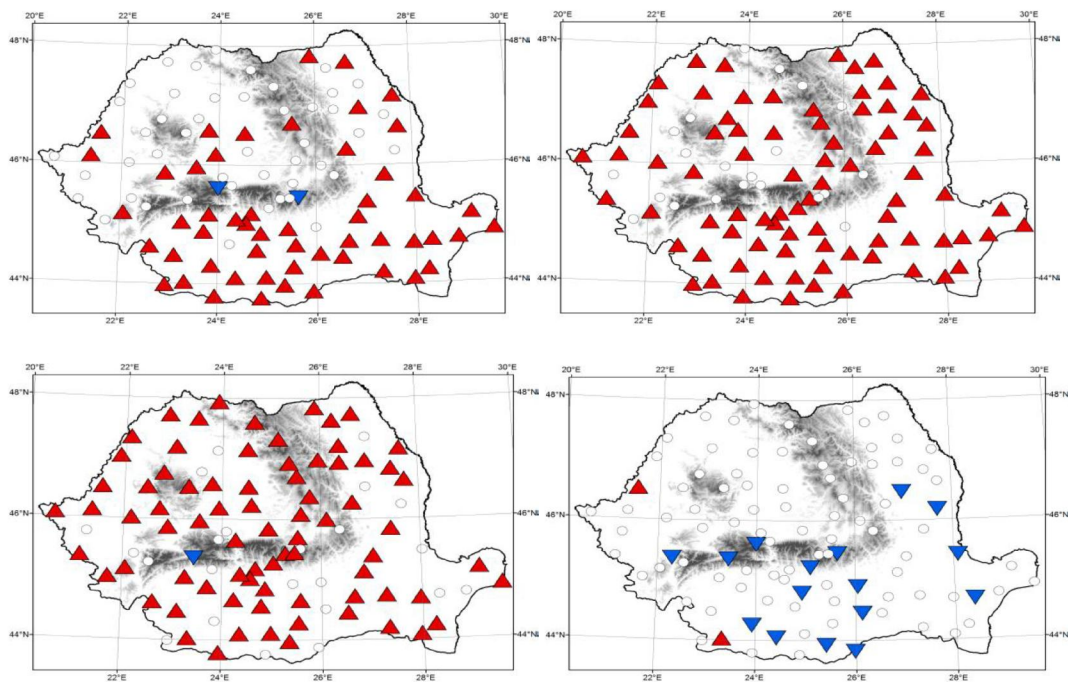
Tendențele privind cantitățile de precipitații pe anotimpuri (iarnă, primăvară, vară, toamnă) înregistrate la 124 de stații de meteorologie în perioada 1961-2012

În ceea ce privește tendințele privind schimbările climatice în perioada 1961 – 2012 se poate observa schimbarea semnificativă a următorilor indicatori. În România crește numărul orelor cu soare în timp de iarnă, primăvară și vară, dar toamna scade. În Miercurea Ciuc avem zile însorite mai degrabă primăvara și vara, iar toamna și iarna nu se văd mari schimbări din perspectiva a cinci decenii.

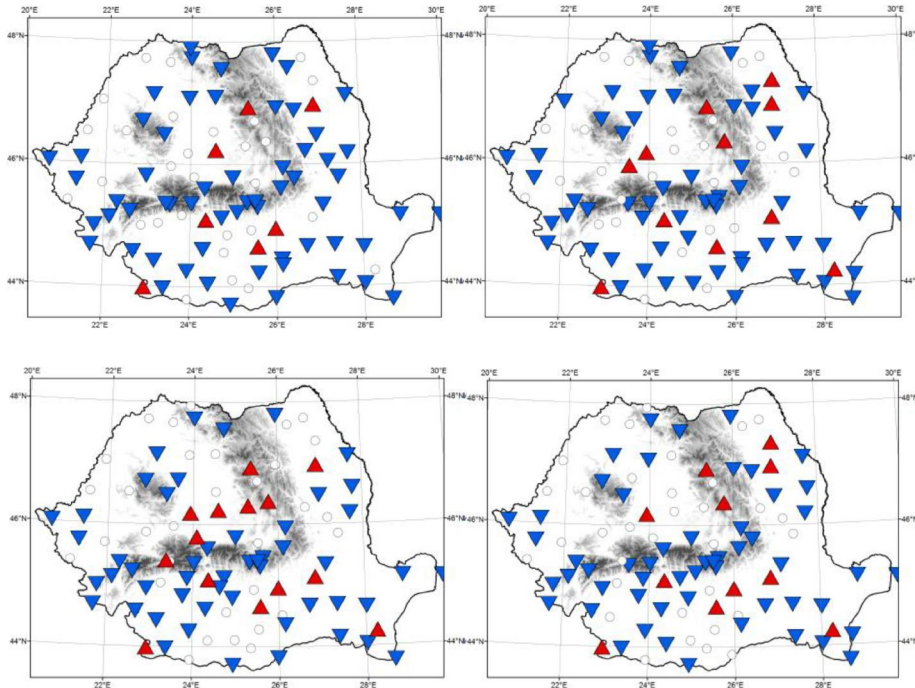
Tendința orelor de soare pe anotimpuri (iarnă, primăvară, vară, toamnă) înregistrate la 101 de stații de meteorologie în perioada 1961-2012

Indicele privind intensitatea vântului sunt vizibil diferite de valorile din țară, în timp ce la nivel național s-au înregistrat tendințe de scădere legate de intensitatea vântului, stația

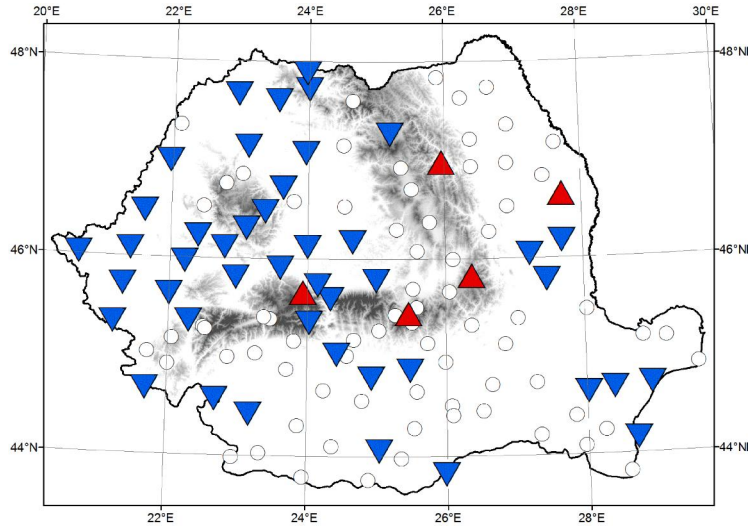
meteorologică din orașul nostru a înregistrat intensificarea vântului în anotimpurile vara și toamna (iarna nu sunt schimbări semnificative).

Tendențele cu privire la intensitatea vântului pe anotimpuri (iarnă, primăvară, vară, toamnă) înregistrate la 101 de stații de meteorologie în perioada 1961-2012

În final, studiul conține și o hartă referitoare la grosimea stratului de zăpadă, care arată tendințe de scădere în zonele centrale, de vest și de nord ale țării, iar pe teritorii mai mici și la sud și est. În Miercurea Ciuc, pe baza datelor înregistrate, nu se observă schimbări semnificative în nici o direcție.

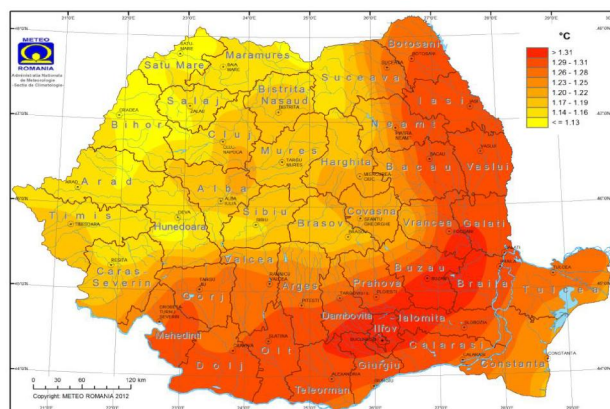
Tendențele de schimbare a cantității aerului cald în anotimpul rece (decembrie-februarie) la 123 de stații meteorologice în perioada 1961-2012

Dintre schimbările studiate, în mod cert multe vor exista și în viitorul apropiat, dar se așteaptă o intensificare a unora dintre acestea pe termen mediu și lung, datorită încălzirii globale.

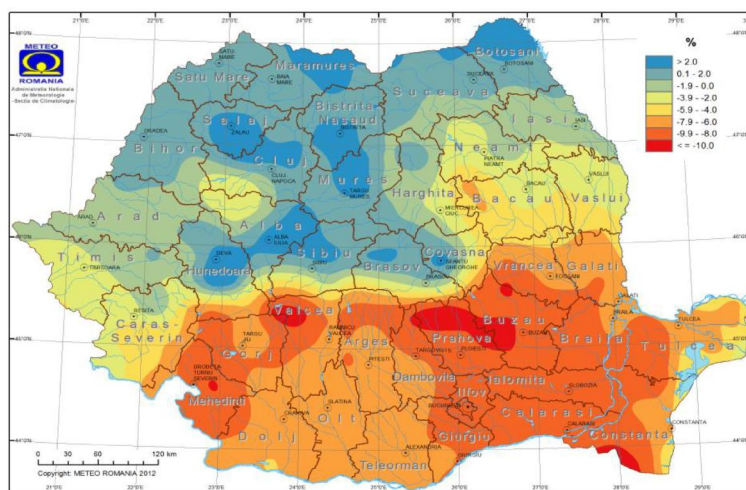
Conform rezultatelor modelelor meteorologice, folosite în prognoză, în România se așteaptă o tendință de încălzire treptată în acest secol, în toate anotimpurile, dar pronunțată pe timp de iarnă și vară. Și prognozele moderate arată că în perioada verilor, între 2061-2090 se așteaptă o încălzire cu 3-4°C valoare mai mare decât cea înregistrată în perioada 1961-1990. Pe harta de mai jos se poate urmări că în partea sudică a județului Harghita (inclusiv în Miercurea Ciuc) se poate aștepta la o creștere de temperatură de 1,20-1,22°C, iar în nord la 1,17-1,19°C.

Schimbările medii anuale survenite în temperatura aerului (2011-2040 vs. 1916-1990) (°C)

Cu privire la cantitatea precipitațiilor, modelele meteorologice prevestesc pentru România mari scăderi de precipitații pentru lunile de vară, unele dintre acestea prefigurând chiar o scădere de 20-24% în perioada 2061-2090, față de 1961-1990. Precipitațiile din timp de iarnă nu vor avea schimbări semnificative. Județul Harghita (așa cum se vede și pe harta următoare) și din acest punct de vedere se află la mijloc, în unele zone va avea loc o creștere moderată (0,1-2%) între 2011-2040 (comparând cu 1916-1990), dar pentru majoritatea teritoriului se prognozează scăderi (chiar și de -3,9%). Miercurea Ciuc este situat în partea sud-estică a județului, pe un teritoriu având precipitații în scădere pe baza acestui calcul (cantitatea precipitațiilor este scontată de la -2 la -3,9%).

Schimbările anuale privind cantitatea de precipitații (2011-2040 vs. 1916-1990) (%)

Conform prognozelor, schimbările de temperatură și ale cantității precipitațiilor, vor fi valori extreme de temperaturi la nivel local.

Potențialul actual al orașului și efectele schimbărilor climatice în următorii 50-100 de ani vor aduce multe provocări la adresa dezvoltării durabile a municipiului Miercurea Ciuc, de exemplu:

- Din cauza perioadei lungi ale anotimpului rece este indispensabilă găsirea unor soluții de modernizare a sistemelor de încălzire eco-eficientă a clădirilor, cât și izolarea termică a locuințelor (modernizarea izolării termice și a încălzirii, respectiv a iluminatului public și aprovizionarea cu energie electrică a clădirilor publice)
- Accentuarea transportului alternativ, non-motorizat sau electronic pentru reducerea emisiilor de noxe.
- Este importantă conștientizarea locuitorilor și consilierea lor permanentă.
- Este nevoie de a găsi și de a dezvolta surse de energie alternativă pentru a reduce emisiile de gaze poluante (de exemplu în cazul asigurării energiei electrice la clădirile publice și la iluminatul public).
- Extinderea spațiilor verzi din oraș, căci din cauza densității urbane se așteaptă o încălzire treptată, ceea ce poate afecta starea de sănătate a populației.
- Creșterea frecvenței averselor de ploaie va determina suprasolicitarea rețelelor de canalizare exterioară.
- Se vor forma perioade fără precipitații, care vor duce la izbucnirea unor incendii de pădure și de miriște, deteriorând calitatea aerului.
- Un efect pozitiv ar fi sporirea sezonului turistic montan, ceea ce va fi o nevoie a populației urbane de a scăpa de căldura toridă urbană insuportabilă.
- Intensificarea vântului va deteriora pădurile și vegetația urbană.

Provocări demografice

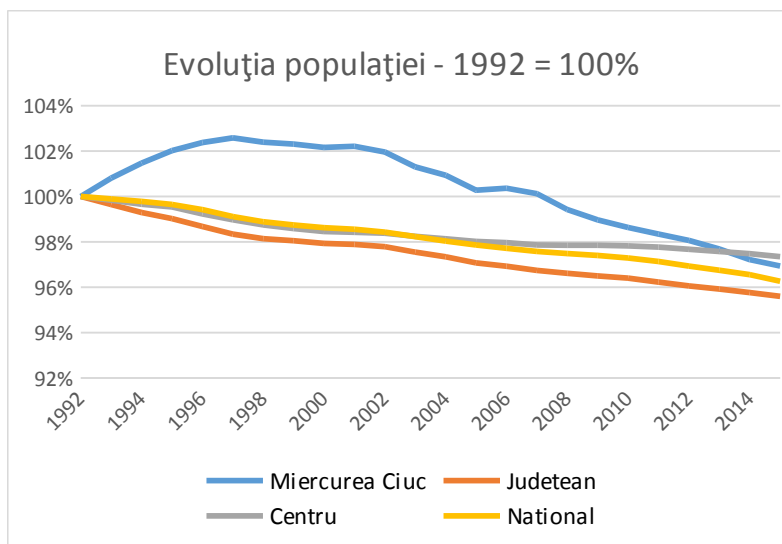
Conform datelor recensământului din 2011, populația actuală a municipiului Miercurea Ciuc este de 38966 de locuitori, ceea ce înseamnă o scădere de 8% față de 2002. Proporția sexelor s-a schimbat în favoarea femeilor 51,79%, respectiv 48,21%.

Sex	2002		2011	
	Numărul populației	Structura %	Numărul populației	Structura %
Total	42029	100,00%	38966	100,00%
Masculin	20375	48,48%	18784	48,21%
Feminin	21654	51,52%	20182	51,79%

Sursa: INS RPL

Pe baza datelor Institutului de statistică putem urmări evoluția populației orașului până în 2015, comparându-le cu cele din 1990. Pe figura următoare acest indice prezintă nivelul național, regional și județean. În mod evident, scăderea populației corespunde cu procesele naționale, dar este o scădere mai moderată față de media pe țară (-3,06%, respectiv -3,74%). „Golirea” județului Harghita însă se produce mai rapid (-4,4%), ca datele regionale puțin mai ridicate decât cele naționale (-2,65%). Din aceste date statistice putem deduce că există o puternică tendință migratoare la nivel municipal-zonal, iar zonele urbane își completează populația scăzută din împrejurimi.

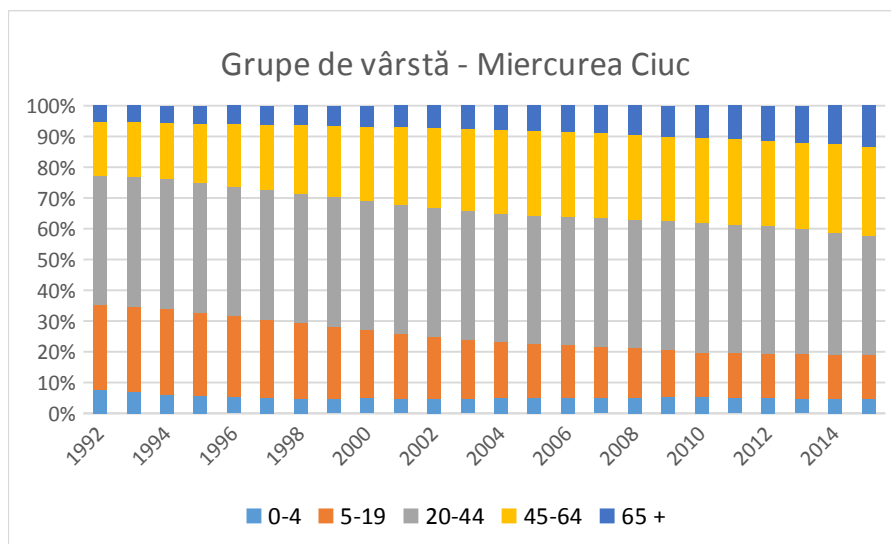
Trebuie să mai amintim, legat de Miercurea Ciuc, că institutul statistic (care diferă în sens ascendent față de datele recensământului pentru că acesta conține și informații referitoare la locuitorii cu vizele de flotant și nu figurează în mod oficial datele referitoare la cei plecați recent) a avut în evidențe până în 2007 o populație mai mare față de 1990 (în opoziție cu datele permanent scăzând la nivel național), dar de fapt până în 1997 s-a observat o creștere a populației, după care se simte o scădere semnificativă, și până astăzi a dispărut acel surplus calculat față de celelalte teritorii ale țării.

Sursa: INS TEMPO

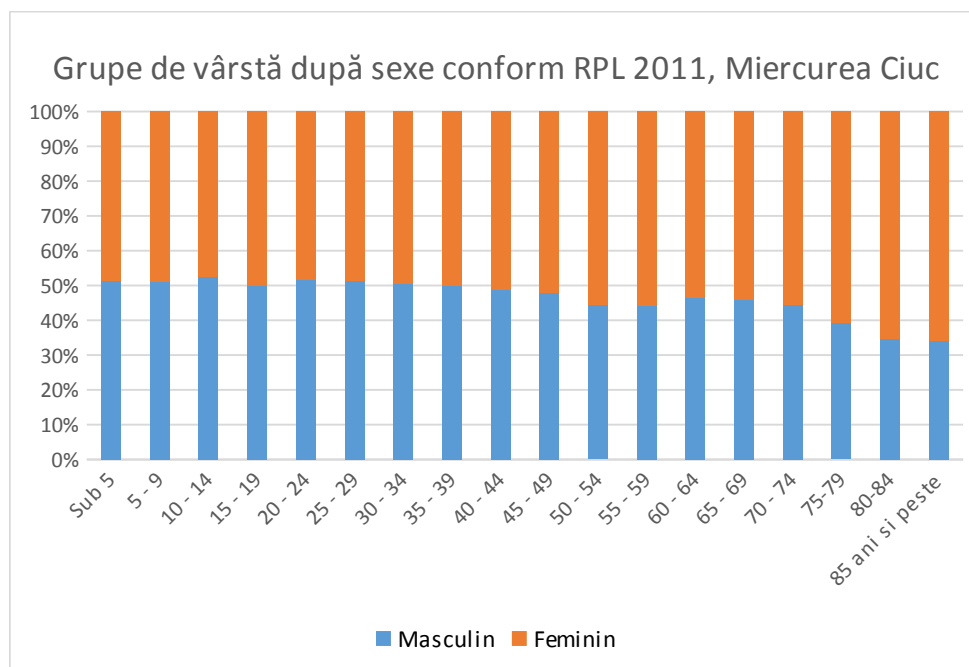
Figura următoare cu evoluția proporției grupelor de vârstă este elocventă, arătând în mod clar îmbătrânirea demografică. Crește în mod permanent numărul persoanelor cu vârste între 45-65 ani (de la 17,39% la 28,76%) și de peste 65 de ani (de la 5,25% la 13,43%), și paralel cu acest fenomen, scade numărul populației tinere (proporția celor cu vârste între 20-41 ani de la 41,98% la 38,78%, între 5-19 ani de la 27,8%- la jumătate, adică la 14,39%, iar cei mai tineri de la 7,58 la 4,64%). Deci, se poate observa scăderea drastică a populației tinere, ceea ce prefigurează scăderea întregii populații a municipiului, cât și reducerea economiei, căci acești întreprinzători potențiali vor lipsi din viața orașului peste 5-10 ani.

Strategia de dezvoltare durabilă a orașului trebuie să țină cont de tendințele negative, cum ar fi scăderea populației, migrația, îmbătrânirea demografică, segregarea, de aceea este nevoie de creșterea atractivității orașului (păstrarea și aducerea acasă a tinerilor), dar nu trebuie uitate nici provocările care reies din situația actuală, cum ar fi dezvoltarea sistemului de servicii sociale destinate bătrânilor, eficientizarea relațiilor cu localitățile din preajmă, cât și integrarea socială.

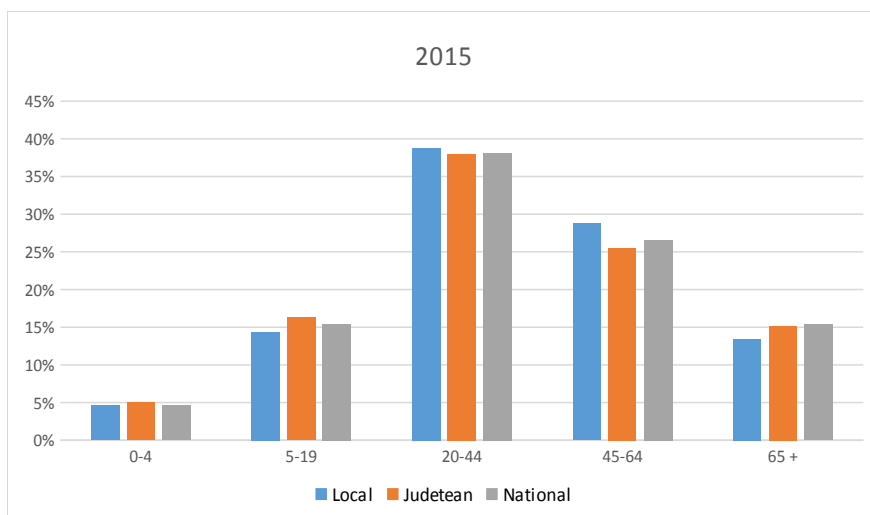

În continuare, vom nuanța fenomenele generale tratate mai sus, pe baza mai multor aspecte, încercând să depistăm rolul factorilor care contribuie la scăderea populației.

Figura de mai jos arată proporția dintre sexe pe baza datelor recensământului din 2011, excedentul care apare la naștere în cazul bărbatilor (51-49%) se va inversa la populația de peste 40 de ani și până la vârsta de 80 de ani sunt mai numeroase persoanele de sex feminin (65-35%), decât cele de sex masculin. Acest fapt se datorează și vârstei medii mai mici a bărbatilor.

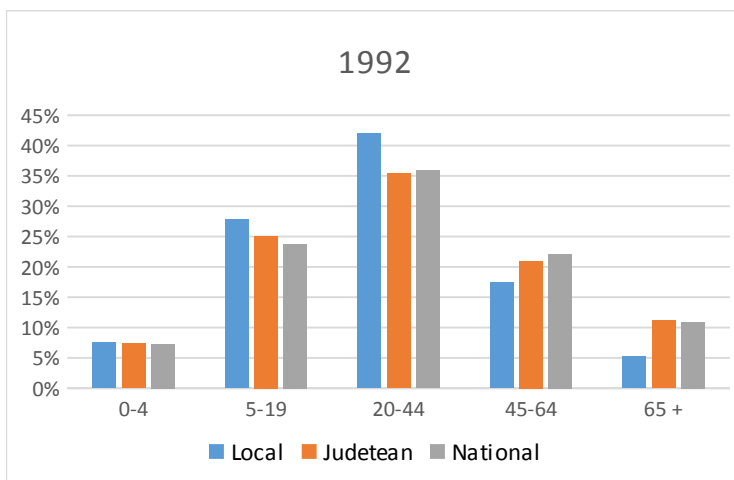
Ne-a interesat situarea orașului Miercurea Ciuc din punctul de vedere al grupelor de vârstă comparativ cu nivelul național, aceste date vor fi prezentate pe figurile de mai jos. În anul 2015 se poate observa o deviere semnificativă la grupele de vârstă de 5-19 ani și la cei peste 45 de ani: lipsesc tinerii din Miercurea Ciuc în proporție mai mare, decât la nivel județean și național, însă populația între 45-64 ani este mai mare, iar proporția vârstnicilor este din nou cu 2% mai mică.

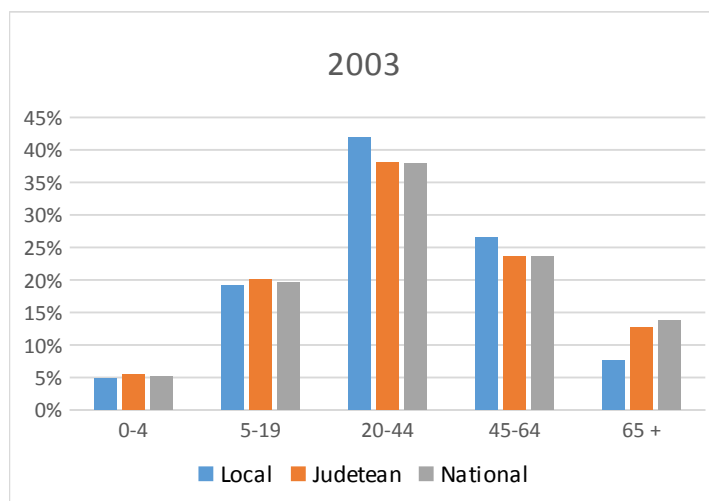
Sursa: INS TEMPO

Dacă suntem interesați de schimbările de structură în cadrul grupelor de vârstă din oraș în ultimii 20-25 de ani față de situația din țară, pe baza celor două diagrame de mai jos care putem afirma că la începutul anilor '90 municipiul Miercurea Ciuc a avut o populație relativ tânără în țară, proporția celor între 5-45 de ani depășind semnificativ (cu 2-6%) valoarea medie din România.

În cadrul copiilor mici (0-4 ani) această diferență deja nu a existat, prefigurând schimbarea semnificativă a structurii demografice. Pe graficul referitor la situația din 2003 se observă că proporția mică a copiilor a ajuns la un grup de vârstă superior, cei cu vârsta între 5-15 ani sunt mai puțini cu 0,5%, decât media națională. Se poate constata deci, că procesele demografice nefavorabile au început în preajma căderii regimului comunist, iar lipsa tinerilor se datorează și acestui fapt.

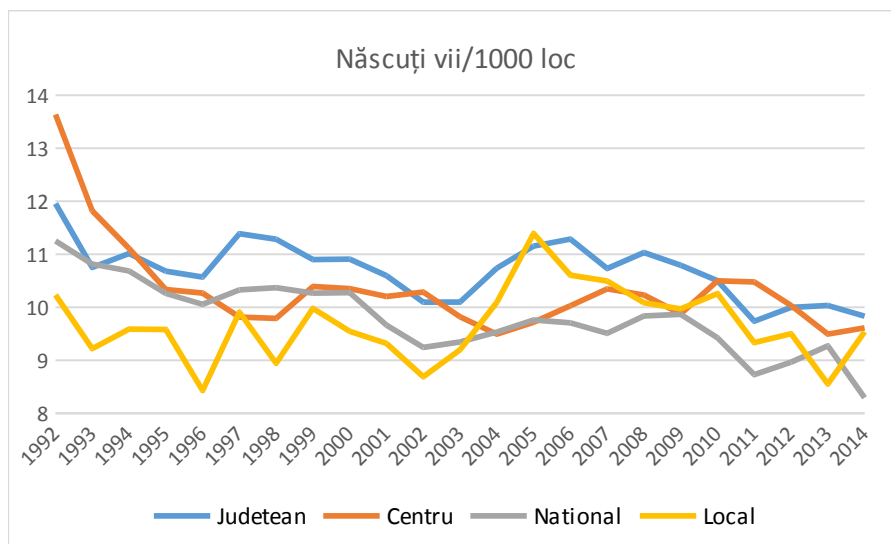
Sursa: INS TEMPO

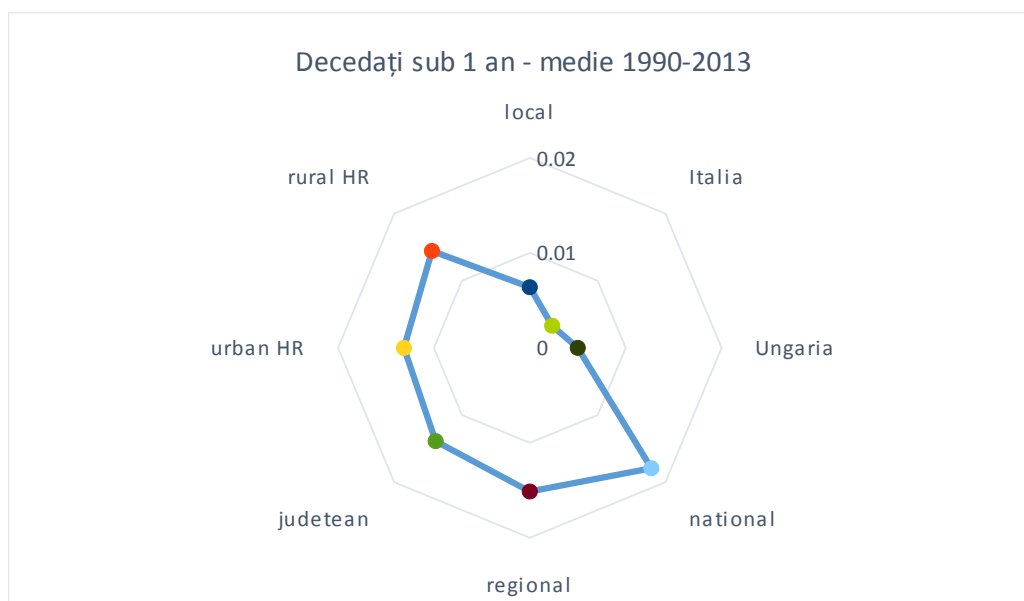
Sursa: INS TEMPO

Scăderea populației poate avea două cauze majore. Pe de o parte, diferența negativă între numărul nașterilor vii și cel al deceselor (rata sporului natural), iar, pe de altă parte, soldul migrator negativ. Pentru a ajunge la cauzele mai profunde ale fenomenului, am analizat numărul nașterilor vii la o mie de locuitori începând cu anul 1992 (vezi figura de mai jos). Pe baza acestor date, valorile din Miercurea Ciuc erau mult mai scăzute chiar la începutul acestei perioade (10,23 de nașteri/mia de locuitori), valori ce au scăzut în continuare. Valoarea negativă minimă a fost înregistrată în 1996, cu 8,2 copii născuți/o mie de locuitori.

O evoluție pozitivă constituie faptul că după 2004 numărul nașterilor a depășit media națională. Trebuie menționat însă, că raportat la județul Harghita, valorile acestea sunt peste media pe țară, ceea ce duce și la ameliorarea datelor statistice din municipiu.

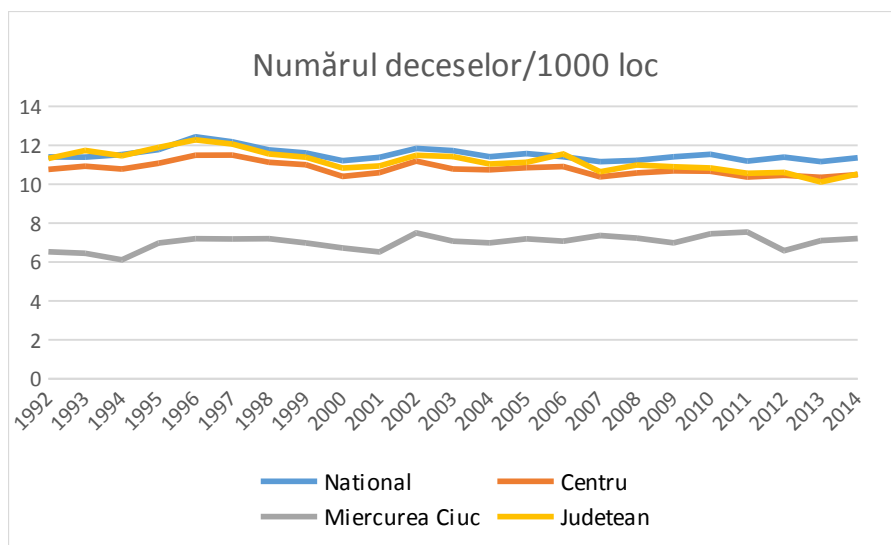

Rata mortalității infantile este favorabilă în Miercurea Ciuc comparând cu cea din regiune și din țară (0,64%), mai apropiată de valorile din Ungaria (0,5%), decât de cele din România (1,79%). Valorile ridicate din județ (1,39%) și din celelalte orașe din județ (1,31%), respectiv din regiune (1,51%) pot fi cauzate de dotarea foarte bună a municipiului din punctul de vedere al serviciilor medicale. Această cifră însă este în continuare dublă față de cea din Italia.

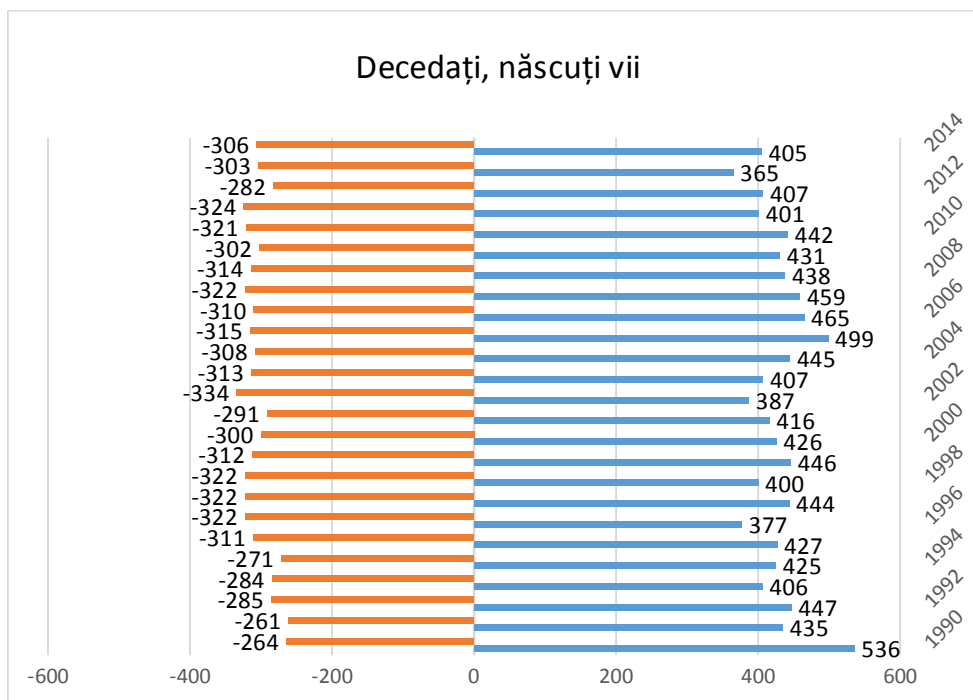
În ceea ce privește rata de mortalitate, aceasta este mult mai mică, decât media națională, raportată la 1000 de persoane (în 2014 7,2, în timp ce la nivel național era de 11,35) și s-a

păstrat pe toată perioada menționată. Astfel, pe baza datelor statistice, în Miercurea Ciuc decesele sunt mai rare, cu 4 persoane mai puțin la 1000 de locuitori. Rata sporului natural este în toată perioada studiată pozitivă, în medie 2,64. Acest fapt este specific orașului Miercurea Ciuc, și poate avea drept explicație faptul că se observă o tendință de reîntoarcere în satul natal a populației în vârstă, acolo intervenind și decesul lor, acesta fiind înregistrat ca atare în statisticile respective.

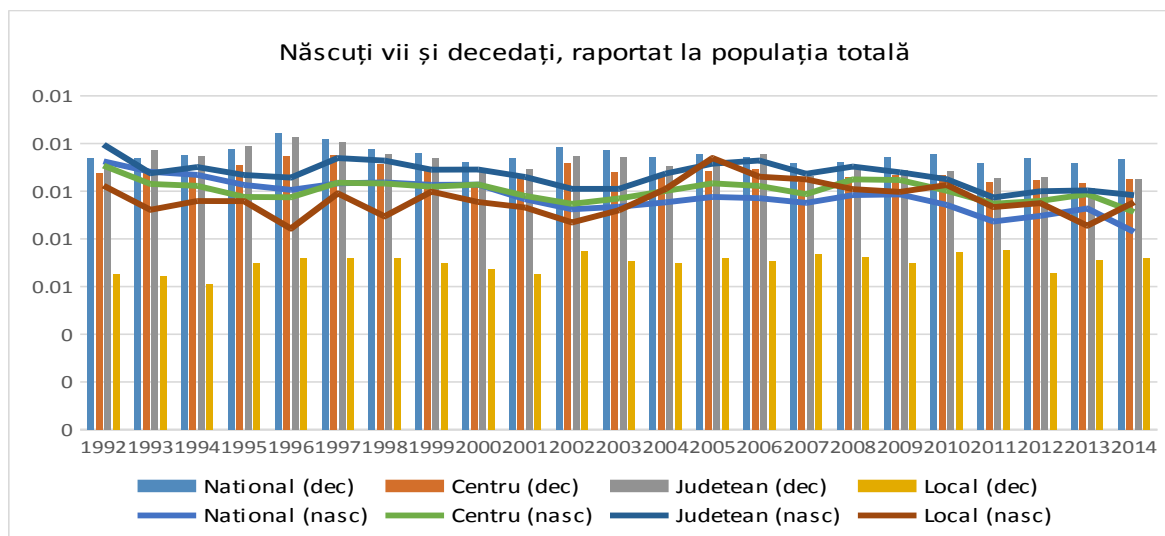
Sursa: INS TEMPO

Pe figura de mai jos am analizat paralel rata nașterilor și a deceselor în perioada 1990-2014, putând urmări numărul mai mare de nașteri față de decese. Din 2004 se observă o scădere sistematică a numărului de nașteri.

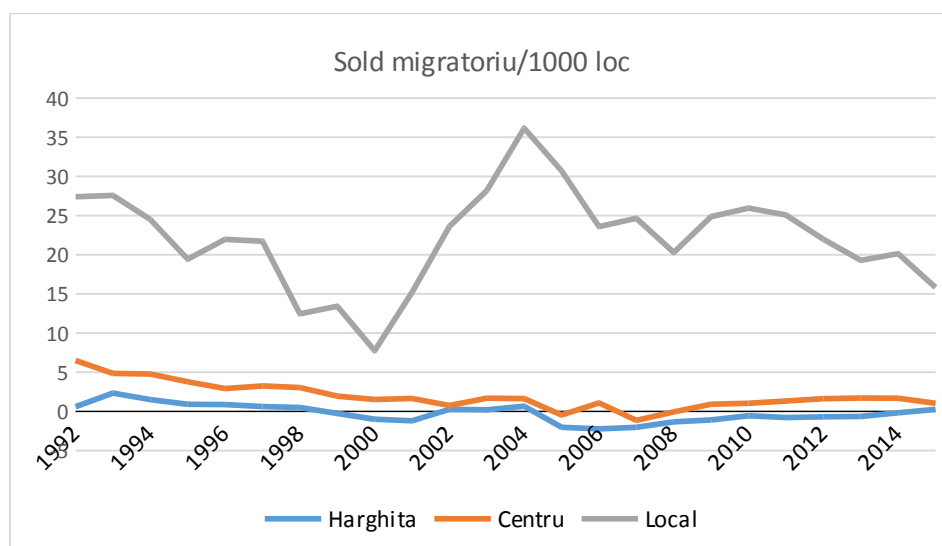
Sursa: INS TEMPO

Analizând mai departe, pe figura de mai jos am totalizat nașterile (linie) și decesele (coloană) raportate la o mie de locuitori, comparând cu ratele județene, regionale și naționale. În timp ce la celelalte niveluri numărul deceselor a depășit cel al nașterilor în toate perioadele studiate, în Miercurea Ciuc s-a observat că această proporție era tocmai inversă. Din câte se poate observa, până în momentul de față orașul nu asigură confort într-o măsură care să poată însemna o reală alternativă pentru persoanele în vârstă, față de avantajele financiare ale locuințelor din mediul rural.

Sursa: INS TEMPO

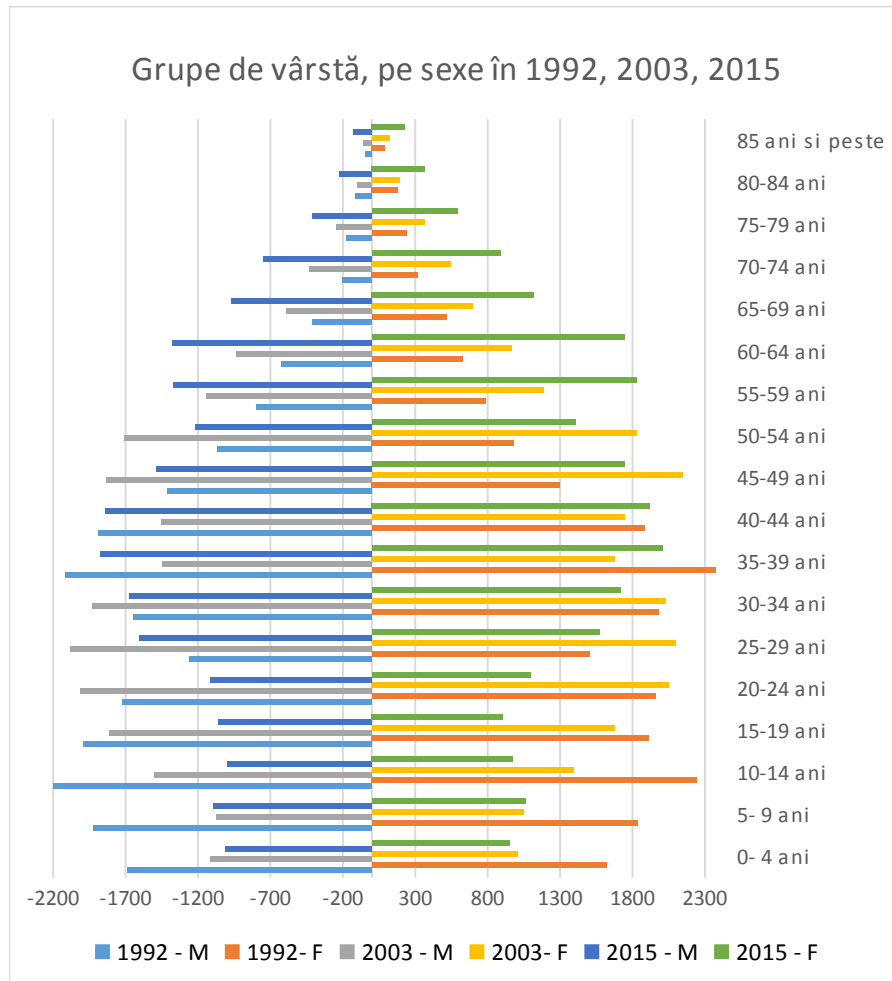
Cealaltă cauză a scăderii populației este migrația, rata acesteia fiind de 15 ori mai mare decât cea județeană sau regională. Pe figura următoare am arătat soldul migrator al orașului în comparație cu cel al județului Harghita și al Regiunii de Dezvoltare Centru, raportat la o mie de locuitori. Din 1992 în toți acești ani valoarea a fost ridicată, doar proporția s-a schimbat. Valul migrațional din anii '90 a fost urmat de o migrație și mai semnificativă la începutul lui 2000 (punctul maxim fiind în 2004: 36 de capete din o mie de locuitori), apoi după apariția crizei (după 2008) a apărut un nou val de părăsire a orașului, ceea ce se pare că în momentul de față este mai moderat (15 capete din o mie de locuitori), dar tot nu se apropie de cifra 2 din regiune, sau valoarea și mai mică din județ.

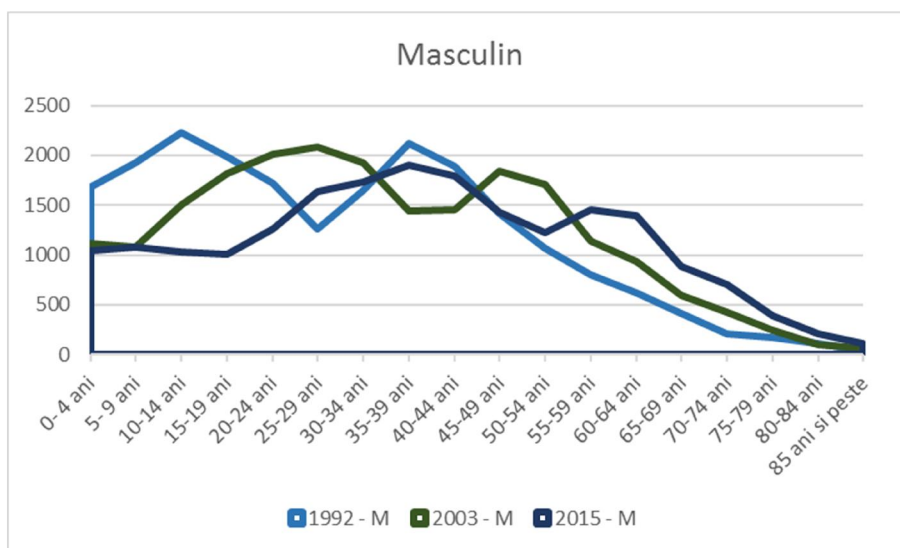
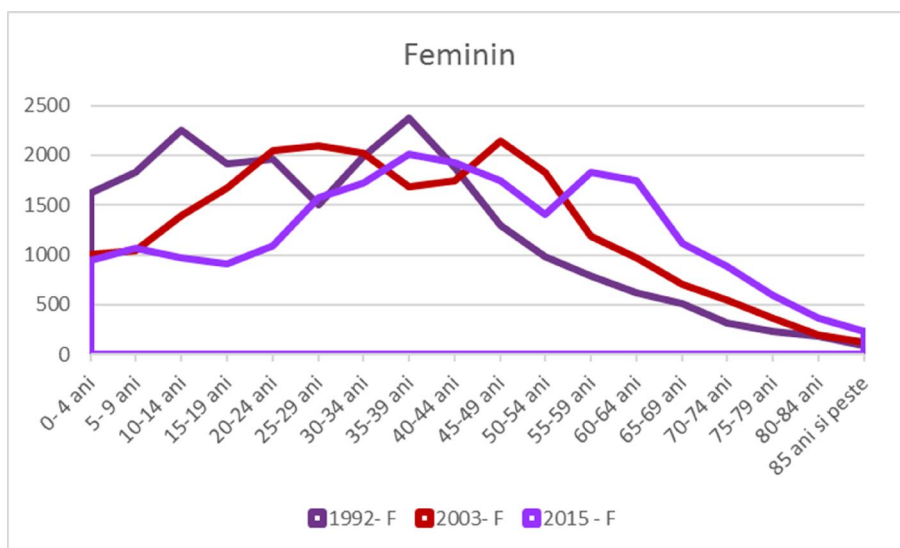
Sursa: INS TEMPO

Valoarea scăzută a soldului migrator harghitean (care s-a schimbat de câteva ori în sold migrator negativ datorită stabilirii unor locuitori noi în județ) trădează un fapt ciudat, și anume că mulți care aleg migrația totuși nu vor ajunge dincolo de hotarele județului, fiind un fenomen al procesului de suburbanizare existent deja de un deceniu, conform căruia o parte de populație tânără și de vârstă medie cu o situație materială mai bună se mută în localitățile din apropiere.

La sfârșitul studiului nostru demografic am comparat piramida vârstelor orașului din 1992, 2003 și 2015 pe baza datelor demografice oficiale ale institutului de statistică (date conform domiciliului stabil la data de 1 ianuarie). Această piramidă arată imaginea unei societăți în curs de îmbătrânire, amintit mai înainte, ca un arbore cu un trunchi subțiat și cu o coroană lărgită. Lărgirea se face la amândouă sexe peste 45 de ani, dar este interesant că în 2003 populația cu vârsta cuprinsă între 25-29 de ani era mai mare la număr ca înainte (1992) sau după (2015) această perioadă. Scăderea celor cu vârsta activă (20-35 ani) a apărut numai în ultima perioadă, după 2003. Ca urmare a acestui aspect a scăzut semnificativ și numărul de copii.

Am ilustrat separat evoluția grupelor de vârstă în cei trei ani studiați. Cele două diagrame comparativă nu arată mari diferențe, căci în timp ce în 1992 se vede o structură subțiată la populația mai în vârstă, în 2003 și 2015 populația tânără este mai mică în proporții și cea mai în vârstă mai semnificativă. Trebuie menționat că procesul de îmbătrânire demografică poate fi observat încă din 1992, se remarcă dispariția grupului de vârstă de 20-30 ani, probabil de aici derivă valorile migraționale mai sus amintite.

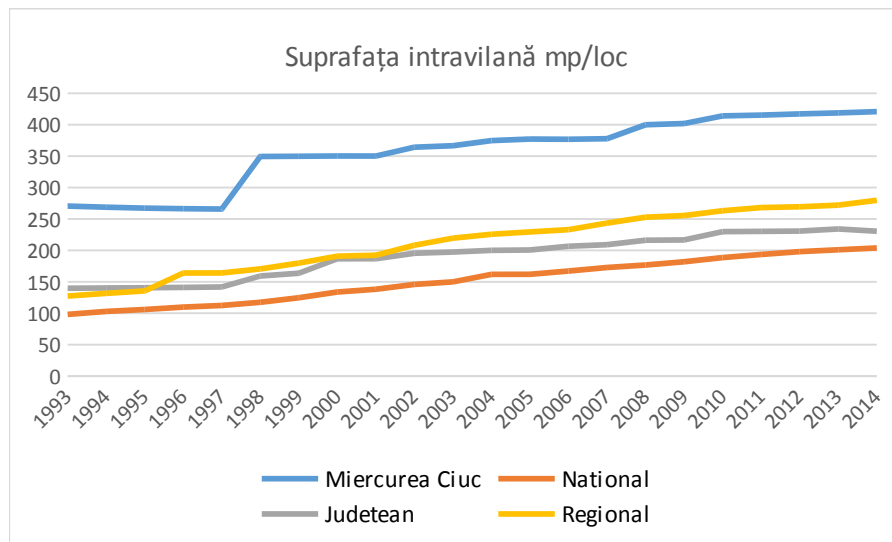
Sintetizând datele demografice, rata sporului natural al municipiului Miercurea Ciuc, comparată cu valorile naționale, nu este negativă, ceea ce ar fi explicat scăderea drastică a populației. Dimensiunea migrației este multiplă față de alte zone și vizează în special tinerii, care părăsesc temporar orașul, în special pentru căutarea unui loc de muncă în străinătate. Însă, după realizarea unei cariere sau asigurarea existenței în străinătate, numai o mică proporție a tinerilor se reîntorc în oraș. Este deci un obiectiv strategic de a transforma orașul din nou atractiv pentru tineri, de a crea condiții optime de întemeiere familiei, de locuință, de a crea un mediu antreprenorial favorabil restabilirii lor în localitate.

Provocări infrastructurale - de mediu

Mediu construit

Vom evalua mediul construit al municipiului Miercurea Ciuc în vizorul datelor statistice oferite de institutul de statistică și pe baza părerii cetățenilor. Vom putea urmări astfel spațiile construite, evoluția spațiilor verzi, dotarea municipiului cu rețelele de infrastructură comunală, fondul de clădiri, dar și evoluția construcțiilor.

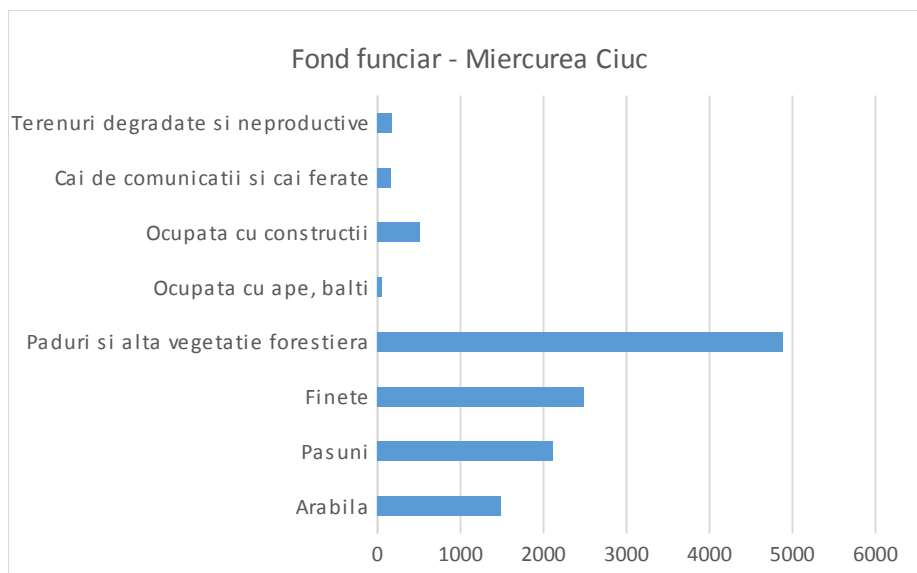
O primă informație utilă apare pe figura de mai jos, și anume, se poate observa că în Miercurea Ciuc mărimea terenului intravilan este de două ori mai mare, decât media națională (420 mp/locuitor) ceea ce derivă din particularitatea formării orașului, căci de la începuturile istorice Miercurea Ciuc a posedat puține suprafețe extravilane. Lărgirea suprafețelor intravilane începând cu anul 2005 este mai mică (11%) decât cea județeană (15%), națională (26%) sau regională (21%).

Sursa: INS TEMPO

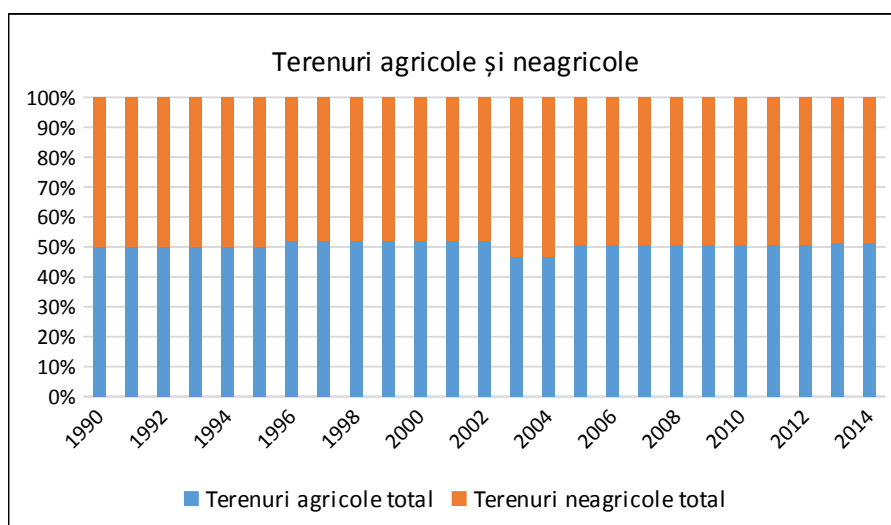
Fondul funciar pe o suprafață de 11886 hectare a orașului Miercurea Ciuc în 2014 se compune din: 6092 ha de terenuri agricole (2117 ha de pășuni, 2490 ha de fânețe și 1485 ha de terenuri arabile), 4890 ha de terenuri forestiere, 511 ha de suprafețe construite, 54 ha de suprafețe acoperite de apă și bălți, 165 ha de suprafețe destinate transportului și comunicațiilor (incluzând și rețeaua de căi ferate) și 174 ha terenuri degradate, neproductive. Din totalul suprafețelor amintite doar 5,69% reprezintă suprafețele destinate

construcțiilor și transportului. Unele imobile destinate funcțiilor publice sunt degradate, sau chiar abandonate, cum ar fi autogara, care necesită intervenții, respectiv terenurile publice în zona comerciale, actualmente disponibile pentru dezvoltarea unor proiecte publice, de ex. construirea pieței agro-alimentare noi.

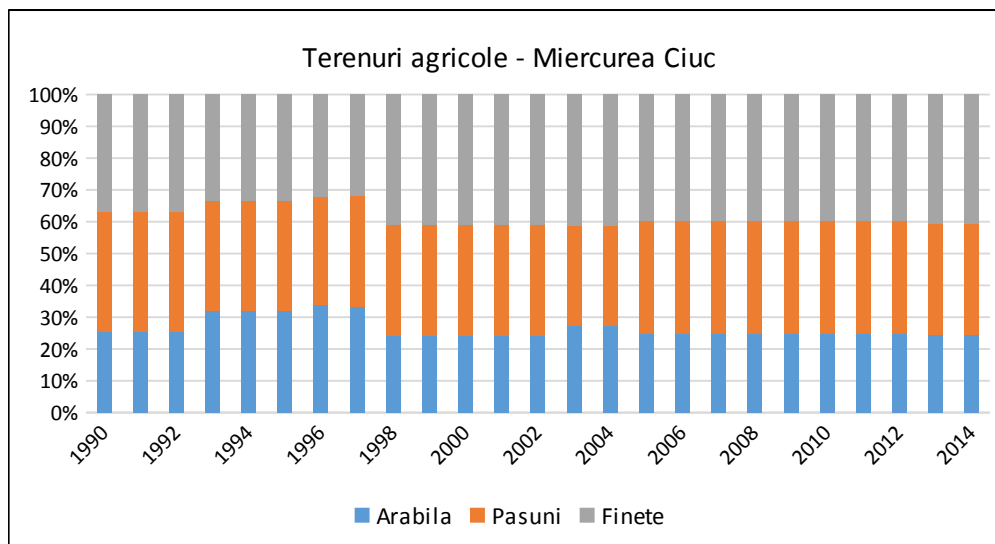
Sursa: INS TEMPO

Raportul dintre terenurile agricole și neagricole ocupă cca. 50-50% din totalul fondului funciar (51,25%, respectiv 48,75%). Așa cum poate fi descifrat de pe figura de mai jos, această proporție era constantă în ultimii 24 de ani. În categoria terenurilor neagricole se includ și cele forestiere, ele însemnând majoritatea acestor tipuri de terenuri (84,4%).

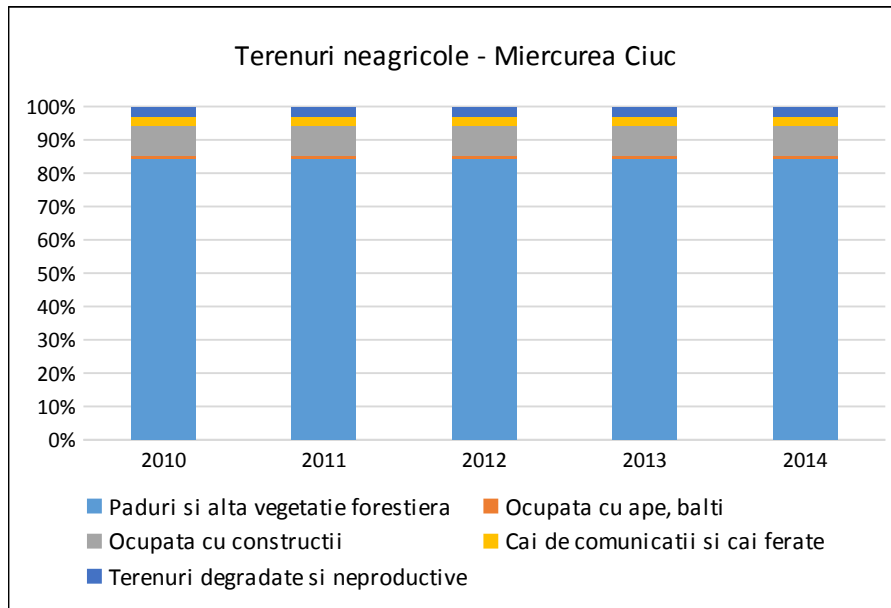
Sursa: INS TEMPO

Structura terenurilor agricole ciucane oglindește specificul de relief montan al zonei: fânețele (40,87%) și pășunile (34,75%), deci pajiștile domină exploatarea terenurilor, iar abia un sfert dintre terenuri este ocupat de culturile agricole (24,38%).

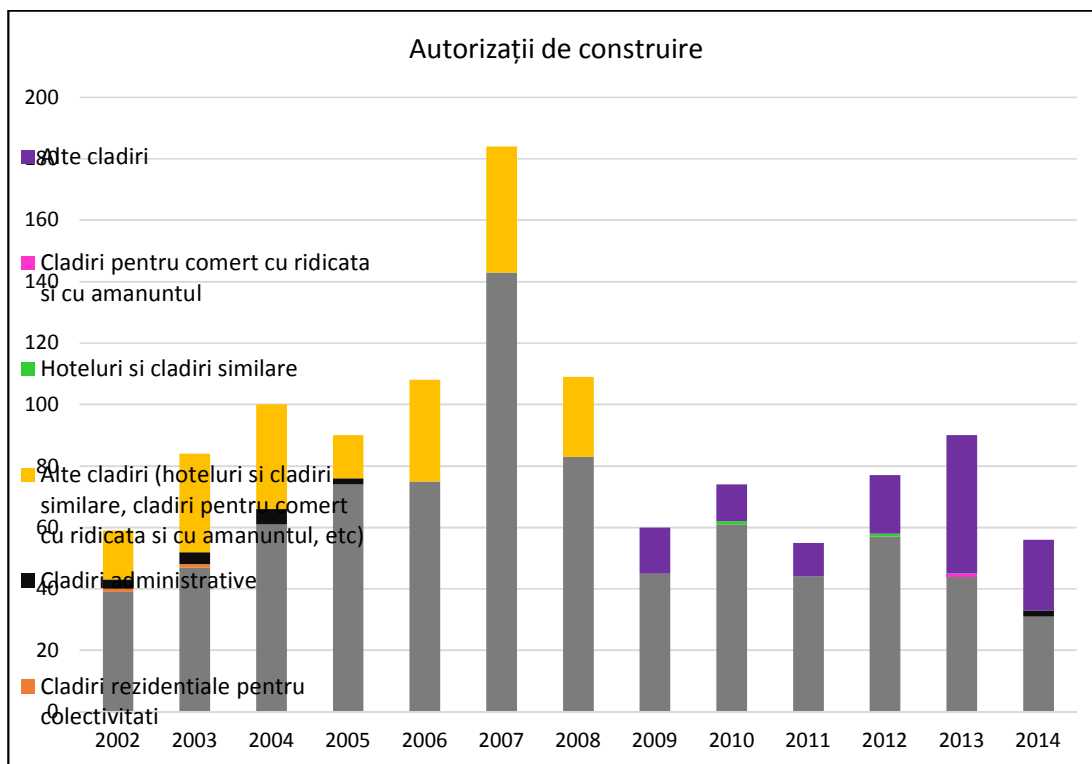
Această structură poate fi considerată permanentă, doar în mijlocul anilor 90 s-a observat o creștere semnificativă a terenurilor arabile 32-33% (5 ani între 1993-1997), ceea ce poate fi datorită desființării sistemului colectiv și retrocedării terenurilor agricole.

Un factor semnificativ al dezvoltării municipiului constituie dezvoltarea infrastructurii fondului de clădiri. Din 2010 s-a redus dimensiunea suprafețelor ocupate de clădiri (cu 3 hectare). În prezent, 8,82% (511 hectare) dintre terenurile neagricole sunt ocupate de clădiri, 2,85% (165 hectare) de căile de transport și de comunicații, iar 0,93% (54 hectare) sunt acoperite de ape și bălți. Terenurile degradate și neproductive ocupă o suprafață mare, 174 de hectare (3%). Cum am mai amintit, majoritatea terenurilor neagricole (84,4%) sunt acoperite cu păduri, acesta fiind un avantaj al orașului de a avea acces ușor la spații verzi (în mod practic, după o oră de mers pe jos, în oricare direcție a orașului se găsește o zonă forestieră), fiind o resursă care ar putea duce la creșterea atractivității orașului.

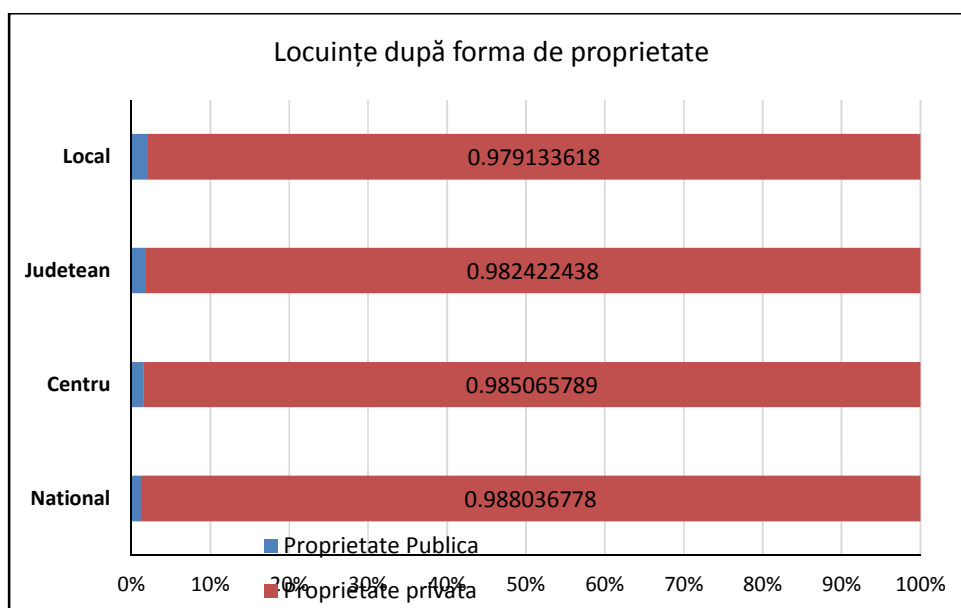

Sursa: INS TEMPO

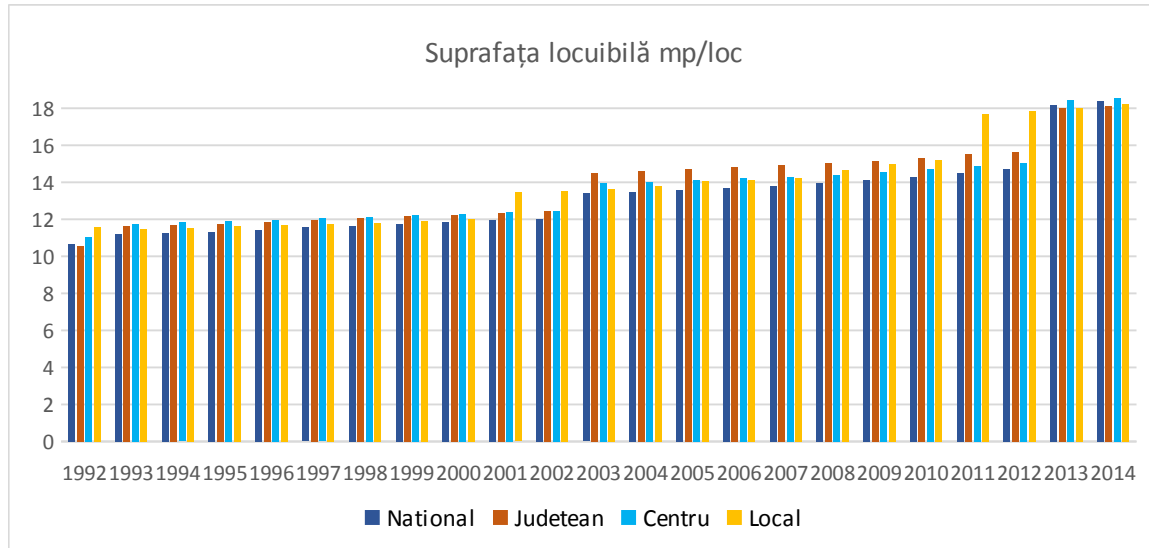
Pe figura următoare putem urmări evoluția numărului de autorizații de construcție, conform căreia până în anul 2007 s-a realizat o creștere continuă a numărului de autorizații eliberate (în perioada 2002-2007 acest număr s-a triplat), cu toate că 28% dintre aceste autorizații nu erau destinate construcției de imobile locative. Din 2009 însă s-a redus tendința de construire, de atunci, anual sunt eliberate între 60-80 de autorizații în municipiu (din 2009 s-a schimbat și înregistrarea și gruparea datelor statistice, astfel clădirile construite pentru servicii turistice sau destinate comerțului au fost trecute într-un alt registru). Este interesant că față de 2007 s-a redus semnificativ construirea de imobile locative (cu 77%), față de cele cu alte destinații (cu 44%).

Pe baza formei de proprietate, majoritatea locuințelor sunt în proprietate privată, asemănător cu situația din județ, din regiune și din țară. Diferențele locale rezultă din mărimea proprietăților statului și a instituțiilor administrative din reședința de județ, din care rezultă cifre mai mari la clădiri de proprietate publică (vezi figura de mai jos).

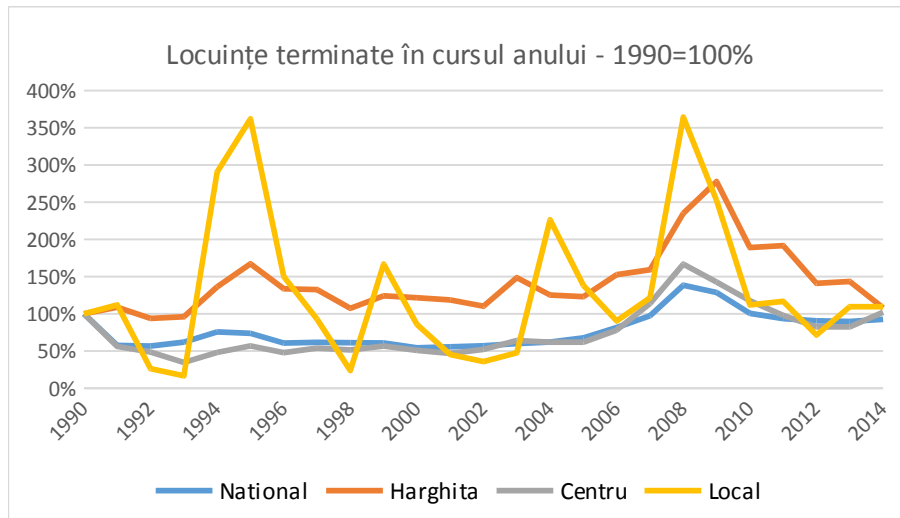

Legat de suprafața locuibilă a imobilelor, valorile locale de 18,2 mp, similar cu cele județene, rămân sub cele naționale și regionale (18,5 mp). Creșterea acestui indicator nu se datorează dezvoltării fondului locativ, ci mai degrabă scăderii populației.

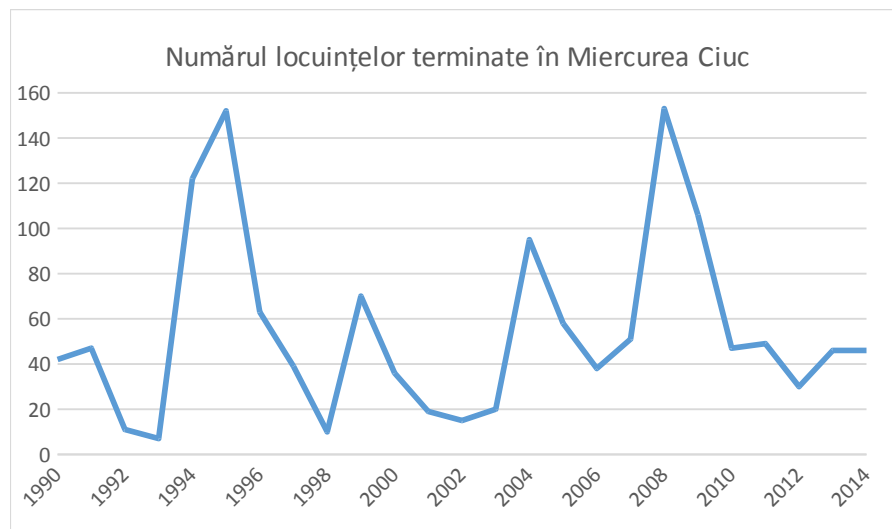

Sursa: INS TEMPO

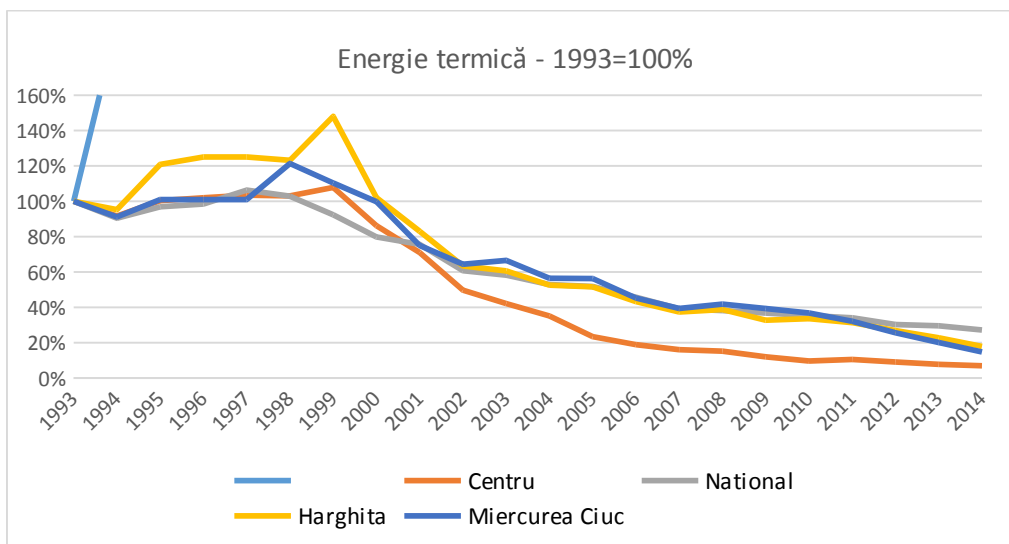
După ce am studiat evoluția numărului de autorizații de construcție eliberate, pe diagrama de mai jos vom urmări evoluția numărului de imobile locative față de anul 1990. În județul Harghita, ca și în Miercurea Ciuc, la mijlocul anilor '90 (1995) s-a observat o tendință de construire mai mare (deja se simțea efectul capitalului străin, în primul rând provenit din Ungaria), dar după aceea numai în fiecare 4-5 ani se face simțită câte un nou val de construire, cu valori ridicate la locuințele finalizate. Perioada de dezvoltare rapidă din 2008 a fost urmată de una de regres la nivel național, regional, județean și local, ajungând din nou la media anului 1990.

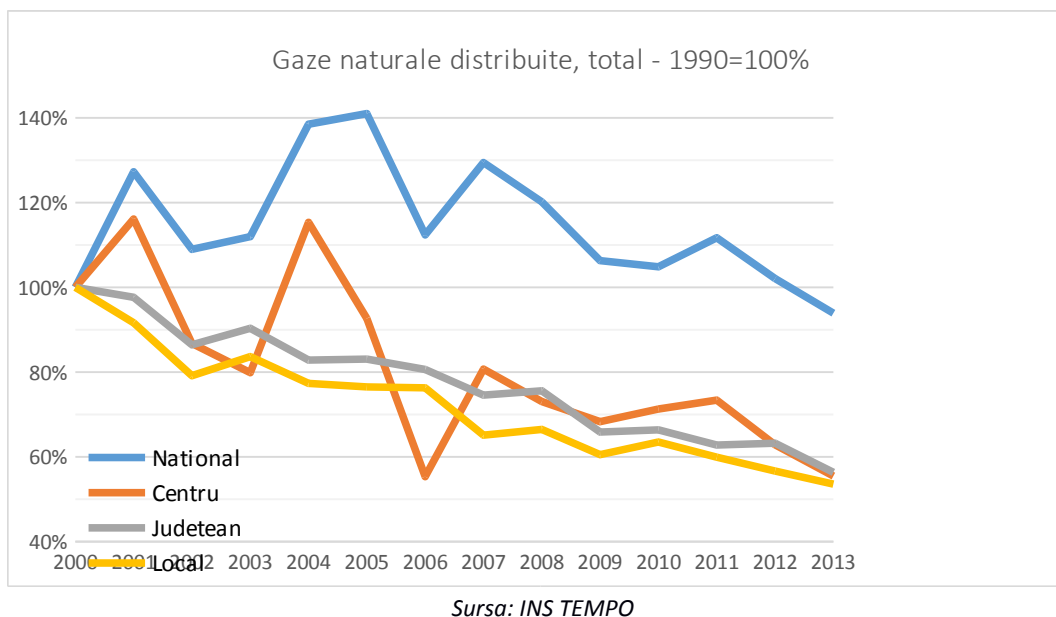
Exprimat prin cifre, acesta înseamnă 40-50 de locuințe construite anual, valorile maxime fiind în 1995 și 2008, 152, respectiv 153 de locuințe terminate.

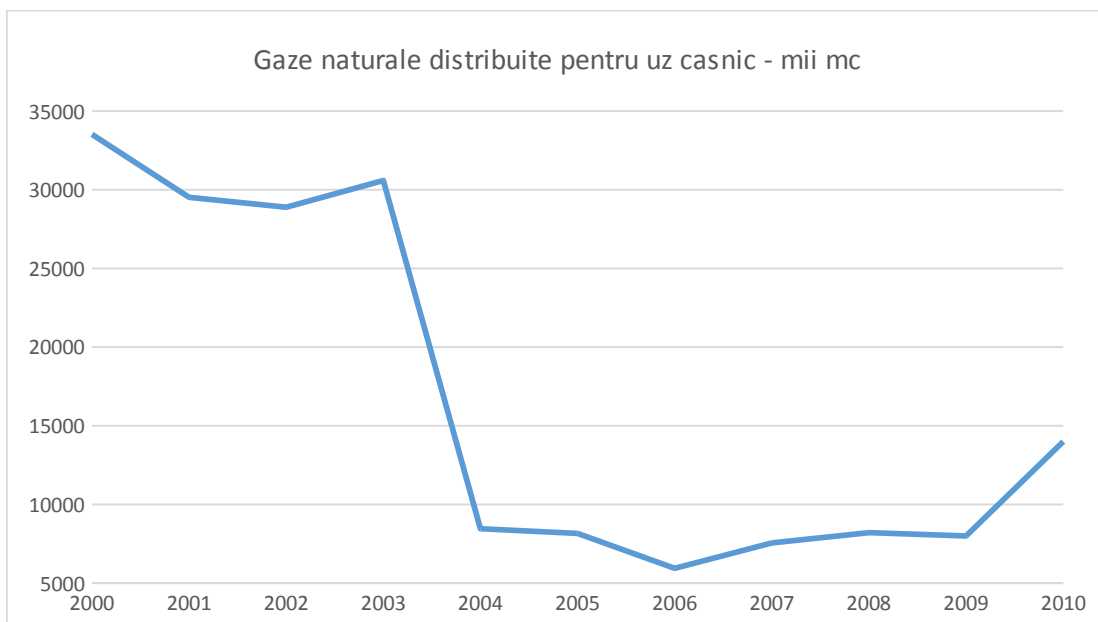
Pe figura de mai jos, am urmărit volumul distribuției energiei termice și se vede că din anul 1998 scade în continuu volumul energiei termice, atât în Miercurea Ciuc, cât și în România. Pentru că nu s-a ajuns la reabilitarea corespunzătoare a sistemelor de încălzire urbană, în apartamentele de blocuri s-au realizat centrale termice individuale. În Miercurea Ciuc situația distribuției energiei termice se află la nivelul din 1993, adică 15%, dar scăderea necesarului de căldura nu se datorează eficientizării sistemului de încălzire.

Consumul de gaze naturale în Miercurea Ciuc este mai mic, decât jumătatea valorii din 2000 (54%).

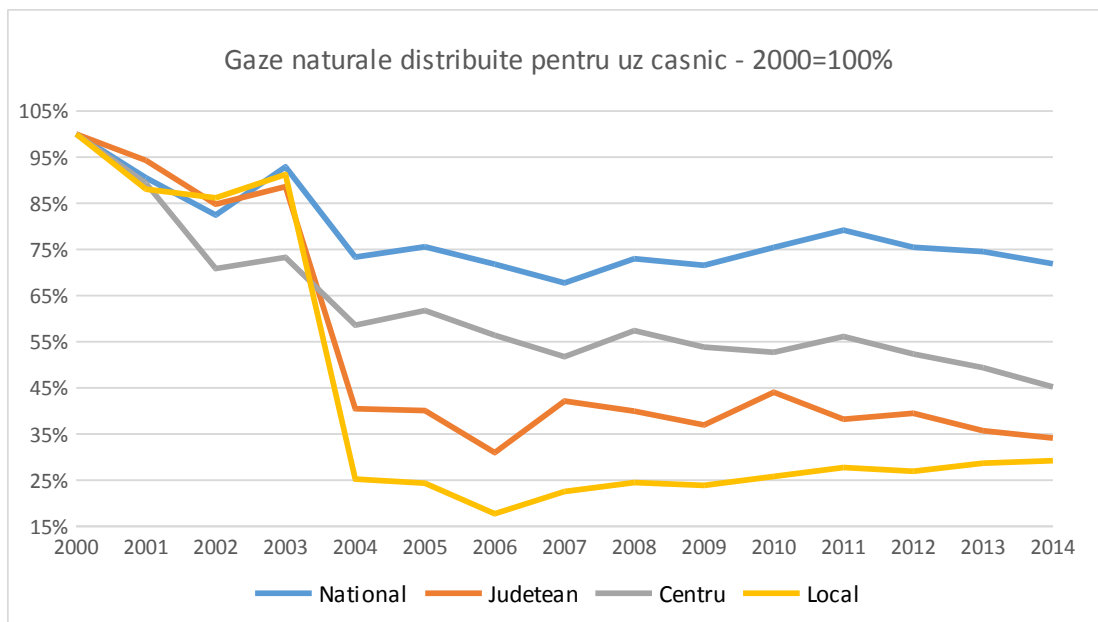

În Miercurea Ciuc s-a redus drastic consumul de gaze naturale pentru uz casnic (la mai puțin de o treime, de la 30000 mc la aproximativ 8500 mc), probabil datorită eco-eficienței obținute în urma reabilitării sistemelor de încălzire.

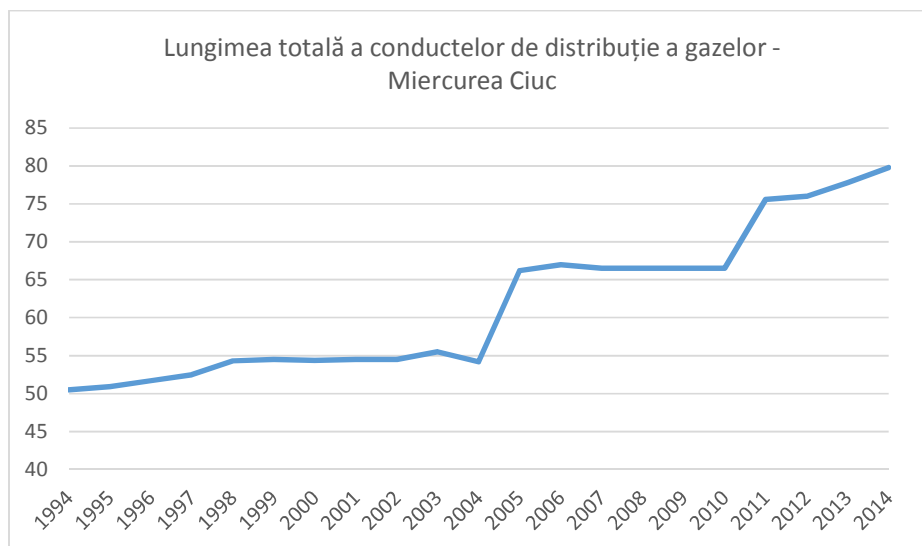
Sursa: INS TEMPO

Reducerea consumului de uz casnic al gazelor naturale nu este o particularitate locală, dar în județ s-a ajuns la dublul valorii din țară (o scădere de 60%, respectiv de 27%).

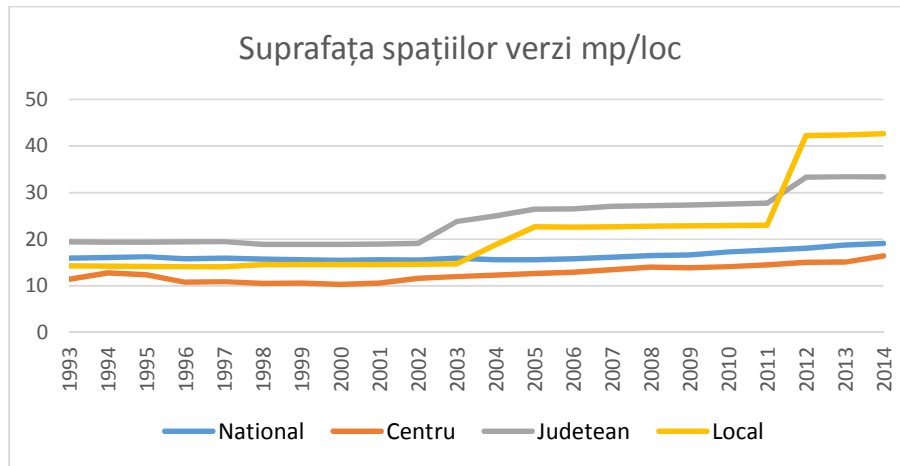
Sursa: INS TEMPO

Rețeaua de conducte pentru distribuția de gaze naturale este în continuă reabilitare și extindere, ca un efect a reducerii consumului. În prezent există aproape 80 km de rețea de conducte (79,8), aproape lungimea totală a conductelor de distribuție de gaze naturale din Miercurea Ciuc. Extinderea era solicitată nu de creșterea consumului, ci de racordarea la rețea a unor părți noi ale orașului.

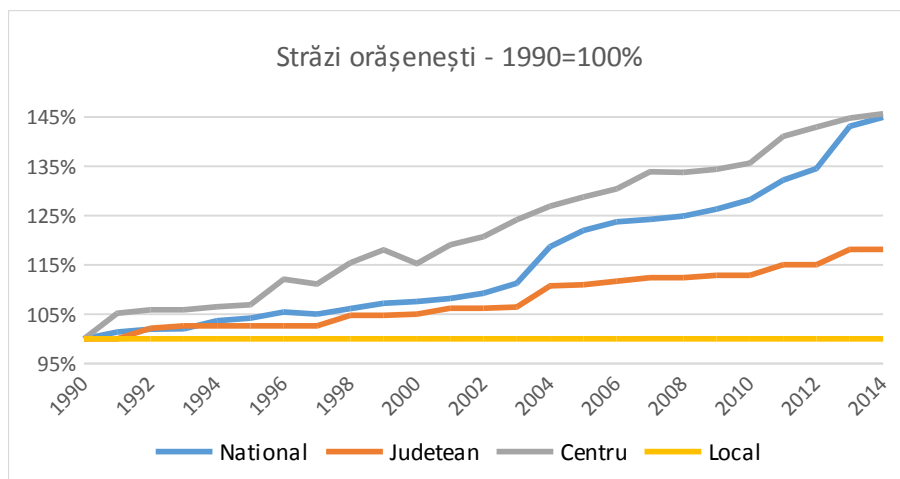
Sursa: INS TEMPO

În cele ce urmează prezentăm evoluția spațiilor verzi raportat la o persoană, analiza fiind realizată pe baza datelor statistice. În Miercurea Ciuc suprafața totală a spațiilor verzi este de 62,97 hectare (conform datelor actuale realiste a Primăriei), ceea ce înseamnă că o persoană beneficiază de 14,82 m² de spații verzi, care rămâne sub valoarea națională (19 m²). Conform HG 195. din anul 2005 suprafața minimă a spațiilor verzi/locuitor trebuie să fie de 26 m²/locuitor, suprafața din Miercurea Ciuc fiind numai în procent de 57% a acestei valori, astfel pentru respectarea acestei prevederi legale se necesită extinderea spațiilor verzi și îmbunătățirea acestora. În centrul municipiului sau în cartiere rezidențiale nu sunt terenuri libere pentru astfel de investiții, în acest sens se consideră necesară crearea punctelor de recreere la Șuta, pe malul râului Olt (exit spre Odorhei), în zona mănăstirii franciscane din Șumuleu-Ciuc, dar mai ales pe teritoriile aflate în apropierea zonelor comerciale. În termen lung, investiții în legătura cu valorificarea terenurilor nord de la zona comercială sunt fezabile prin crearea traseelor tematice, respectiv reabilitarea-ameliorarea condițiilor naturale degradate din cauza desecării și din cauza depozitării deșeurilor de construcții. Miercurea Ciuc se întinde pe o suprafață destul de redusă, cu o plimbare pe jos pot fi accesate ușor spațiile naturale de calitate.

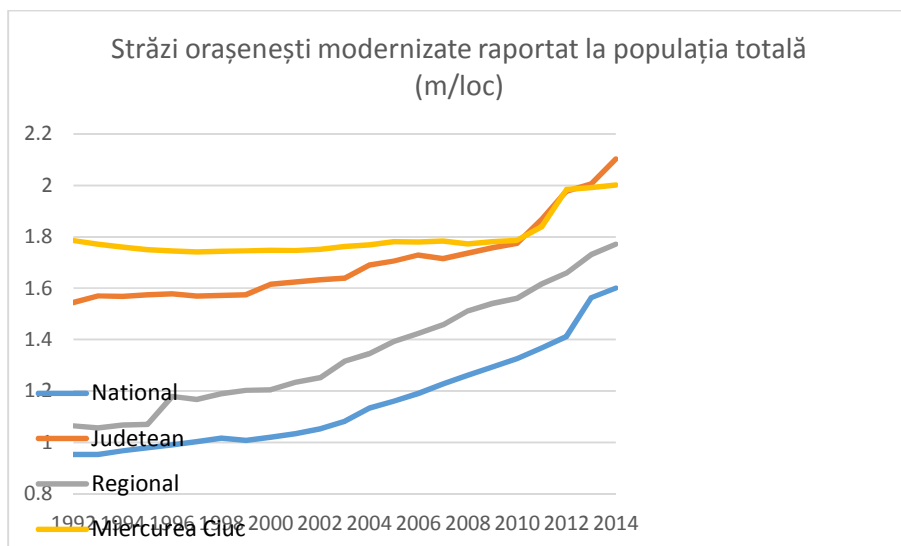
Sursa: INS TEMPO

Următoarea diagramă redă evoluția întinderii străzilor orășenești, relevând o informație surprinzătoare, și anume că din 1990 nu s-a mai înființat nici o stradă nouă în oraș. Însă realitatea cotidiană infirmă această informație, putem presupune că dezvoltarea rețelei de drumuri care nu poate fi comparată cu cea din alte orașe, cu siguranță depășește 103 km.

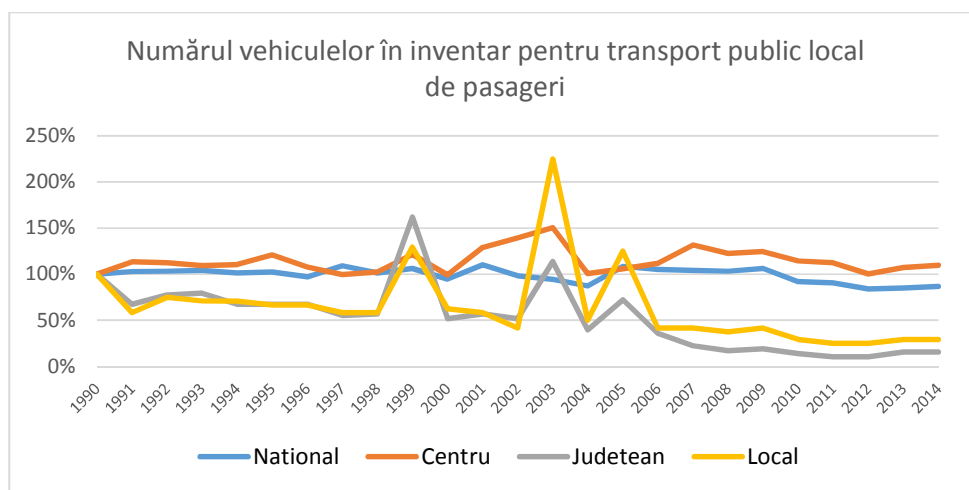
Sursa: INS TEMPO

Putem realiza însă un studiu interesant prin compararea străzilor orășenești modernizate, raportate la o persoană. În Miercurea Ciuc până în 2010 nu s-a mărit lungimea drumurilor orășenești, dar de atunci s-au reabilitat doar 8 km de drumuri, astfel unui locuitor îi revine 2 m de drum asfaltat, valoare mai ridicată, decât la nivel național sau regional, dar mai mic decât la nivel județean (datorită proiectelor finanțate de UE privind modernizarea satelor). În prezent, în statistici figurează o rețea de drumuri de 103 km în Miercurea Ciuc, din care 82% (85 km) este drum asfaltat.

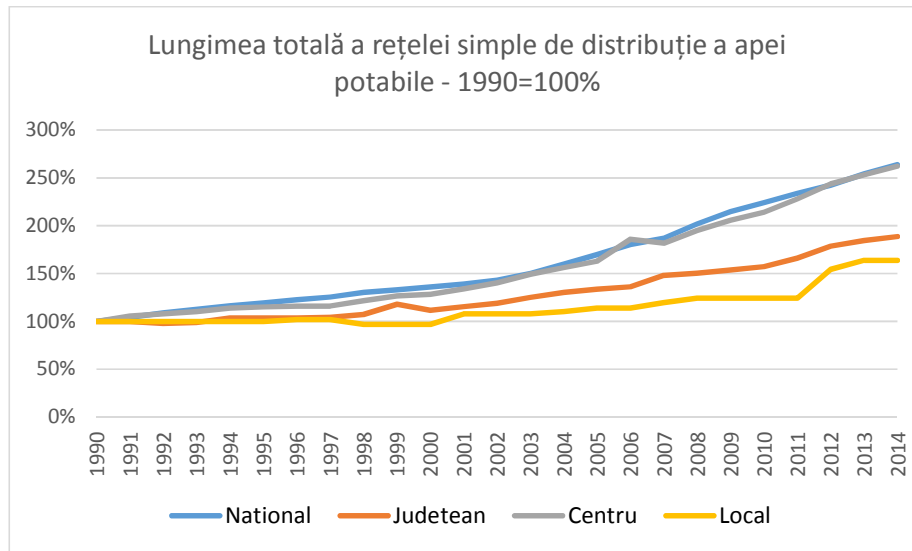
Sursa: INS TEMPO

Pe figura de mai jos putem urmări evoluția numărului de mijloace de transport în comun, iar față de 1990 efectivul de autovehicule s-a redus la o treime, și după părerea cetățenilor, ar fi oportună supervizarea eficienței transportului în comun, care a fost restructurat cu câțiva ani în urmă. La proiectarea investițiilor cu privire la transportul public local trebuie luată în seamă poluarea aerului (aspect vulnerabil, detaliat pe figura de mai jos), ceea ce ar justifica punerea în funcțiune a autovehiculelor alternative, electronice (fără emisii de noxe).

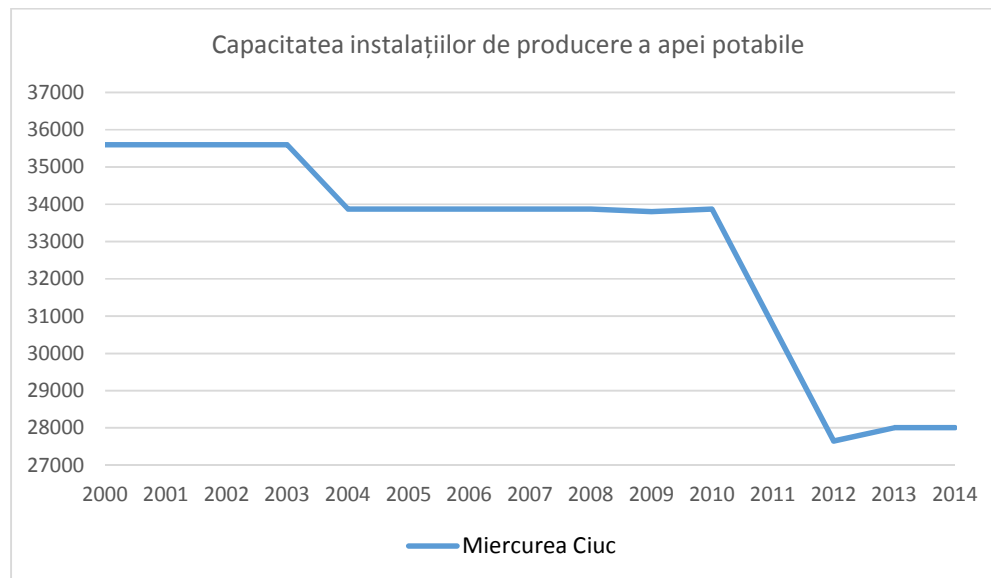

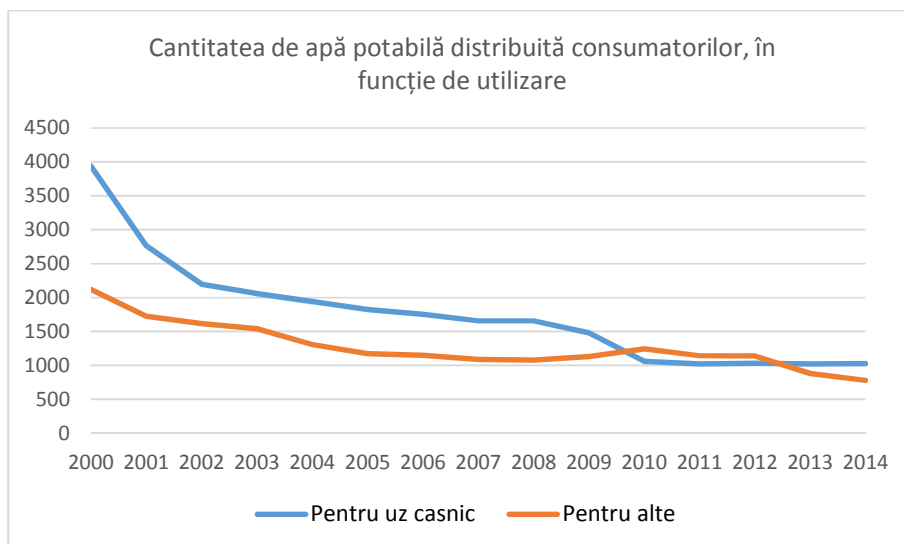
Sursa: INS TEMPO

Asemenea reabilitări ale străzilor și extinderea sistemului de apă potabilă s-a realizat în Miercurea Ciuc abia după 2011, datorită sporirii fondurilor și utilizării eficiente a acestora. Extinderea rețelei (+64%) rămâne însă mult sub nivelul național (+164%), ceea ce se vede și pe figura de mai jos. În prezent există o rețea de apă potabilă de 109,8 km, care cuprinde toate cartierele municipiului.

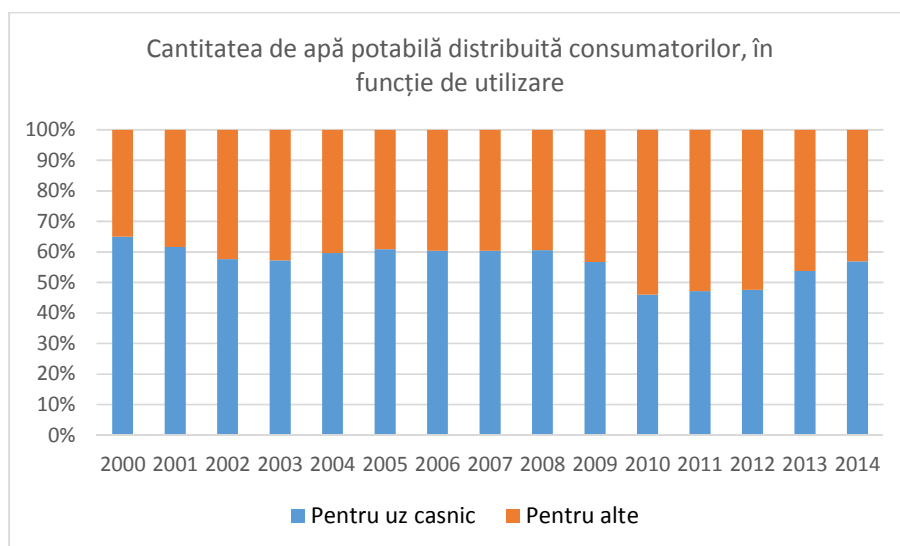
Față de anul 2000 cantitatea de producere a apei potabile s-a diminuat cu 7000 mc, fiind în relație strânsă cu reducerea consumului. (vezi următoarele două figuri).

Sursa: INS TEMPO

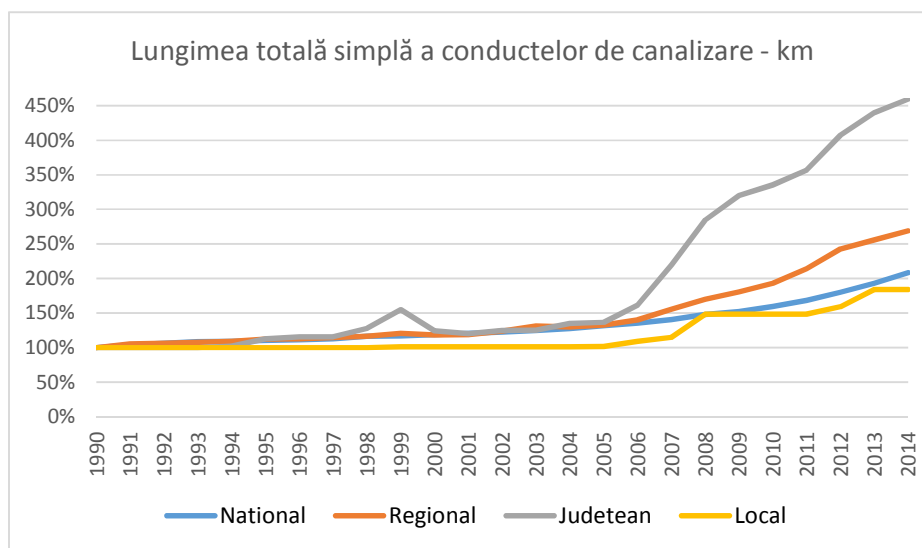
În ultimii 15 ani se observă o reducere drastică a consumului de apă potabilă și de cea menajeră (pentru alte scopuri). Populația din municipiu folosește doar un sfert din cantitatea apei înregistrate în 2000, iar din apa menajeră (folosită pentru alte scopuri) se consumă doar o treime. În 2014 s-a înregistrat în Miercurea Ciuc un consum total de 1809 mc. În privința proporțiilor consumului de apă se observă o schimbare în favoarea consumului de apă menajeră (nepotabilă), ce poate fi urmărit pe reprezentare grafică. În prezent se consumă 57% din apa potabilă distribuită gospodăriilor, 43% pentru alte scopuri, valori mai mici decât mai înainte (60-40%).

Sursa: INS TEMPO

Realizarea rețelei de canalizare este similară cu cea a apei potabile, din 1990 mult timp nu s-a făcut nici o schimbare, dar din 2007 aproape s-a dublat lungimea rețelei în două tranșe (în

2007 și în 2013). Între timp în județul Harghita s-a ajuns la valori de patru ori mai mari cu privire la lungimea conductelor de canalizare (în special în localitățile rurale), iar la nivel național s-a dublat. În privința diferenței dintre rețelele de canalizare și a apei potabile calculat la un locuitor, situația din oraș este bună, sunt 882 m de rețele de canalizare la 1 km de rețea de apă potabilă (în 2014), cu valori mai scăzute în județ (570 m), în regiune (527 m) și în țară (385 m). În mai multe puncte ale orașului încă nu s-a rezolvat canalizarea separată a apei de ploaie.

Municipiul aparține Zonei de alimentare Miercurea Ciuc, formată din localitățile Miercurea Ciuc, Jigodin-Băi, Ciba, Ciceu, Ciaracio, Frumoasa, Nicolești, Bârzava, Lelicieni, Misentea, Fitod, Mihăileni, Văcărești, Nădejdea, Racu, Garciu, Siculeni, Păuleni-Ciuc, Șoimeni, Delnița, respectiv clusterului Miercurea Ciuc care deservește un număr de 4 aglomerări – Miercurea Ciuc, Păuleni Ciuc, Frumoasa, Bârzava, cu un total de 10.085 locuitori echivalenți (aglomerarea Miercurea Ciuc – 8.391 I.e, aglomerarea Frumoasa – 1.694 I.e). Numărul de locuitori echivalenți aferent clusterului Miercurea Ciuc este de 58.764 I.e, iar stația de epurare Miercurea Ciuc a fost dimensionată pentru 69.700 I.e.

Investiții necesare identificate în cadrul programului POIM în perioada de programare 2014-2020 sunt:

Sistemul de apă potabilă:

- Construire stație de pompare booster pentru zona Csiba, Subpădure, Mézesek, Aratástető
- Construire stație de hidrofor inclusiv cămin de aspirație pompe in zona Szécseny

- Extinderea rețelei de alimentare cu apa potabila in Csiba, Subpădure, Mézesek, Aratástető, inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de distribuție a apei in zona Câmpul Mic, inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de distribuție a apei in zona Cioboteni, inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de distribuție a apei pe str. Harghita nr. 26-40, inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de distribuție a apei in cartierul Șumuleu (zona Releu Radio), inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de distribuție a apei in zona străzii Bradului, inclusiv branșamente
- Extinderea rețelei de alimentare cu apa in cartier Szécseny, inclusiv branșamente
- Construirea de noi branșamente la rețeaua de distribuție a apei existenta
- Reabilitare rețea de distribuție apa zona rezervoare - str. Bradului, rezervoare - str. Primăverii, gospodăria de apă - pod CFR, inclusiv branșamente
- Rezervoare înmagazinare zona Csiba Subpădure, Mezesek, Aratatsteto 200 mc

Sistemul de canalizare:

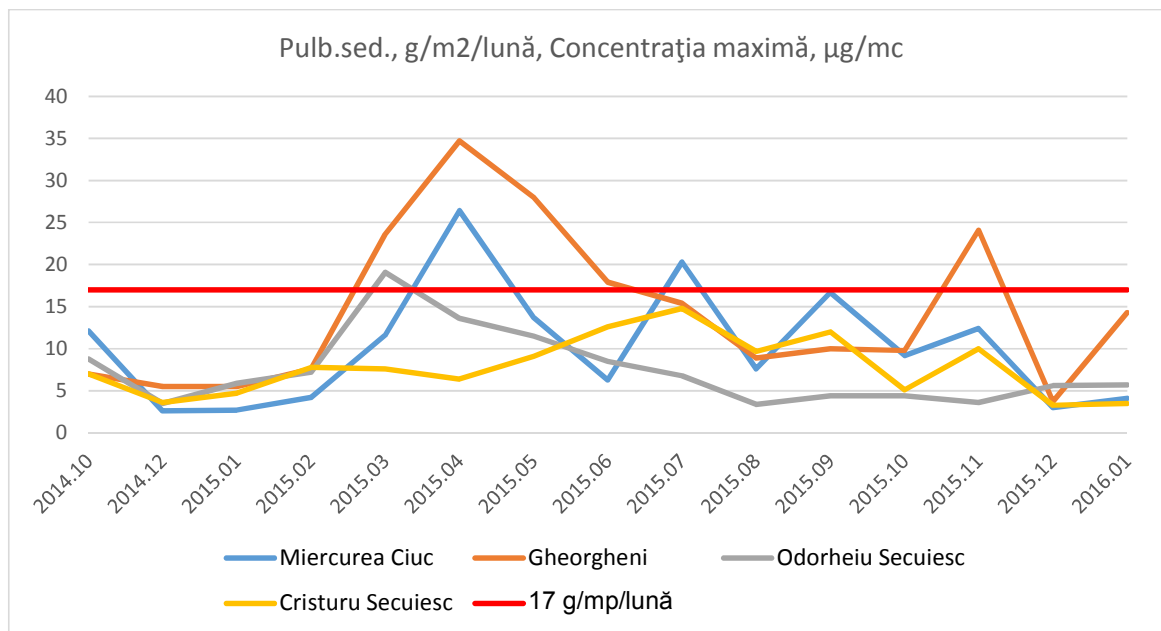
- Extinderea rețelei de canalizare menajera in Csiba, Subpădure, Mezesek, Aratatsteto, inclusiv racorduri
- Extinderea rețelei de canalizare in zona Câmpul Mic, inclusiv racorduri
- Extinderea rețelei de canalizare in zona Cioboteni, inclusiv racorduri
- Extinderea rețelei de canalizare in str. Harghita nr. 26-40, inclusiv racorduri
- Extinderea rețelei de canalizare in cartierul Șumuleu (zona Releu Radio), inclusiv racorduri
- Extinderea rețelei de canalizare in zona străzii Bradului, inclusiv racorduri
- Reabilitarea colectorului de canalizare de pe tronsonul str. Primăverii - SEAU Miercurea Ciuc, inclusiv racorduri
- Reabilitare rețea de canalizare in zona intersecție Cartier Tudor și centru
- Reabilitare rețea de canalizare in zona intersecție Centru și colectorul principal
- Construirea de noi racorduri la rețeaua de canalizare existenta
- Extinderea rețelei de canalizare menajera in cartier Szécseny, inclusiv racorduri
- Construcție conducta de refulare cartier Szécseny
- Construcție conducta refulare in Csiba, Subpădure, Mezesek, Aratatsteto
- Stație de pompare apa uzata pentru zona Csiba Subpădure, Mezesek, Aratatsteto
- Stație de pompare apa uzata pentru cartier Szécseny
- Reabilitare stații de pompare apa uzata Miercurea Ciuc
- Facilitate tratare nămol (sistem acoperire paturi uscare nămol deshidratat, acoperire cu prelata îngroșător nămol, instalație biogaz inclusiv stocare și tocare materii organice pentru instalația biogaz)

Poluarea mediului înconjurător

Dintre provocările legate de mediu, poluarea aerului merită o atenție sporită din cauza așezării geografice a orașului, cum am amintit la trăsăturile climatice. Datorită perioadelor lungi fără mișcările curenților de aer, și din cauza inversiunii termice, fumul provenit din încălzirea locuințelor poate stagna mult timp în atmosferă, deteriorând calitatea aerului.

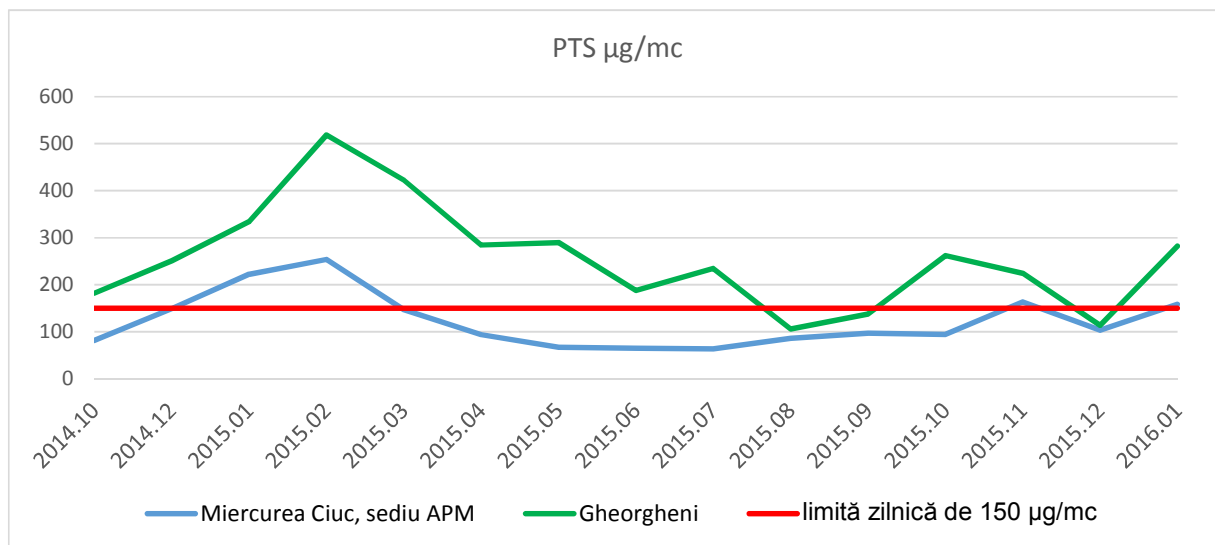
În oraș sunt două locații de monitorizare a poluării aerului, datele cărora le-am preluat din rapoartele lunare ale APM Harghita. La sediul Agenției de Protecție a Mediului Harghita se realizează în fiecare zi măsurarea manuală a poluanților în formă gazoasă (NO₂, NH₃) și cantitatea de pulberi sedimentabile, pe lângă care în 10 locuri din județ (dintre care și în Miercurea Ciuc) se monitorizează poluanții atmosferici.

Am prezentat valorile maxime ale acestei ultime studii, pe baza datelor existente (în perioada octombrie 2014-ianuarie 2016), comparând cu valorile din celelalte orașe ale județului. După cum se observă, în Miercurea Ciuc această valoare a depășit în trei perioade ale anului valoarea standard de 17g/mp/lună (STAS 12574/1987), în aprilie, în iulie și în septembrie. Dintre orașele județului numai la Gheorgheni valoarea maximă depășește de mai multe ori valoarea standard în cursul anului.

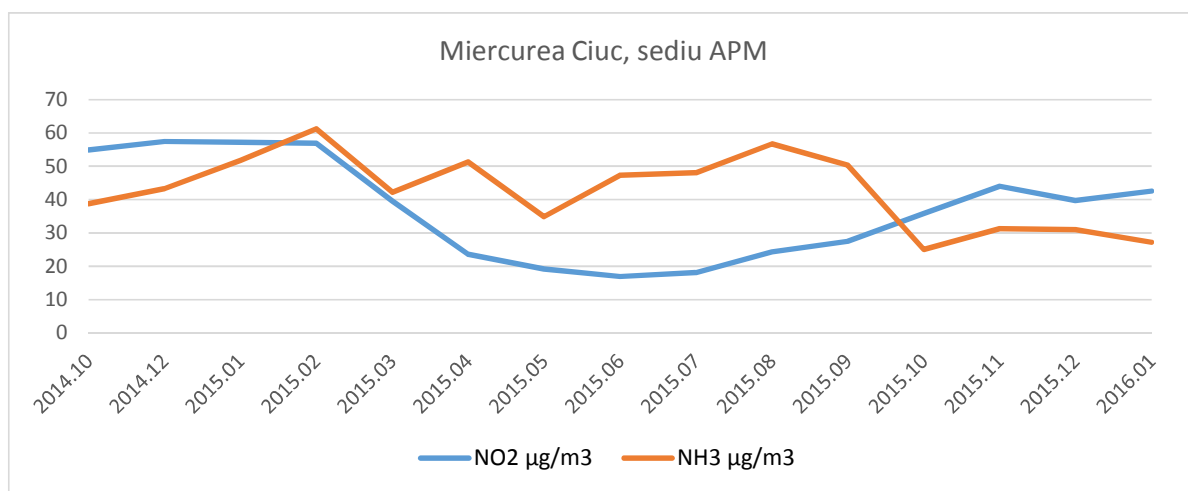
Sursa: APM Harghita

Concentrația mare de pulberi sedimentabile este în legătură strânsă cu construcțiile sau cu starea drumurilor. Figura de mai jos arată concentrația acestora în Miercurea Ciuc și la Gheorgheni, iar limita admisă fără a afecta sănătatea omului este de 150 $\mu\text{g}/\text{mc}$. În acest sens, în reședința de județ sunt înregistrate valori nefavorabile în primul rând în lunile din iarnă, în perioada de lipsă a curenților de aer, când aerul rămâne poluat.

Sursa: APM Harghita

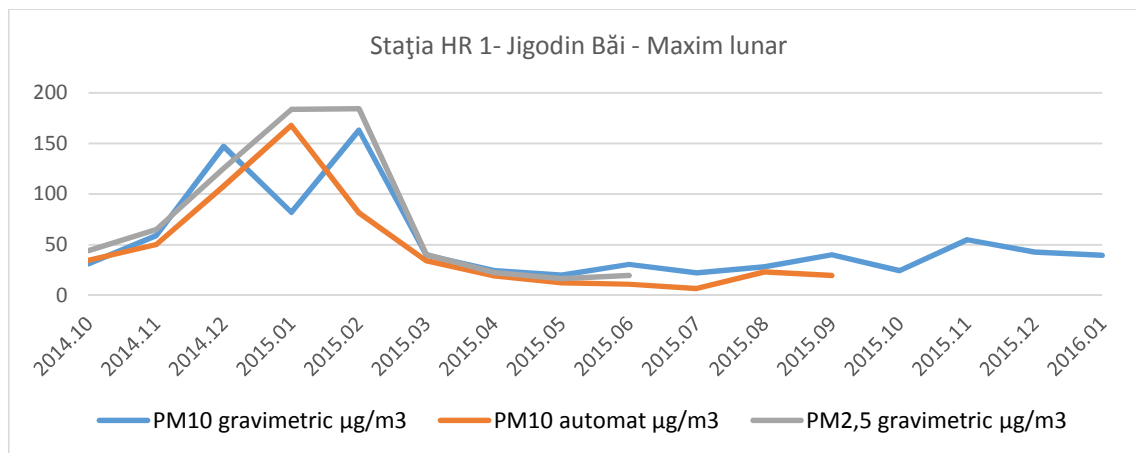
La sediul Agenției de Protecție a Mediului se realizează în fiecare zi măsurarea manuală a pulberilor sedimentabile (NO_2 , NH_3), graficul următor arată evoluția acestora. (În cazul NH_3 valoarea limită este 300 $\mu\text{g}/\text{mc}$, la NO_2 de 400 $\mu\text{g}/\text{mc}$ - STAS 12574/87).

Sursa: APM Harghita

Pe lângă sediul APM, la stația de măsurare din Jigodin se înregistrează concentrația de pulberi sedimentabile cu măsurători automate și gravimetrice (PM10).

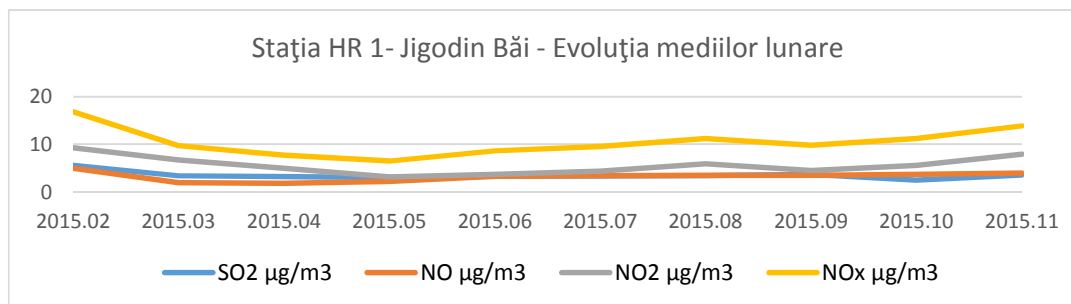
Astfel, se confirmă că în cursul sezonului rece (noiembrie-februarie) această valoare depășește de mai multe ori valoarea limită de 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (vezi figura de mai jos). Această perioadă este când aerul se poluează treptat (fum) și se risipește mai încet (lipsa mișcărilor curenților de aer).

Sursa: APM Harghita

Conform măsurării automate, în 2015 s-a depășit de șapte ori valoarea maximă admisă (numai în ianuarie și februarie), iar măsurarea cu gravimetrul a arătat 16 asemenea cazuri în același an (în ianuarie, februarie și noiembrie).

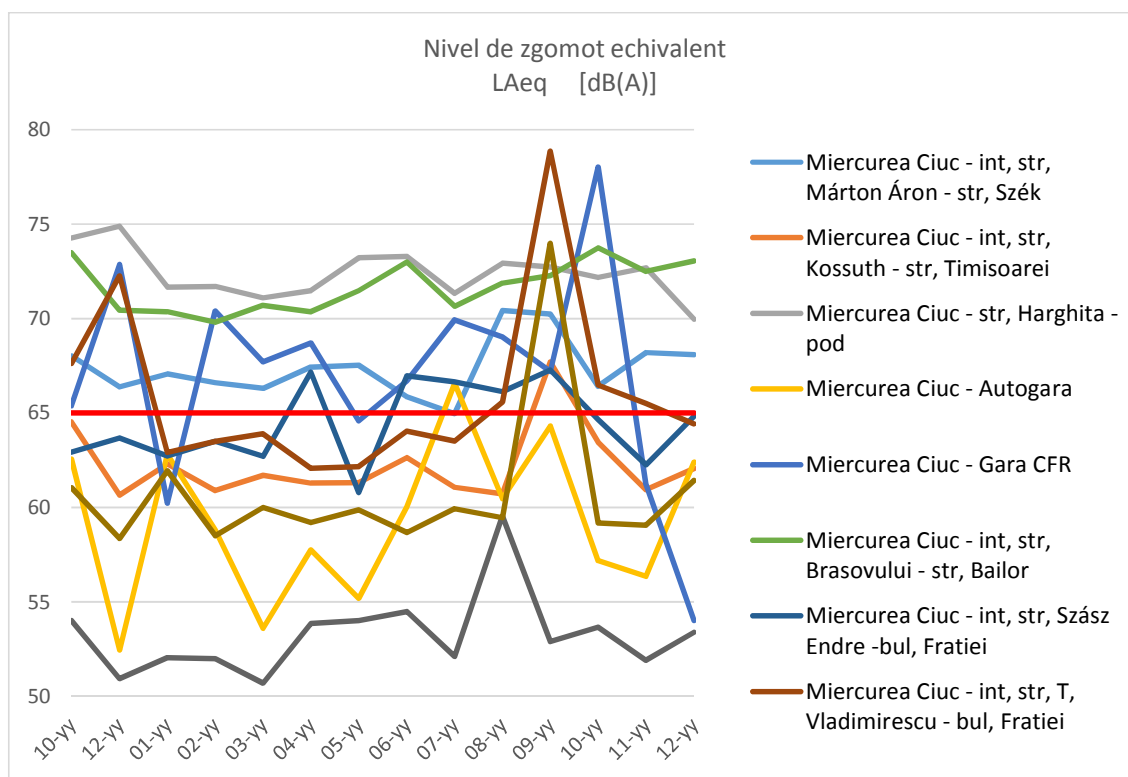
Stația de la Jigodin înregistrează și concentrațiile de SO_2 , NO , NO_2 și NO_x , din care se observă evoluția mediilor lunare prezentate pe figura de mai jos. Dintre aceste substanțe chimice niciunul nu depășește limita admisă, ce ar avea efecte dăunătoare asupra sănătății populației.

Sursa: APM Harghita

Sintetizând, pe baza indicatorilor utilizate de APM pe o scală de 6 grade (Ordinul MMDD nr. 1095/2007) calitatea aerului în Miercurea Ciuc este excelentă într-un procent de 80% din an, în 2015 a primit calificativul de foarte bine sau de bine, în timpul iernii este medie, sau ocazional rea.

În final, prezentăm și poluarea fonică medie în perioada octombrie 2014 și decembrie 2015, pe baza măsurărilor efectuate la diferite puncte ale orașului. Valoarea admisă de 65 dB(A) este depășită în mai multe zone ale orașului, aproape tot anul, datorită arterelor de circulație (tranzit).

Sursa: APM Harghita

Mediu natural

În ceea ce privește mediul natural al municipiului Miercurea Ciuc în afara suprafețelor forestiere menționate mai sus trebuie să scoatem în evidență câteva caracteristici.

Cele mai semnificative zăcăminte naturale sunt izvoarele de apă minerală carbogazoasă și mofetele (locuri cu emanații de gaze de bioxid de carbon și hidrogen sulfurat), provenite din activității postvulcanice. Cele mai importante izvoare de apă minerală în oraș se găsesc la

Șumuleu-Ciuc, la Băile Ciuc și Jigodin-Băi, respectiv la 19 km de oraș, la o altitudine de 1350 m, la Băile Harghita care aparține administrativ municipiului Miercurea Ciuc.

Ape minerale, băi curative și mofete se găsesc la:

- Băile Seceni
- Jigodin-Băi
- Băile Harghita (mofeta)
- Șumuleu-Ciuc

Orașul e înconjurat de păduri de molid, căci vegetația foioasă a dispărut treptat și de pe marginile bazinului, excepție fiind muntele Șumuleu-Mic, care este acoperit de păduri de fag și mixte. Se regăsesc multe specii de plante ocrotite pe terenurile forestiere și de pășune. Și fauna pădurilor din preajmă este foarte bogată, având o faună sălbatică cu o deosebită importanță.

Pe teritoriul administrativ al municipiului Miercurea Ciuc întâlnim aria naturală protejată Băile Jigodin – Csihányos, care este o arie protejată locală cu o suprafață de 253 hectare. A fost declarată rezervație datorită prezenței speciilor de plante și animalelor rare și ocrotite care se întâlnesc aici. Miercurea Ciuc este înconjurat și de arii naturale protejate din rețeaua Natura 2000:

ROSCI0323	B	Munții Ciucului
ROSPA0034	A	Depresiunea și Munții Ciucului

Sintetiza

Economie, ocuparea forței de muncă

După lunga perioadă de industrializare socialistă și în Miercurea Ciuc a început procesul de schimbare structurală. Din mai multe motive, această schimbare s-a desfășurat lent, astfel criza mondială declanșată în 2008 a afectat profund economia municipiului, fiindcă încă nu apăruseră sau nu s-au consolidat structurile noi. Activitățile din industria prelucrătoare, care au constituit miezul economiei orașului, au ajuns într-o criză adâncă, semnele prevestitoare ale acesteia fiind vizibile și înainte de 2007.

Numărul societăților comerciale s-a redus semnificativ, anual cu 5-9%, astfel într-o proporție similară descrește și numărul angajaților la firme. Rata șomajului studiat, în comparație cu nivel național, este foarte scăzută, din care s-ar deduce că forța de muncă este transmutată la economia neagră (muncă neagră) sau se intensifică tendințele migratoare. Dialogând cu grupurile antreprenoriale decisive, este evident că este vorba despre cea din urmă. Acest fapt este accentuat și de șomajul ridicat al populației adulte (46% dintre aceștia a fost deja șomer, dar numai 29% a solicitat ajutorul de șomaj).

Salariatul ciucan consideră că în afară de Gheorgheni și satele învecinate, în toate celelalte zone sunt condiții mai bune de salarizare. Populația adultă are o mobilitate relativ mare: din 28% dintre gospodării cel puțin un membru a fost în străinătate cu scopul de a se angaja, iar dintre cei chestionați 22% au lucrat deja într-o țară străină. Pentru comparare: 62% dintre persoanele intervievate au fost în străinătate, dar nu pentru a se angaja. La întrebarea, dacă își planifică pentru anul următor munca în străinătate, 9% au răspuns afirmativ. Pe baza indicatorilor economici, a ratei șomajului scăzute și a disponibilității de mobilitate ridicată am ajuns la concluzia, că cea mai mare problemă care încetinește dezvoltarea economiei orașului este lipsa forței de muncă, valabil atât din punct de vedere calitativ și cât și cantitativ. Pornind de la această realitate, trebuie intervenit în următoarele domenii:

- ameliorarea condițiilor generale ale economiei (începând cu realizarea circulației rutiere și pietonale)

- realizarea condițiilor de învățământ tehnic și profesional, cât și a completării ofertei educaționale în domeniu
- susținerea ramurilor inovative, cu potențial de dezvoltare
- intervenții privind menținerea acasă a forței de muncă și sprijinirea flexibilității pieței locale de muncă

Societate

Municipiul a trecut printr-un proces de schimbare semnificativă din punct de vedere demografic. Îmbătrânirea demografică și scăderea populației afectează orașul Miercurea Ciuc, dar într-o proporție mai mică decât alte teritorii ale României. Trebuie să atragem atenția asupra faptului că numărul nașterilor vii este foarte redus, scade în trenduri, iar populația de peste 65 de ani va crește în următorii 20 de ani, față de situația din anii 90 populația va ajunge la valori $2/3 - 1/2$ pe termen mediu, dacă nu va interveni o schimbare în managementul riscului orașului și nu se ameliorează atractivitatea municipiului.

Legat de ocuparea forței de muncă (angajări), locurile de muncă derivate din funcția de reședință de județ ating nivelul de 4000 de angajați, ceea ce dă o bază solidă economiei, dar în același timp, reformele regionale și administrative din România au vizat tot timpul reducerea atribuțiilor nivelului județean, de aceea reprezintă un risc pentru un număr mare de funcționari publici cu studii superioare și alți angajați aflați în situație de risc pe termen mediu (legat de piața muncii).

Pe baza chestionarului putem afirma că în municipiu sunt multe grupuri care cred că nu beneficiază de servicii adecvate, într-o situație dată de îngrijire. În afară de instituțiile de învățământ toate celelalte instituții publice sunt subestimate de opinia publică. $1/3$ din populație trăiește într-o zonă a orașului în care lipsesc unele servicii de bază. Este o prioritate ca toate zonele orașului să fie funcționale, căci mobilitatea vizează în primul rând centrul, transportul la locul de muncă și la școală, iar în afară de Șumuleu, celelalte părți nu reprezintă destinații de mobilitate.

Populația cu vârsta de peste 65 de ani este de trei ori mai mare, decât în anii '90, dar infrastructura de servicii medicale și sociale nu s-a conformat acestei realități.

Deja, pe termen scurt, este vorba de un grup de 6000 de persoane vârstnice, majoritatea lor solicită servicii de specialitate (demență, probleme legate de vârsta înaintată, limitarea

ocaziilor de activități comunitare). Nu există case pentru vârstnici, centre de zi, singura excepție favorabilă fiind activitățile de îngrijire a vârstnicilor organizate de Caritas Alba Iulia, care însă nu pot acoperi toate cererile de îngrijire.

În oraș, la momentul de față, se regăsesc mai multe grupuri etnice aflate în segregare socială, ceea ce afectează în primul rând comunitatea rromă, dar în părțile periferice ale orașului sunt probleme de tip slum, de aceea ar fi necesară abordarea integrată a acestor probleme, evitând rezolvările de tip infrastructural. Asemenea comunități trăiesc în str. Primăverii – lângă stația de epurare a orașului, și în str. Șumuleu nr. 33.

Sunt limitate și șansele altor grupe vulnerabile, cum ar fi persoanele cu dizabilități, nevăzătorii, persoanele cu deficit auditiv. În prezent, în afară de părțile reabilite ale centrului orașului, nu există nici o zonă publică special amenajată pentru accesibilitatea persoanelor cu dizabilități sau soluții care să ajute accesul nevăzătorilor. Instituțiile publice, inclusiv cele din sistemul sanitar și educațional, au fost dotate conform legislației în vigoare, dar în mod practic acestea nu sunt funcționale. Există doar două instituții care se ocupă de persoanele cu nevoi speciale (tineri cu deficiențe mentale), dar numărul celor care necesită acest tip de îngrijire este mult mai mare. Persoanele cu dizabilități motrice, ajunse la vârsta adultă, se izolează din cauza lipsei posibilităților de integrare lor într-o societate, care nici nu recunoaște problemele lor, căci acești oameni nu pot accesa spațiile comunitare.

Din punct de vedere cultural și sportiv, infrastructura orașului este proeminentă. În ultima perioadă au fost reevaluate și organizate în mod decent unele manifestări tradiționale, dar s-au intensificat și programele noi, inovative, creative.

Toate acestea contribuie la creșterea atractivității orașului. Trebuie să se aibă în vedere creșterea nivelului calitativ al ofertei de programe, cât și stabilitatea ofertei, pentru încurajarea unor noi inițiative în cadru organizat.

Faptul că în timpul chestionării 1/3 din populație a recunoscut că are probleme referitoare la singurătate, la tratamentul medical permanent sau la administrarea permanentă de medicamente prezintă aspectele negative ale societății.

Evaluarea și aprecierea sistemului educațional este foarte bună din perspectiva rezultatelor din țară, infrastructura liceelor a trecut printr-un proces de reabilitare, modernizare în

perioada recentă. La nivelul primar și gimnazial însă tendințele sunt negative, clădirile ar avea nevoie urgent de reabilitare (clădirea școlilor gimnaziale Ady și Rebreanu), dar și de echipare corespunzătoare cu mijloace IT și laboratoare. În prezent, în municipiu nu există programe „After school”, ceea ce ar fi necesară în primul rând elevilor provenite din familii defavorizate.

Miercurea Ciuc este orașul care furnizează servicii de educație întregului județ, astfel s-au făcut mai multe încercări de a regăsi și locul învățământului superior în localitate. În momentul de față, în oraș funcționează campusul universitar al Universității Sapiientia și Universitatea „Szent István” din Ungaria. Aceste instituții de învățământ superior se străduiesc să capete stabilitate în acest oraș, caută oportunitățile de parteneriat cu factorii decizionali ai vieții economice și cu instituțiile publice – existența instituțiilor de învățământ superior ar fi piloni-cheie ai dezvoltării și ai ameliorării atractivității municipiului.

În Miercurea Ciuc, 98% dintre imobile constituie proprietate privată, dar dintre cei chestionați doar 65% locuiesc în locuință proprie. Numărul caselor, imobilelor goale, părăsite, în stare deteriorată este peste o mie, dar imobilele de bună calitate sunt închiriate la preț ridicat, îngreunând întemeierea familiilor și stabilirea lor în oraș. Aceste probleme pot fi rezolvate doar cu un management eficient și descentralizat al locuințelor.

O prioritate în dezvoltarea durabilă a municipiului ar fi găsirea unor soluții, răspunsuri adecvate la provocările sociale, în corelare cu cele economice și de mediu.

Mediu

Din punctul de vedere al mediului Miercurea Ciuc este într-o situație mai bună decât în anii '90, în primul rând, din cauza randamentului economic scăzut. Concomitent cu această scădere, s-a diminuat poluarea din cauza scumpirii furnizorilor de energie, mai ales din punctul de vedere al poluării provenite din rândurile populației. Orașul a aderat la Convenția Primarilor, semn bun legat de atingerea unor obiective cu privire la eficientizarea folosirii energiei (eco-conștientizare).

S-a terminat și modernizarea întreprinderii comunale, astfel sistemul de apă și canalizare s-a adaptat normelor UE. O problemă semnificativă rămâne în continuare amestecarea apei de ploaie cu apa de canalizare, ceea ce în cazul unor averse abundente ar putea duce la

probleme de sănătate publică, iar în afară de perioada iernii, efectul olfactiv este foarte nefavorabil.

Poluarea semnificativă a mediului provine din folosirea lemnului de foc în cadrul populației, pentru că biomasa nu se arde la temperatura adecvată, de aceea pentru o unitate de energie termică este nevoie de o cantitate de 3-4 ori mai mare, deci este pe cât risipitoare, pe atât poluantă.

S-a ajuns la această situație din cauza calității inadecvate a serviciilor de energie termică furnizate, iar față de anii 90, până astăzi energia termică distribuită a scăzut la 1/5, din cauza unor centrale termice de apartament, poluante, cu grad de eficiență scăzută și cu risc de explozie. Nici instituțiile publice nu s-au racordat la sistemul de încălzire centralizat. Se consideră fezabile investiții în cogenerare pe biomasă (conform PAED Miercurea Ciuc), sau în tehnologii legate de reutilizarea deșeurilor prin cogenerare (tip "waste to energy"), respectând prevederilor de sănătate publică și de protecția mediului. În momentul actual capacitate de producție este mult peste necesarul de căldură, și în acest sens orice investiție trebuie fundamentată cu expertiza tehnică de specialitate și analiza cost-beneficiu, fără favorizarea investițiilor realizate de actori privați, iar cu prioritate proiectelor inițiate de instituții non-profit și de cult.

Valoarea spațiilor verzi din oraș, calculate la o persoană nu ajung minimul prescris de legislație, cu toate că suprafața administrativă a municipiului conține 40% terenuri forestiere, 35% pășuni sau fânețe, astfel locuitorii pot avea acces foarte bun la spații verzi de bună calitate.

Transportul public în local se realizează cu mijloace de transport de tip microbuz și midibus, destinate în primul rând transportului în suburbii. Sub-ramurile de transport arată că ar fi soluții optime pentru realizarea transportului în comun prin mijloace de transport cu podea joasă, electronice, stații de autobuz cu accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, ritmicitatea programului de transport, trasee adaptate la direcțiile de călătorie, parcurs etc. Acest aspect poate fi ameliorat prin adaptarea la traseele pietonale și la piste de biciclete, legate între ele.

O problemă urgentă de rezolvat din punctul de vedere al poluării aerului este faptul că în zonele cu aspecte rurale ale municipiului de multe ori populația scapă de deșeurile

menajere (compostabile) dar și de alte forme de gunoi prin ardere,. Este o problemă caracteristică aprinderea în scopul de curățare a miriștilor, pășunilor, fânețelor, și incendiile anuale de turbă.

Direcțiile infrastructurii urbane sunt definite, în primul rând, de necesitățile transportului de autovehicule pe drum public, ceea ce în contextul dezvoltării industriale socialiste și a populației crescânde a fost justificată. Rețeaua de transport parțial finalizat nu mai corespunde provocărilor provenite din mobilitatea populației bazată de autoturisme personale sau din suprasolicitarea infrastructurii datorită logisticii comerțului cu amănuntul.

Organizarea transportului public local a combinat multe soluții de bună calitate, moderne, cu structuri deja existente, centrate mai mult pe transportul cu mașina personală, având în vedere și populația în creștere a orașului - așa cum reiese din documentele de planificare. Din punctul de vedere al îmbunătățirii calității mediului trebuie să se pună accent pe deplasarea pe jos, cu bicicleta, cu microbuze, în primul rând cu vehicule nemotorizate, pentru confort și siguranță.

În centrul orașului se găsesc câteva spații largi, cu destinație neprecizată, sau pe care investițiile au fost abandonate. Aceste spații pot fi grupate în trei grupuri:

- funcție unitară, de sport - de recreere și de spații verzi pe termen lung: parcul-strada Eroilor, muzeul etnografic al satului, Cetatea Mikó, Primăria
- funcție de spații verzi temporare până la găsirea unei destinații optime: „parc dendrologic”, imobil gol în strada Inimii; Parcul de tineret
- soluție de construire sau de reabilitare: construcțiile abandonate din strada Kossuth, inclusiv clădirea veche a serviciului de ambulanță, Hotel Sport, spațiul comunitar din cartierul Spicului.

Legat de mediul construit al orașului, e un aspect general că datorită nivelului scăzut de venituri și a crizei sociale, fondul locativ se deteriorează, proces compensat parțial de programul de reabilitare termică a blocurilor de locuință.

Calitatea spațiilor publice s-a îmbunătățit semnificativ în ultimii ani și asta nu se reduce doar la centru, dar totuși este nevoie de sporirea și intensificarea unor puncte de vedere moderne, inovative în dezvoltarea și reabilitarea orașului.

În zonele centrale care nu au fost reabilitate nu sunt condiții de funcționare a unor structuri comerciale sau de servicii, de turism, diminuând semnificativ oportunitățile economice, dar și percepția calității mediului construit.

Analiza SWOT

Economie, ocuparea forței de muncă	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Rata șomajului scăzut	Reducerea numărului societăților comerciale
Implementarea de către organisme de specialitate a programelor de formare profesională destinate persoanelor neîncadrate în muncă;.	Scăderea continuă a numărului populației;
Ponderea populației cu studii superioare	Accelerarea procesului de îmbătrânire a populației;
Prezența accentuată a firmelor în doemiul IT	Creșterea dezechilibrelor între grupele mari de vârstă
	Investiții străine reduse
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Așezarea centrală în județ	Mobilitatea mare a populației adulte
Condiții de salarizare favorabile față de celelalte zone din microregiune	Lipsa descentralizării administrative
Sectro financiar dezvoltat	Legislație des modificată, Fiscalitate ridicată
Transferul de cunoștințe în domeniul cercetării	Procesul de suburbanizare, investiții tip rezidențial în comune limitrofe
Statutul de membru al județului Harghita în Adunarea Regiunilor Europene – transfer de cunoștințe, lobby regional	
surse de energie regenerabile	
Societate	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Reședință de județ – locuri de muncă în	Îmbătrânire demografică

administrație	
marea majoritate ale locuințelor sunt în proprietatea locuitorilor	Segregare socială
Existența patinoarului artificial și unuia provizorii	Acces limitat al persoanelor cu dizabilități
Existența Arenei de sport	Starea inadecvată a infrastructurii educaționale;
Există un stadion de fotbal municipal cu terenuri de minifotbal	Trendul descrescător al numărului de preșcolari și elevi;
Posibilități de practicare a sporturilor de iarnă	Zone de agrement neamenajate corespunzător
Existența bazinului de inot	De lângă arterele de circulație lipsesc zone verzi de aliniament
număr mare de monumente și ansambluri de arhitectură	există parcuri ocupate cu garaje metalice
Existența terenurilor de joacă în cartierele de locuit;	rețeaua stradală este incompletă, insuficientă, lățimile carosabile sunt necorespunzătoare trotuarele necesită lucrări de reparații
existența parcurilor în zona centrală a municipiului	în unele situații traficul greu trece prin zone de locuit
existența ștrandurilor cu apă minerală	Localitățile componente au aspect semiurban
zona de agrement Șuta cu lacul de acumulare	Există case de vacanță construite fără autorizație
salubritatea municipiului este organizată, competențele sunt repartizate	Insuficiența sălilor de sport
există firme specializate în domeniul salubrității, a început formarea unei concurențe	Inexistența spațiului pentru sporturi extreme
organizații neguvernamentale active pentru popularizarea colectării selective ale deșeurilor	Traficul intens în zona centrală a municipiului, inclusiv a traficului greu și arterele de circulație subdimensionate pentru acest trafic sunt cauzele principale a producerii depășirii nivelului de zgomot.
NGO-uri active	Infrastructura rutieră regională necorespunzătoare
Valori culturale	
prezența universităților	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI

Posibilități de accesare fonduri nerambursabile	Număr insuficient a instituțiilor care se ocupă cu persoane cu nevoi speciale
	Condiții de tratament medical insuficiente
Valorile naturale și patrimoniale ale regiunii	Arterele de circulație realizate prin programul de infrastructură mare ocolesc această zonă
Programul de reabilitare termică a locuințelor	Lipsa măsurilor reale de combaterea sărăciei
adoptarea la nivel european a unor politici spațiale care vizează dezvoltarea orașelor mici din statele membre	Lipsa descentralizării administrative
existența la marginea municipiului a unor zone verzi care pot fi utilizate pentru îmbunătățirea calității aerului dar și pentru recreere.	Migrația populației
Oportunitate de colaborare strânsă cu societatea civilă - numărul mare și importanța programelor derulate de fundațiile active	Procesul de suburbanizare, investiții tip rezidențial în comune limitrofe
Formarea unor parteneriate public -private în jurul unor inițiative sau proiecte	Accentuarea fenomenelor de schimbare climatică
Potențialul de dezvoltare a turismului cultural.	fenomenuluide îmbătrânire a populației
Dezvoltarea turismului religios – „Calea lui Maria”	Presiunea în creștere a serviciilor sociale în cadrul bugetului local
interesul crescând față de diferite forme de turism activ: drumeție, cicloturism, alpinism, sporturi de iarnă	menținerea crescută a poluării fonice la nivel stradal/intersecții.
dezvoltarea unor produse turistice inovative, adaptabile si în zona noastră	Intervenția necontrolată a populației asupra clădirilor de patrimoniu prin distrugerea, deteriorarea sau transformarea lor.
introducerea tichetelor de călătorie sau de vacanță în România	Colaborare și comunicării ineficientă între mediul cultural, economic și de turism care să valorizeze patrimoniul ca suport al dezvoltării economice a unor colectivități locale;
dezvoltarea sectorului financiar	Cresterea tarifelor la electricitate, gaz
Transferul de cunoștințe în domeniul cercetării	

Mediu	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Valorile naturale	Spații verzi în oraș insuficiente
existența la marginea municipiului a unor zone verzi care pot fi utilizate pentru îmbunătățirea calității aerului dar și pentru recreere.	Transport public local slab dezvoltat
majoritatea gospodăriilor sunt racordate la sistem centralizat de alimentare cu apă, respectiv canalizare. În zonele lipsite de aceste sisteme există sisteme locale (apă din fântână, respectiv bazin vidanjabil sau puț sec)	în unele zone alimentare cu apă potabilă, fără sistem de preluarea apelor uzate
calitatea, cantitatea apei potabile este bună	Comunicări între canalizarea menajeră și cea pluvială
starea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare sunt în continuă îmbunătățire (anual se efectuează lucrări de reparații capitale, respectiv de extinderea sistemelor)	Lipsa ariilor protejate pe teritoriul administrativ al municipiului.
toate centralele termice funcționează cu gaz metan și sunt dotate cu arzătoare de randament ridicat	Suprafețe bioactive reduse în cadrul municipiului și slabă amenajare ale acestora.
alimentarea cu energie electrică acoperă toată suprafața orașului, starea tehnică este corespunzătoare	resursele naturale nu sunt exploatate în mod corespunzător
Potențialul de dezvoltare a turismului cultural.	rezervele de ape minerale situate pe teritoriul municipiului nu sunt protejate.
interesul crescând față de diferite forme de turism activ: drumeție, cicloturism, alpinism, sporturi de iarnă	Captările surselor de la Șumuleu, Băile Miercurea Ciuc, Harghita Băi (inclusiv mofeta) sunt lipsite de protecție sanitară și hidrogeologică.
dezvoltarea unor produse turistice inovative, adaptabile și în zona noastră	rezervele de apă medicinală de la Jigodin Băi, Harghita Băi și Miercurea Ciuc nu sunt utilizate la nivelul posibilităților
	râul Olt nu poate fi utilizată ca sursă de apă potabilă
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Oportunitate de colaborare strânsă cu societatea civilă - numărul mare și importanța programelor derulate de fundațiile active	Arterele de circulație realizate prin programul de infrastructură mare ocolesc această zonă
Formarea unor parteneriate public -private	Suprafețe bioactive reduse în cadrul municipiului

în jurul unor inițiative sau proiecte	și slabă amenajare a acestora
Dezvoltarea de noi facilități de reciclare care să permită valorificarea superioară a reciclabilelor (ex. instalații pentru procesarea materialelor reciclabile în semiproduse);	Resurse financiare insuficiente pentru investiții majore privind protecția mediului;
	Rezistența la schimbare a populației privind colectarea selectivă a deșeurilor și prevenirea producerii deșeurilor;
	Creșterea efectului de seră și a fenomenului de încălzire globală

Strategii actuale și documente de politici pe diferite ramuri economice

Nivel local

- **Planul de acțiune pentru energie durabilă și Program propriu pentru eficiența energetică**

Prin PAED și PPEE Miercurea Ciuc are ca obiect realizarea unui set de măsuri pentru utilizarea SER și ameliorare eficienței energetice, cum ar fi:

1. reabilitare energetică clădirii primăriei pe baza unui concurs de soluții
2. reabilitare energetică: școli
3. reabilitare energetică blocurilor colective
4. înființarea parcului fotovoltaic urban
5. modernizarea sistemului de încălzire centralizată pe biomasă accesibilă din zona

- **Strategia de Dezvoltare Culturală a Municipiului Miercurea Ciuc**

Obiectivul general al municipiului Miercurea Ciuc este de a oferi fiecărui individ din comunitate cultură de calitate, care contribuie la dezvoltarea personalității ale participanților, sporind sentimentul de apartenență la comunitate, așteptând de la aceștia o atitudine activă, nu numai receptare pasivă.

Strategia de dezvoltare culturală a perioadei până la 2020 are cinci domenii de dezvoltare marcante (scopuri strategice / piloni):

1. intensificarea rolului comunitar a culturii (Comunități);
2. îngrijirea patrimoniului național material și spiritual (Patrimoniu);
3. înființarea condițiilor instituționale a creațiilor artistice contemporane (Cultură contemporană);
4. crearea posibilităților pentru o viață comunitară, în vederea respectării egalității de șanse (Cultură deschisă);
5. sporirea rolului asumat în formarea și sprijinirea identității (sporirea atractivității, construirea destinațiilor).

Conform descrierii, punctul 4 conține lărgirea infrastructurii culturale a orașului, cum ar fi ameliorarea serviciilor culturale și accesibilitatea acestora, destinderea și modernizarea spațiilor destinate vieții culturale și comunitare, implicarea vârstnicilor și a tinerilor în mod conștient, activitate de coordonare etc.

- **Strategia de Dezvoltare Economică pe termen mediu a Consiliului Județean Harghita 2012-2020**

Strategia cuprinde următoarele priorități de dezvoltare: producție alimentară de calitate, independență energetică, management forestier durabil și valorificarea potențialului turistic. Priorități orizontale: dezvoltarea structurilor legate de transport și de infrastructură, realizarea aparatului instituțional cu scopul sprijinirii și coordonării vieții economice, armonizarea sistemului educațional județean profesional și tehnic, ameliorarea calitativă a mediului de afaceri.

- **Strategia de Dezvoltare a Turismului din Județul Harghita**

Axe de dezvoltare:

1. Amenajarea și valorificarea resurselor turistice naturale și antropice
2. Stimularea dezvoltării structurilor de primire turistică și al altor infrastructuri conexe
3. Dezvoltarea sistemului organizatoric al turismului din județul Harghita
4. Îmbunătățirea condițiilor formării capitalului uman angajat în turism

5. Marketingul destinației Ținutului Secuiesc

• **Strategia Culturală a Județului Harghita 2013-2020**

Domenii de dezvoltare:

1. Reforma structurală și funcțională a instituțiilor
2. Implementarea paradigmei economiei bazate pe cunoaștere
3. Crearea sinergiilor dintre instituții, sectoare, competențe
4. Susținerea consumului cultural conștient
5. Creșterea atractivității, susținerea proceselor de construire a destinațiilor
6. Dezvoltarea numărului și paletei produselor culturale regionale
7. Inițierea și managementul proceselor inovative și creative
8. Roluri pe piața muncii

• **Strategia de sport a județului 2010-2020**

Obiective strategice:

1. Creșterea nivelului de trai și îmbunătățirea sănătății generale a populației județene
2. Ocrotirea ramurilor sportive tradiționale, întărirea identității prin dezvoltarea vieții sportive județene
3. Valorificarea în turism și economie a potențialului sportiv județean
4. Creșterea popularității și recunoașterii județului prin valorificarea relațiilor internaționale oferite de sport

• **Strategia de tineret a județului Harghita 2015-2020**

Axe prioritare:

1. Participare socială
2. Timp liber activ și de calitate
3. Cultură și stil de viață
4. Programe de educare și învățare

Nivel regional

- **Strategia de Specializare Inteligenta a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020**

Strategia de Specializare este structurată pe 5 direcții strategice ce cuprind 19 priorități și 63 măsuri. Cele 5 direcții ale Strategiei sunt:

- Construirea unei culturi economice a inovării (I)
- Cercetarea în sprijinul afacerilor regionale (II)
- Domenii de excelență pentru o dezvoltare inteligentă (III)
- Competențe profesionale pentru o economie bazată pe cunoaștere (IV)
- Cooperare interregională la nivel european (V)

- **Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru**

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru cuprinde 6 domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

1. Dezvoltarea urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
2. Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
3. Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
4. Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
5. Creșterea atractivității turistice regionale, sprijinirea activităților culturale și recreative
6. Dezvoltarea resurselor umane , creșterea incluziunii sociale

Nivel național

- **Strategia de dezvoltare teritorială a României**

Obiective generale:

O.1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;

O.2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;

O.3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;

O.4 Protejarea patrimoniului natural și construit, precum și valorificarea elementelor de identitate teritorială;

O.5 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială.

Măsurile teritoriale integrate la nivel zonal - Zone urbane: Unul din obiectivele majore stabilite pentru dezvoltarea teritoriului național în orizontul de timp este focalizat pe dezvoltarea unei rețele de localități complet echipate cu infrastructură tehnico-edilitară și eficient interconectate, precum și promovarea unor investiții integrate în acord cu specializarea teritorială. Acest lucru se traduce prin:

- Consolidarea centrelor urbane cu vocative internaționale în rețeaua de orașe europene;
- Asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională.
- Asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a zonelor urbane.
- Creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local.

În plan operațional, implementarea acestor obiective strategice presupune adoptarea unui set de măsuri teritoriale și a acțiunilor aferente pentru corectarea dezechilibrelor sau maximizarea avantajelor conferite de zonele urbane.

- **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030**

Schimbările climatice și energia curată

Obiectiv general SDD/UE: Prevenirea schimbărilor climatice prin limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și a efectelor negative ale acestora asupra societății și mediului.

Pe baza unor politici naționale și a unor strategii energetice la nivel regional și local se va promova modernizarea sistemelor de cogenerare și încălzire urbană prin folosirea unor tehnologii de înaltă eficiență. Reabilitarea energetică a cel puțin 25% din fondul de clădiri multietajate va asigura obținerea unor importante economii de energie, reducerea emisiilor de dioxid de carbon și creșterea suportabilității facturilor energetice la nivelul consumatorilor. Se va pune în aplicare un nou sistem de asistență socială, uniform și direcționat, care să asigure cadrul necesar de coordonare între diverse autorități pentru reformarea sistemului actual de subvenții pentru energie și ajutoare pentru consumatorii vulnerabili. O atenție specială se va acorda politicii energetice rurale, urmărindu-se modernizarea sistemelor de încălzire eco-eficientă a locuințelor și de alimentare cu energie la costuri suportabile.

Transport durabil

Obiectiv general SDD/UE: Asigurarea ca sistemele de transport să satisfacă nevoile economice, sociale și de mediu ale societății, reducând, în același timp, la minimum impactul lor nedorit asupra economiei, societății și mediului.

Producție și consum durabile

Orizont 2013. Obiectiv național: Gestionarea eco-eficientă a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unui model de consum și producție care

să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung și apropierea treptată de nivelul mediu de performanță al țărilor UE.

Prin dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă, având ca obiectiv central o acoperire de 95% cu conexiuni broadband până în anul 2013, se va accelera oferirea de servicii publice destinate cetățenilor și mediului de afaceri, cu consecințe semnificative în toate sectoarele de activitate. Pentru afirmarea rolului tehnologiei, informațiilor și comunicațiilor ca pârghie necesară și obligatorie într-un mediu concurențial din ce în ce mai accentuat, se va urmări agregarea cererii publice, creșterea utilizării și sporirea accesibilității serviciilor digitale, creșterea disponibilității și atractivității serviciilor, dezvoltarea de conținut și aplicații, educația și conștientizarea consumatorilor. Se va sprijini dezvoltarea infrastructurii în sectoarele în care mecanismele de piață nu se dovedesc suficiente pentru satisfacerea cerințelor de dezvoltare și în zonele defavorizate. Se va asigura acoperirea tuturor localităților urbane cu conexiuni la o rețea de transmisii naționale prin fibră optică.

Obiectiv: Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.

Pentru întreaga perioadă până în anul 2030, îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv în cartierele de clădiri multietajate din orașe, în sprijinul dezvoltării urbane durabile vizează următoarele obiective:

- Adaptarea dinamicii și caracteristicilor locuințelor la nevoile prezente și viitoare ale populației;
- Precizarea direcțiilor viitoare de dezvoltare a construcției de locuințe (principii de construcție, materiale și structură adaptate la condițiile specifice);
- Dezvoltarea controlată a zonelor rezidențiale (asigurarea accesului la utilități, transport, servicii publice și sociale);
- Realizarea unor politici de locuire care să integreze grupurile vulnerabile și să asigure mixitatea socială;
- Constituirea de rezerve funciare suficiente și dispuse în amplasamente diverse prin realizarea unor politici locale coerente referitoare la folosința terenurilor;

- Asigurarea accesului la condiții de locuire sigure și sănătoase pentru persoanele care nu își pot achiziționa locuințe pe piața liberă.

Orizont 2020. Obiectiv național: Constituirea la nivel regional, conform strategiilor de dezvoltare spațială, a sistemului policentric de arii funcționale urbane (aglomerări urbane) și de coridoare de urbanizare în lungul arterelor de transport de interes european (policentricitate de rețea).

Pe lângă continuarea acțiunilor inițiate în cadrul implementării programelor lansate în perioada 2007-2013, se vor urmări următoarele ținte orientative:

- Asigurarea în totalitate a terenurilor pentru construcții noi prin reciclarea terenurilor intravilane și extravilane desemnate prin planurile strategice sau restructurarea terenurilor subutilizate sau părăsite și limitarea expansiunii zonelor urbanizate;
- Realizarea structurilor fizice și instituționale care să permită declararea ca localități urbane a viitoarelor centre de polarizare a zonelor rurale;
- Reconfigurarea spațială la nivelul comunelor în vederea micșorării numărului de unități teritorial-administrative;
- Dezvoltarea spațială policentrică și echilibrată a ariilor cu funcțiuni metropolitane (București și Timișoara, apoi Constanța și Iași) și pregătirea accesului la categoria de metropole a 4 municipii cu peste 300 mii locuitori (Brașov, Cluj-Napoca, Craiova și sistemul urban Galați-Brăila);
- Realizarea efectivă a centurilor verzi-galbene din jurul orașelor de rangul I; atingerea unui indicator de spațiu verde de 26 metri pătrați pe locuitor pentru orașele de rangul I și II;
- Atingerea unei valori medii pe țară a indicelui suprafeței locuibile de 15 metri pătrați pe locuitor;
- Reducerea la 40% a proporției locuințelor încălzite cu sobe cu combustibil solid prin înlocuirea instalațiilor și introducerea unor sisteme moderne de încălzire;
- Realizarea de spații publice de calitate în toate zonele principale ale orașelor;

- Rezolvarea problemei parcajelor pentru orașele de rangul I, inclusiv Municipiul București; dezvoltarea traseelor funcționale pietonale și pentru bicicliști în orașele de rangul I și II;
- Obținerea unor mixturi funcționale și sociale optime a localităților pentru a evita enclavizarea socio-economică;
- Continuarea și amplificarea programelor de colaborare transfrontalieră, transnațională și interregională pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor de coeziune teritorială a Uniunii Europene și a îmbunătăți conectivitatea și interacțiunea cu spațiile învecinate.

- **Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013 – 2020**

Spațiu locativ și dezvoltare urbană

Obiectiv general: Prin elaborarea planului național de acțiune privind eficiența energetică s-a prevăzut o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul rezidențial cu 41,5 %, până în 2020 față de media 2001 – 2005.

Obiectivele specifice care vor contribui la atingerea obiectivului general sunt următoarele:

Îmbunătățirea performanței termice a clădirilor

Întrucât reabilitarea clădirilor publice este caracterizată prin durate mari de recuperare a investițiilor inițiale, aplicarea Programului național de eficiență energetică constituie un mijloc de stimulare a participării efective a sectorului privat.

Pentru noile clădiri de locuit se vor aplica prevederile Normativului pentru proiectarea și executarea lucrărilor de izolații termice la clădiri - C107 amendat privind calculul coeficienților globali de izolare termică la clădirile de locuit, și obligativitatea obținerii certificatului de eficiență energetică a clădirilor private ce se comercializează, vor genera îmbunătăți considerabil eficiența energetică a clădirilor și în consecință a emisiilor de GES.

Va fi continuată reabilitarea termică a clădirilor existente, pentru care sunt avute în vedere două mecanisme de finanțare:

a) Prin Programul de reabilitare termică a clădirilor, unde finanțarea executării lucrărilor se va asigura în proporție de 50% din alocații de la bugetul de stat, 30% din fonduri de la bugetele locale și 20% din fondurile asociațiilor de proprietari.

Se estimează că prin aplicarea măsurilor de reabilitare termică la blocurile de locuințe se poate realiza o economie de energie de cca. 25% față de situația inițială.

b) Reabilitarea termică a clădirilor de locuit se va realiza printr-un mecanism nou de creditare, vizând blocurile de locuințe și clădirile de locuit unifamiliale, cât și montarea echipamentelor pentru utilizarea surselor regenerabile de energie.

Sunt avute în vedere lucrări de reabilitare care pot conduce la economie de energie în clădiri, în condițiile realizării și menținerii condițiilor de confort interior și de eficiență economică: i) reabilitarea termică a anvelopei clădirii și a instalațiilor aferente; ii) repararea, după caz, înlocuirea /achiziționarea unor centrale termice de bloc/scară, respectiv centrală termică pentru locuința unifamilială; iii) introducerea, după caz, a unor sisteme alternative pentru asigurarea parțială/totală a energiei pentru apă caldă de consum, iluminat și/sau încălzire.

Încurajarea dezvoltării de proiecte ce vizează casele ecologice, casele pasive și/sau active

Programul a demarat în anul 2010 vizând instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire, denumit Programul "Casa Verde" va fi îmbunătățit și implementarea lui va continua în anii următori.

Modernizarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei termice în sisteme centralizate

Acest obiectiv se va realiza și prin Programul Termoficare 2006-2015 căldură și confort.

Perioada de implementare a programului Termoficare căldură și confort va fi extinsă până în 2020, iar acțiunile vor viza, în principal, modernizarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei termice în sisteme centralizate.

Program de sprijin pentru îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile ocupate de persoanele cu venituri reduse

Proiectul “Îmbunătățirea eficienței energetice în gospodăriile și comunitățile cu venituri mici din România” demarat în 2011, urmărește creșterea performanței energetice la 40 de clădiri precum grădinițe, creșe, dispensare, azile de bătrâni, case și alte asemenea din comunități cu venituri reduse, folosind tehnologii locale, materiale tradiționale, distincte pentru fiecare zonă, și având ca țintă reducerea costurilor pentru consumul de combustibil.

Proiectul poate fi extins pentru clădirile ocupate de persoanele cu venituri reduse.

Reducerea consumului de apă

Reducerea consumului de apă potabilă va trebui să devină o prioritate națională pentru următoarea decadă, deoarece conduce și la o reducere substanțială a consumului de energie folosit la pomparea apei.

Creșterea suprafețelor de spații verzi în zonele urbane și periurbane

Îmbunătățirea legislației privind amenajarea teritoriului și urbanismului, în prezent fiind în vigoare Ordinul al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice nr. 7/57/2011 privind aprobarea nivelului maxim al cheltuielilor de personal aferent bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale pe anul 2011, cu modificările ulterioare, va contribui la limitarea extinderii urbane necontrolate.

Adaptarea spațiului de locuit /construit reprezintă una din cele mai urgente direcții de acțiune în contextul schimbărilor climatice. Având în vedere numărul crescut al persoanelor care trăiesc în orașele afectate de schimbările climatice și ținând cont de concentrarea structurilor socio-economice în zonele urbane, planificarea și dezvoltarea urbană trebuie să constituie o prioritate.

Modurile de transport alternativ, cum sunt deplasarea pe jos sau cu bicicleta și sistemele multinodale de transport pot contribui la scăderea semnificativă a poluării aerului în general și în mediul urban mai ales și la utilizarea rațională a resurselor energetice.

Pe lângă protejarea infrastructurii existente, eventual ca parte a reabilitării necesare, este esențial ca toată infrastructura viitoare să fie proiectată ținându-se cont de adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Mai mult, mijloacele de transport trebuie și ele să fie adaptate și/sau create astfel încât să fie reziliente la efectele schimbărilor climatice. Se impune îmbunătățirea politicilor de planificare a mobilității și susținerea ciclismului ca mijloc alternativ și ecologic de transport cu precădere în mediul urban prin crearea de infrastructuri adecvate, sisteme integrate de transport și rețele multinodale.

Promovarea bicicletei ca vehicul multifuncțional și ecologic de transport urban adaptabil infrastructurilor existente se poate realiza prin reorganizarea spațiului urban. Este necesar ca procesul de planificare spațială a transportului public local să fie cunoscut de cât mai mulți actori locali.

Este foarte importantă sprijinirea și promovarea politicilor publice și a acțiunilor pentru schimbarea atitudinii și comportamentului generației tinere față de problemele de transport și formarea unui stil de viață sănătos pe baza unei mobilități durabile.

Viziunea despre viitor cu privire la dezvoltarea urbană și sistemul de obiective al SIDU

Viziunea și obiective-cheie ale SIDU

Dezvoltare durabilă

Obiectivul general al Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului Miercurea Ciuc până în 2025 este de a realiza un oraș competitiv, care se dezvoltă dinamic, eco-conștient, care își exercită atractivitatea prin mediul său de calitate, prin instituții remarcabile, prin oportunități economice, prin populația cu studii superioare, și cu familii, de asemenea, se vizează un oraș atractiv investițiilor interesați de condiții optime de funcționare, investiții cu multe locuri de muncă noi și, nu în ultimul rând, întreprinderilor.

Domenii de obiective-cheie

Pentru a ajunge la viitorul imaginat, este nevoie de dezvoltare în patru domenii de activitate:

Creșterea atractivității economice

Este nevoie de această atractivitate pentru a opri scăderea randamentului economic din oraș, și pentru a oferi cât mai multe locuri de muncă, economie competitivă pe plan internațional. Pentru atingerea acestor obiective este indispensabilă atragerea extrafinanțării, pentru atingerea scopului general

- creșterea cu cel puțin 5% a numărului angajaților în oraș,
- creșterea cu cel puțin 10% a numărului firmelor înregistrate în oraș;
- să crească cel puțin 10% numărul celor care muncesc în economia privată față de angajații din administrația publică;
- se dubleze numărul turiștilor sosiți în Miercurea Ciuc față de numărul actuală, iar numărul înnoptărilor să crească de 2,5 de ori
- orașul să dispună de o unitate responsabilă pentru sporirea investițiilor, oferta de imobile să fie prezentă la cele mai importante târguri imobiliare europene.

Creșterea atractivității sociale

Creșterea atractivității orașului pe plan social este în relație strânsă cu creșterea economică, dar poate fi realizată doar cu angajarea forței de muncă disponibilă. Pentru acest lucru este

necesară oprirea scăderii populației, transformarea orașului într-unul competitiv pentru generația tânără cu studii, atât din punctul de vedere al locurilor de muncă cât și al locuințelor. Atractivitatea socială trebuie să reprezinte, de asemenea, dotare instituțională, participare la proiectarea și implementarea dezvoltării și atingerea unui grad ridicat de atractivitate regională.

- a) 10% din capacitatea instituțiilor din oraș să fie în afara centrului, la cel mult 1 km de la domiciliu, pentru a oferi accesibilitatea serviciilor medicale de bază, îngrijirea persoanelor vârstnice (centru de zi, centru demență și Alzheimer), respectiv servicii oferite copiilor, educației și în domeniul persoanelor cu nevoi speciale;
- b) în centrele cartierelor să se realizeze spații comunitare, case de joacă, în colaborare cu instituțiile de învățământ;
- c) să se realizeze centrul de zi al persoanelor cu dizabilități motrice, respectiv un imobil cu capacitatea de a deservi cel puțin 30 de persoane cu scop locativ, prin reabilitare sau construire;
- d) să se formeze un sistem instituțional de planificare și implementare în parteneriat prin acțiuni participative, în tot orașul, în toate cartierele și zone;

Mobilitate durabilă

În următorii zece ani mobilitatea din Miercurea Ciuc poate fi durabilă respectând particularitățile de relief ale zonei, dezvoltând și accentuând acele soluții care armonizează diferitele tipuri de transport, adaptându-se nevoilor populației. Se va urmări o dezvoltare cu mai multe laturi, integrată, eficientă.

- a) În cadrul „modal split” vara traficul pietonal se va stabiliza la aproximativ 50% circulația rutieră de la 24% la 20%, proporția deplasării cu bicicletă să crească de la 9% la 15%, iar transportul public local de la 11% la 15%.
- b) 80% dintre locuitorii orașului cu cel mult 500 m de mers pe jos să ajungă la o stație de autobuz local – alimentat cu energie alternativă –, care circulă în fiecare oră ritmic și regulat, spre centru și spre alte direcții ale orașului.
- c) Cel puțin 500 de navetiști care utilizează zilnic serviciile de transport public local.

- d) Locuri de parcare cu taxare diferențiată, având trei zone de parcare, unde pe lângă menținerea taxei de parcare generală, în centrul orașului taxa să fie mai ridicată, iar în zonele periferice mai scăzută.
- e) Cel puțin 15% dintre locuitorii orașului să folosească pe smartphone o aplicație care dă informații reale despre transportul public local, programul lor, posibilitățile de transfer, locuri de parcare libere, planificarea traseului fără mașină etc.
- f) Construirea variantei de ocolire (Vest), respectiv inelul exterior Nord și Est, inclusiv prelungirea străzii Brașovului până la strada Poienii

Dezvoltarea mediului, clima și managementul energiei

Dezvoltarea mediului la Miercurea Ciuc nu înseamnă respectarea valorilor limită admise din punctul de vedere al protecției mediului. Înseamnă un mediu natural și construit care este atractiv, estetic, aranjat, în care toate suprafețele sunt utilizate conștient pe funcționalitatea respectivă, ca temperaturile urbane de vară, ca și cele de ierni geroase să fie suportabile locuitorilor de aici, iar managementul mediului înseamnă și eficiență economică și sustenabilitate financiară.

- a) Separarea apelor pluviale, de apele uzate menajere și industriale, gestionarea adecvată a lor, stoparea deversării directe în apele de suprafață;
- b) Construirea izvoarelor de apă potabilă la fiecare 150 de metri în zonele pietonale din centru;
- c) Îmbunătățirea colectării selective a deșeurilor menajere, inclusiv la domiciliu, unde se consideră fezabilă, ameliorarea aspectului estetic al punctelor verzi, folosirea unor zone special amenajate pentru deșeuri cu ajutorul informațiilor și comunicării atractive;
- d) Reabilitarea digului pe râul Olt, a ecluzei pe lacul Suta;
- e) Consumul de energie a instituțiilor publice să scadă cu 40% până în 2025;
- f) Transportul public local să fie 70% cu autobuze eficiente electrice și/sau cu norma de poluare Euro VI

Prezentarea obiectivelor-cheie și a activităților

Obiectivele-cheie ale dezvoltării durabile a municipiului Miercurea Ciuc pe baza diferitelor domenii sunt următoarele.

Creșterea atractivității economice

Pe parcursul creșterii economice se propune proiectarea pentru următorii ani, deci până la 2025

- în general
 - creșterea cu cel puțin 5% a numărului angajaților în oraș,
 - creșterea cu cel puțin 10% a numărului firmelor înregistrate în oraș;
- în cadrul acestuia
 - să fie cel puțin 10 firme de design din industria textilelor și 10 de design în prelucrarea lemnului (mobile, jucării, etc.);
 - să crească cel puțin 50% numărul angajaților firmelor ICT și de design;
- să crească cel puțin 10% numărul celor care muncesc în economia privată față de angajații din administrația publică;
- se dubleze numărul turiștilor sosiți în Miercurea Ciuc față de numărul actuală, iar numărul înnoptărilor să crească de 2,5 de ori
- orașul să dispună de o unitate responsabilă pentru sporirea investițiilor, oferta de imobile să fie prezentă la cele mai importante târguri imobiliare europene.

Creșterea atractivității sociale

În scopul atingerii atractivității sociale, se proiectează până în 2025 următoarele:

- e) 10% din capacitatea instituțiilor din oraș să fie în afara centrului, la cel mult 1 km de la domiciliu, pentru a oferi accesibilitatea serviciilor medicale de bază, îngrijirea persoanelor vârstnice (centru de zi, centru demență și Alzheimer), respectiv servicii oferite copiilor, educației și în domeniul persoanelor cu nevoi speciale;
- f) în centrele cartierelor să se realizeze spații comunitare, case de joacă, în colaborare cu instituțiile de învățământ;

- g) să se realizeze centrul de zi al persoanelor cu dizabilități motrice, respectiv un imobil cu capacitatea de a deservi cel puțin 30 de persoane cu scop locativ, prin reabilitare sau construire;
- h) să se formeze un sistem instituțional de planificare și implementare în parteneriat prin acțiuni participative, în tot orașul, în toate cartierele și zone;
- i) în scopul creșterii atractivității regionale
 - i. să crească cu cel puțin 15% numărul celor care fac deplasare în oraș pentru locul de muncă (navetism);
 - ii. numărul locuințelor disponibile pentru închiriere să atingă 5% din fondul locativ;
 - iii. să crească cu 25% numărul celor care participă la programe culturale, incluzând programe organizate nu numai în instituții culturale, dar și la alte locuri, de exemplu la structurile turistice, baruri, restaurante.

Mobilitate durabilă

În vederea dezvoltării durabile a orașului se va urmări:

- g) În cadrul „modal split” vara traficul pietonal se va stabiliza la aproximativ 50% circulația rutieră de la 24% la 20%, proporția deplasării cu bicicletă să crească de la 9% la 15%, iar transportul public local de la 11% la 15%.
- h) 80% dintre locuitorii orașului cu cel mult 500 m de mers pe jos să ajungă la o stație de autobuz local – alimentat cu energie alternativă –, care circulă în fiecare oră ritmic și regulat, spre centru și spre alte direcții ale orașului.
- i) Cel puțin 500 de navetiști care utilizează zilnic serviciile de transport public local.
- j) Locuri de parcare cu taxare diferențiată, având trei zone de parcare, unde pe lângă menținerea taxei de parcare generală, în centrul orașului taxa să fie mai ridicată, iar în zonele periferice mai scăzută.
- k) Cel puțin 15% dintre locuitorii orașului să folosească pe smartphone o aplicație care dă informații reale despre transportul public local, programul lor, posibilitățile de transfer, locuri de parcare libere, planificarea traseului fără mașină etc.
- l) Construirea variantei de ocolire (Vest), respectiv inelul exterior Nord și Est, inclusiv prelungirea străzii Brașovului până la strada Poienii

Dezvoltarea mediului, clima și managementul energiei

Pentru atractivitatea orașului competitiv se va urmări:

- g) Separarea apelor pluviale, de apele uzate menajere și industriale, gestionarea adecvată a lor, stoparea deversării directe în apele de suprafață;
- h) Construirea izvoarelor de apă potabilă la fiecare 150 de metri în zonele pietonale din centru;
- i) Îmbunătățirea colectării selective a deșeurilor menajere, inclusiv la domiciliu, unde se consideră fezabilă, ameliorarea aspectului estetic al punctelor verzi, folosirea unor zone special amenajate pentru deșeuri cu ajutorul informațiilor și comunicării atractive;
- j) Reabilitarea digului pe râul Olt, a ecluzei pe lacul Suta;
- k) Consumul de energie a instituțiilor publice să scadă cu 40% până în 2025;
- l) Transportul public local să fie 70% cu autobuze eficiente electrice și/sau cu norma de poluare Euro VI

Activități necesare atingerii obiectivelor

În vederea atingerii obiectivelor tematice propuse, în următorii ani este nevoie de armonizarea unor activități din diferite domenii integrate și paralele.

Activități necesare atingerii obiectivelor tematice

Pentru atingerea obiectivelor tematice menționate mai înainte sunt necesare următoarele activități pe domenii.

Creșterea atractivității economice

A. Economia competitivă bazată pe surse interne – design de lemn și de industria de textile bazate pe potențialul zonei, respectiv dezvoltarea sectorului ITC care stă la baza celorlalte sectoare

- o posibilități inovative, orientate pe obiective incubatoare,
- o co-learning
- o co-working
- o sprijin start-up
- o facilitarea investițiilor, etc.

prin: inițierea unor cursuri de pregătire profesională noi la nivel mediu și superior, co-working, co-learning, realizarea unei case de incubare, cu spațiu comunitar, având funcții de studii și de conferință, folosind o parte a fostei Casă de Cultură a Sindicatelor

B. Dezvoltarea abilităților întreprinzătorilor private, necesare pentru schimbările de structură

- o pregătirea angajaților în fabrici de producție, funcționari publici, angajați din administrația publică pentru a schimba locul de muncă, în contextul economiei de piață
- o flexibilitate, programe de studii personalizate
- o pregătire antreprenorială, însușirea unor meserii pe baza învățământului profesional și tehnic
- o brokeraj forței de muncă

prin: Centru de incubare creativ-inovativ în zona industrială vestică a orașului, utilizând și revitalizând o clădire abandonată, dezvoltarea programelor de formare, începerea cursurilor.

C. Dezvoltarea turismului zonal – pornind de jos, bazat pe straturile cu așteptări mai modeste, utilizând mai bine potențialul dat –, oferind pachete de oferte turistice legate de frumusețile naturale și de mediul construit al orașului și al zonei, ofertă transmisă în județ, regiune, România, Ungaria și UE, la următoarele grupuri-țintă:

- o excursii școlare de mai multe zile,
- o persoane peste 60 de ani,
- o familii, turiști ecologiști,
- o turiști religioși, pelerini,
- o turiști de sport (tineri, turism de aventură)

prin: realizarea unei strategii zonale noi, în vederea măririi duratei de ședere, armonizarea ofertelor, pregătirea unor pachete promoționale de oferte turistice variate pentru diferite grupuri-țintă

D. Comunicare externă, marketingul orașului

- o redactarea unor portofolii de imobile recomandabile
- o întemeierea relațiilor de parteneriat antreprenorial – conferințe pentru investitori străini, organizare de expoziții (zonale), participare la expoziții și conferințe internaționale, Club Rotary (sau echivalent)
- o management de marketing turistic extern

prin: înființarea structurii de marketing teritorial, elaborarea ofertelor și transmiterea lor, PR.

Creșterea atractivității sociale

- E. Dezvoltarea rețelei instituționale
- servicii publice policentrice în domeniul educației, al îngrijirii vârstnicilor și al serviciilor sanitare
 - întemeierea tematică și de spațiu a comunității – case de cultură, realizate deconcentrat
 - stimularea rețelelor de ajutor reciproc
 - dezvoltarea caselor de joacă, a spațiilor comunitare
 - combaterea sărăciei (dezvoltarea inclusivă a sistemului de servicii)
 - strategie de transport sustenabilă și comunicare prin aplicații actuale
- F. Proiectare participativă, participarea activă a populației, implicarea locuitorilor și a întreprinderilor
- formare de viziune,
 - promovare/reclamă,
 - ateliere de proiectare și de monitorizare
- G. Creșterea atractivității regionale a municipiului Miercurea Ciuc
- îmbunătățirea condițiilor de navetă cu destinația în Miercurea Ciuc,
 - realizarea unor oferte de calitate și la preț accesibil a imobilelor, sprijinirea tranzacției imobiliare pentru noii locatari
 - oferta de programe atractive pentru tineret (locuri și programe moderne)
 - tehnologii inovative (dezvoltare intensivă în loc de extensivă)
 - restaurarea clădirii monument istoric din strada Petőfi nr. 38 cu funcții de baluri, evenimente de petrecere, sesiuni de muzică clasică și de muzică populară
 - dezvoltarea calitativă de spații verzi: parcul Miko, parcul Tineret
 - dezvoltarea cantitativă de spații verzi: parc de petrecere și de sport urban în aer liber pe tinovul lângă zonei comerciale, înființare parcului urban pentru cartierul Tudor Vladimirescu
 - construirea unui spațiu polivalent pentru sporturi fără o infrastructura potrivită, de ex pentru arte marțiale, inclusiv pentru vârstnici
 - dezvoltarea de ștranduri (Miercurea Ciuc, Jigodin, Seceni)
 - dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane cu handicap, pentru vârstnici, pentru cei fără adăpost, și pentru cei din grupuri etnice vulnerabile etc.

Mobilitate durabilă, eficiența energetică**H. Dezvoltare de rețea integrată TPL**

- conectarea traseelor de autobuz, optimizarea rutelor de transport public local
- conectarea părților periferice ale orașului
- construirea elementelor nerealizate de infrastructura circulației de biciclete
- corelarea și conectarea traseelor de biciclete
- reabilitarea străzilor "de la perete la perete"
- drumuri secundare comode pentru bicicliști

I. Viabilitate TPL

- continuitatea rețelei de acces pietonal
- construirea traseelor pietonale noi
- creșterea accesului neîngrădit
- mediu tolerant (drumuri cu explicații sine stătătoare – dirijarea de viteză diferențiată a drumurilor)
- calmarea traficului
- umanizarea accentuată a centrului și a subcentrelor

J. Integrarea sistemelor de transport persoane, intermodalitate (transfer comod, schimbare de modalitate)

- relațiile locale de transport ale gării CF
- logistica de mărfuri
- trasee de bicicletă și de timp liber la nivel zonal
- infrastructura transferului între moduri de transport de persoane

K. Servicii TPL

- modernizarea și uniformizarea informării călătorilor
- sistem inteligent/smart de bilete: cartelă de reîncărcare, achiziția de bilete de călători printr-o aplicație pe telefon, bilete familiale etc.
- sistem transparent de taxe de transport și program de transport ritmic
- soluții inovative la trecerile de pieton, indicatoare inteligente, sisteme de informare (informare turistică, informare despre firme, etc.)
- înființarea unui parc de biciclete publice
- curse adaptate la nevoile publicului călător

- L. Dezvoltarea infrastructurii de drumuri pentru trafic motorizat
- construirea variantei de ocolire (Vest)
 - conectarea străzii Braşovului din Jigodin prin Şumuleu cu DN 13 şi cu strada Ret (inel est-nord) având ca scop preluarea traficului între zonele oraşului de pe strada Braşovului, respectiv revitalizarea şi accesibilizarea zonei economice Est (cu funcţii de servicii şi de agrement în loc de cel industrial), preluarea traficului greu de pe B-dul Frăţiei
 - prelungirea străzii Braşovului spre strada Ret pentru preluarea traficului tranzit de pe pasaj CF
 - reconstruirea pasajului CF
- M. Creşterea eficienţei energetice - clădiri
- clădiri publice: primăria şi şcoli conform PPEE
 - blocuri de locuinţa colective

Activităţi necesare în dezvoltarea zonelor prioritare

- I. Modernizarea centrului
- management permanent – cu sincronizarea spaţiilor publice, a evenimentelor şi a spaţiilor comerciale
 - mediu atractiv
 - soluţionarea integrată a traficului pietonal şi cu biciclete, parcare, mobilitate
 - ilustrarea (exprimarea) profilului sincronizat cu accesorii şi mobilier urban
 - constituirea gamei de magazine de calitate, diferenţiată
 - marketing de evenimente
 - program de funcţionare sincronizată
 - ofertă bogată de funcţii, cu profiluri diferite
 - strada Kossuth Lajos, stradă comercială
 - strada Petőfi, strada de petreceri şi de evenimente culturale

- constituirea centrului INNOKULT (centru de incubare pentru firme inovative și de design, IT, respectiv activităților culturale moderne, noi) în fosta Casă de Cultură a Sindicatelor
- amenajarea zonei pieței agroalimentară într-un centru comercial diversificat cu produse locale, culturale, de design, și cu magazine mai mici
- reorganizarea spațiilor publice dedicate evenimentelor și recreării în preajma Cetății Mikó, cu revitalizarea pârâului, conectând parcul central cu spațiul din preajma primăriei și cetății Miko

II. Creșterea atractivității cartierelor

- reînnoire (modernizare) energetică – termoizolarea, schimbarea ferestrelor, instalații
- transformarea atractivă a spațiilor publice
- reorganizarea treptată a sistemului de parcări
- ameliorarea accesibilității (pietonal, cu bicicleta, transport public local)
- crearea și întărirea comunităților, dezvoltarea identității, asigurarea spațiilor comunitare (în clădiri și în aer liber)
- depozitarea bicicletelor și a cărucioarelor pentru copii

III. Creșterea atractivității zonei economice Vest

- ameliorarea accesibilității (asigurarea rutelor de transport public local în aceste zone, să fie trotuare și treceri pietonale în zone identificate, piste de biciclete)
- îmbunătățirea aprovizionării și a serviciilor
- ameliorarea traficului interior (treceri de pieton, locuri special amenajate pentru depozitare de biciclete etc.)
- atragerea investitorilor – portofoliu de oferte, marketing de imobiliare, facilități, avantaje
- centru de incubare
- demolarea pasajului de cale ferată și construirea unui pasaj nou, cu realizarea nodurilor bine proiectate
- acces pietonal îmbunătățit prin pasaj sau pasaj subteran prin linii de CF în zona gării CF

- asigurarea energiei electrice permanente, de frecvență constantă, fără întreruperi
- înființarea parcului industrial prin reorganizare imobiliară sau pe terenuri libere, mai ales în cazul în care se va construi aeroportul regional

IV. Regenerarea zonelor segregate

- acces serviciilor publice de baza (apă, canalizare, energie electrică, internet, etc.)
- inițierea unor programe soft (predarea cunoștințelor casnice, de management personal, sprijinirea abilităților de angajare, asigurarea personalului de consiliere psihologică și de igienă mentală)
- activități în centru de zi
- ameliorarea accesibilității

V. Îmbunătățirea serviciilor de bază în zonele periferice

- intensificarea serviciilor comunitare – cabinete medicale de specialitate, de pediatrie, de stomatologie, îngrijirea vârstnicilor, cluburi de zi, casă de cultură/spațiu comunitar, grădiniță, școală (cel puțin ciclul primar),
- diferențierea transportului public local (autobuz electric, curse adaptate la nevoile publicului călător)
- sporirea atitudinii conștiente, dezvoltarea comunității (cluburi, cercuri tematice, etc.), planificarea rutelor de mobilitate intraurbană
- dezvoltarea traseelor spre școli (trasee pietonale, „tren de biciclete”)
- amenajarea spațiilor publice în preajma centrelor comunitare prin accesibilizare, mobilier urban, suprafețe verzi, iluminat public, după caz

Plan de măsuri

Activități

0. Etapa de concepție:

0.1. Viziune

0.2. Elaborare strategie

0.3. Inființare autoritate urbană

0.4. Aprobare strategie

0.5. Selectarea proiectelor prioritare

1. Elaborarea temelor de proiectare (trimestru 1, 2017)

1.1. Cu aprobarea CTATU

1.2. Cu aprobarea comisiilor de specialitate ale consiliului local

1.3. Dezbaterea publică organizată pentru locuitori afectați

1.4. Consultarea cu grupurile-țintă și reprezentanții acestora

1.5. Realizarea unei echipe de monitoring formată din locuitorilor afectați

2. Achiziția publică a proiectării (trimestru 2, 2017)

3. Proces de proiectare participativă (trimestru 3-4, 2017)

3.1. Consultarea locuitorilor din zona prin echipa de monitoring

3.2. Consultare publică realizată de proiectantul

3.3. Proces de comunicare online

3.4. Consultări interinstituționale (altele decât cele pentru avizare)

- 3.5. Emiterea avizelor și acordurilor
- 3.6. Informarea populației
- 3.7. Hotărârea consiliului local
- 4. Procesul de aprobare a proiectului (trimestru 1, 2018)
- 5. Achiziții publice de implementare (trimestru 2-4, 2018
al patrulea trimestru 2018)
- 6. Implementare (trimestru 1, 2019
primul trimestru 2023)
- 7. Evaluare și monitoring (*permanent*)
 - 7.1. Reevaluarea strategiei (mid-term)
 - 7.2. Evaluarea strategiei (2023)
 - 7.3. Comunicare conform prevederi POR 2014-2020
 - 7.4. Rapoarte și rapoarte financiare conform prevederi POR 2014-2020

8. Riscuri. Măsuri de atenuare a riscurilor

Riscul este reprezentat de un eveniment nesigur sau un set de circumstanțe care odată aparute au un efect negativ în atingerea obiectivelor proiectului, de aceea managementul riscurilor este abordarea care va permite identificarea, clasificarea și analiza riscurilor în vederea reducerii sau eliminării acestora acolo unde este posibil.

Riscurile identificate vor fi prevenite punând în practică contra -măsuri, care fie opresc producerea riscului, fie previn impact ul asupra acțiunilor propuse sau îl diminuează până la un nivel acceptabil.

În cazul în care nici o măsură

dintre cele de mai sus nu se poate aplica, echipa de management al proiectului va crea un plan de rezervă ,în care sunt planificate acțiunile ce trebuie realizate în momentul apariției riscului.

Responsabilul echipei de management privind implementarea SIDU se va asigura că planul privind managementul de riscurilor va fi pus în aplicare în mod sistematic prin monitorizarea tuturor riscurilor cunoscute, prin verificarea

permanentă a activităților proiectului pentru identificarea unor riscuri noi, prin analiza riscurilor noi și elaborarea unei strategii de reducere a acestora. Se va asigura implementarea corectă a măsurilor de diminuare a riscurilor diminuând probabilitatea apariției unor situații imprevizibile, care ar putea duce la neîndeplinirea obiectivelor stabilite.

Așadar, pentru implementarea cu succes a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, s-a acordat o atenție deosebită identificării constrângerilor și riscurilor prezentându-se în conformitate cu cerințele Documentului CE,

Orientări pentru statele membre cu privire la dezvoltarea urbană durabilă integrată, art.7 din Regulamentul FEDR, Anexa 1, pct (f) menționează următorul cadru metodologic de abordare a analizei riscurilor în tabelul de mai jos:

Riscul identificat	Măsuri de atenuare
Neatingerea unuia dintre obiective	Managerul echipei de implementare va realiza evaluări periodice în ceea ce privește stadiul atingerii obiectivelor. În funcție de problemele identificate va stabili impactul asupra proiectelor derulate și asupra SIDU și măsurile necesare pentru evitarea, diminuarea riscului sau aplicarea unui plan de rezervă. De asemenea, va comunica din timp întregii echipe posibilitatea apariției riscului și va deține controlul asupra progresului proiectului asigurând atingerea obiectivelor dorite.
Întârzieri în graficul de derulare a activităților proiectului	Se va lua în calcul perioada optimă de implementare, pentru a avea timp suficient pentru fiecare activitate, inclusiv o mică marjă care să permită finalizarea la timp a fiecărei activități. Se va monitoriza permanent fiecare activitate și se vor pune în aplicare măsuri corective dacă este necesar.
Modificări ale ghidurilor solicitantului, apariția de noi instrucțiuni emise de autoritățile de management	Pentru a preveni noi redactări ale documentațiilor cauzate de aceste evenimente și ținând seama de timpul limită impus pentru semnarea cererilor de finanțare, este necesară o atentă planificare a procesului de depunere a cererilor de finanțare și o consultare permanentă între autoritățile de management și SSDU, precum și între aceasta și beneficiar.
Riscuri determinate de desfășurarea procedurilor de achiziție	Autoritatea Urbană va avea ca responsabilitate monitorizarea și controlul riscurilor. Pentru a evita întârzierile în organizarea procedurilor de achiziții, graficul de realizare a acestora va fi atent monitorizat, se va acorda sprijin în întocmirea corectă a caietelor de sarcini și se va

	încerca o comunicare cât mai transparentă cu ofertanții.
Riscuri privind fluctuația membrilor echipei	Volumul de muncă și complexitatea activităților poate induce o stare de stres. Managerul echipei de implementare este responsabil de motivarea membrilor echipei. Nemulțumirile membrilor vor fi soluționate cât mai rapid, iar înlocuirea membrilor se va realiza în timp util astfel încât implementarea SIDU să nu fie afectată.

Sistemul de măsuri

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU		
1. Creșterea atractivității economice	1.1. Centru de incubare inovativ-creativ	1.1.1. Funcții noi în Casa de Cult. a Sind.: inovare, ICT, IT, start-up, spin off			CENTRU		
		1.1.2. Centru de incubare în zona economică de Vest			ZEV		
		1.1.3. Înființarea parcului industrial în zona ZEV			ZEV		
	1.2. Extinderea și dezvoltarea funcțiilor din centru	1.2.1. Strada Kossuth Lajos: stradă comercială				CENTRU	
		1.2.2. Program Petőfi (distracție-cultură-recreere)				CENTRU	
		1.2.3. Modernizarea halei agroalimentare și extinderea funcțiilor acestora				CENTRU	
	1.3. Structură nouă de cariere, piața muncii flexibilă	1.3.1. Dezvoltarea învățământului tehnologic: proiect unitar		1.3.1.1. Constituirea de ateliere		COMPETENȚE NOI	
				1.3.1.2. Modernizarea atelierelor deja existente		COMPETENȚE NOI	
				1.3.1.3. Instruire digitalizată		COMPETENȚE NOI	
				1.3.1.4. Aranjarea curților interioare ale școlilor		COMPETENȚE NOI	
			1.3.2. Instruire profesională, recalificare pe bază de învățământ tehnologic			COMPETENȚE NOI	
		1.3.3. Dezvoltarea competențelor angajaților		1.3.3.1. Industria prelucrătoare		COMPETENȚE NOI	
				1.3.3.2. Angajați din sistemul bugetar		COMPETENȚE NOI	
		1.4. Comunicare municipală	1.4.1. Marketing turistic: organizarea și funcționarea regională TDM				SMART CITY
					1.4.2.1. Rețele legate de CoM		SMART CITY
				1.4.2.2. EGTC, Urbact Participare la politici publice pe diferite ramuri economice		SMART CITY	
			1.4.3. Comunicare cu cei implicați în fenomenul migrației: imobile, taxe, sprijin de reintegrare			SMART CITY	
	2. Mediu și climă	2.1. Investiții de reabilitare energetică a blocurilor: creșterea eficienței, ameliorarea confortului clădirilor, consumul de energie termică nu poate crește, posibilități de producere a energiei termice (cogenerare), racordarea	2.1.1. Primăria			SMART CITY	

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
	la rețeaua de energie termică în sistem centralizat (unde e posibil)				
		2.1.2. Instituții de învățământ			SMART CITY
		2.1.3. Blocuri			SMART CITY
		2.1.4. Casa de Cult. a Sindicatelor			CENTRU
	2.2. Investiții de producere a energiei electrice	2.2.1. Înființarea unui parc fotovoltaic			SMART CITY
		2.2.2. Utilizarea microhidro a rețelei de apă de la Frumoasa			SMART CITY
	2.3. Instituții publice verzi și inteligente	2.3.1. 100% energie regenerabilă în iluminatul public și în clădirile publice			SMART CITY
		2.3.2. Utilizarea hârtiei 100% reciclată			SMART CITY
		2.3.3. Înființarea unei servicii de consiliere despre eficiența energiei electrice			SMART CITY
		2.3.4. One stop shop la primărie și în centrele zonale comunitare			SMART CITY
		2.3.5. Soluționarea problemelor administrative și plata taxelor on line (introducerea cardului Miercurea Ciuc)			SMART CITY
		2.3.6. Mașini electrice în flota de autovehicule municipale	2.3.6.1. Stație de reîncărcare electrică		SMART CITY
			2.3.6.2. Autovehicule electrice		SMART CITY
	2.4. Intervenții de prevenire a inundațiilor	2.4.1. Lacul Suta: amenajarea digului și a ecluzei			APĂ CURATĂ
		2.4.2. Reabilitarea digului de pe râul Olt			APĂ CURATĂ
	2.5. Apă și canalizare	2.5.1. Identificarea și separarea rețelei de canalizare și de evacuare a apei pluviale			APĂ CURATĂ
		2.5.2. Amenajarea fântânilor publice de apă potabilă	2.5.2.1. Amenajarea fântânilor publice		INCLUZIUNE
			2.5.2.2. Fântâni de apă potabilă lângă piste de pietoni		INCLUZIUNE
		2.5.3. Pârâu în oraș (între parcul central și strada Brașovului)			PARCUL MIKÓ
		2.5.4. Extinderea sistemului de apă-canal		Seceni	APĂ CURATĂ
				Ciba	APĂ CURATĂ
	2.6. Iluminat public	2.6.1. Amenajarea sistemelor de iluminat inteligente LED în locul celor cu vechime mai mare de 10 ani și la fiecare investiție nouă			SMART CITY
		2.6.2. Amenajarea corpurilor de iluminat LED la fiecare trecere de pietoni			SMART CITY

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
		2.6.3. Module de iluminat public smart	2.6.3.1. Funcție de apel de urgență		SMART CITY
			2.6.3.2. Funcție de supraveghere și monitorizare a traficului și a spațiilor publice		SMART CITY
			2.6.3.3. Funcție de informare wifi public		SMART CITY
	2.7. Energie termică	2.7.1. Unitate de producere a energiei termice pe bază de deșeuri lemnoasă și agricole, sau alte surse inovative			SMART CITY
		2.7.2. Instalarea modulelor de schimbător de căldura			SMART CITY
		2.7.3. Formarea sistemului orizontal de distribuție în interiorul clădirii			SMART CITY
		2.7.4. Pregătirea racordării clădirilor publice la rețeaua publică de furnizare a energiei termice			SMART CITY
	2.8. Managementul deșeurilor	2.8.1. Reamenajarea punctelor de colectare selectivă			SMART CITY
		2.8.2. Crearea condițiilor de colectare selectivă completă			SMART CITY
3. Creșterea atractivității sociale	3.1. Centre comunitare complexe (ex. cabinete medicale, centre de medicamente sau farmacii, centre de zi a vârstnicilor, one stop shop temporar la primărie, etc.)	3.1.1. Centre comunitare propriu zise		Toplița-Ciuc, Șumuleu-Ciuc, Jigodin, Ciba, Băile Harghita	ZONELE ORAȘULUI
		3.1.2. Amenajarea împrejurimii centrelor			ZONELE ORAȘULUI
	3.2. Acces neîngrădit în acord cu părțile afectate	3.2.1. Primărie			ÎNGRIJIRE
		3.2.2. O grădiniță			ÎNGRIJIRE
		3.2.3. O unitate de învățământ primar și gimnazial			ÎNGRIJIRE
	3.3. Centre de zi	3.3.1. Pentru persoanele cu dizabilități			ÎNGRIJIRE
		3.3.2. Pentru persoane cu dizabilități mintale			ÎNGRIJIRE
		3.3.3. Centru Down și de dezvoltare timpurie și de reabilitare			ÎNGRIJIRE
		3.3.4. Centru de îngrijire a persoanelor vârstnice			ÎNGRIJIRE
		3.3.5. Centru de demență și Alzheimer			ÎNGRIJIRE
	3.4. Dezvoltarea centrului de criză și a locuințelor protejate				ÎNGRIJIRE
	3.5. Managementul locuințelor prin cumpărarea și reabilitarea unor imobile nelocuite	3.5.1. Sporirea inventarului de fond locativ pentru închiriere			ÎNGRIJIRE
		3.5.2. Transformarea locuințelor sociale aflate la parter în locuințe pentru integrarea adulților tineri cu dizabilități			ÎNGRIJIRE

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
	3.6. Alimentație publică	3.6.1. Crearea condițiilor de alimentație școlară prin crearea unei întreprinderi sociale de utilitate publică			ÎNGRIJIRE
		3.6.2. Transportul hranei la domiciliu în cazul unor persoane nevoiașe sau vârstnice			ÎNGRIJIRE
	3.7. Dezvoltarea sistemului educațional	3.7.1. Reabilitarea Școlii Gimn. Liviu Rebreanu			ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.2. Modernizarea rețelei de grădinițe	3.7.2.1. Construirea grădiniței centrale cu 8 grupe	Str. Morii	ORAȘ AL ȘCOLILOR
			3.7.2.2. Grădinițe modernizate	Str. Toplița	ORAȘ AL ȘCOLILOR
				Jigodin	ORAȘ AL ȘCOLILOR
				Cioboteni	ORAȘ AL ȘCOLILOR
				Șumuleu-Ciuc	ORAȘ AL ȘCOLILOR
				Băile Harghita	ORAȘ AL ȘCOLILOR
				Ciba	ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.3. Realizarea unui regim de cazare comun tuturor liceelor (internate centralizate într-un sistem unic)			ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.4. Constituirea programului „școală după școală”	3.7.4.1. Pentru clasele V-VIII., în două locuri		ORAȘ AL ȘCOLILOR
			3.7.4.2. Constituirea unei instituții de integrare, corepetare		ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.5. Dezvoltarea sistemului de învățământ tehnologic-vocațional	3.7.5.1. Dezvoltarea atelierelor școlare de identificat cu acordul IȘJ		ORAȘ AL ȘCOLILOR
			3.7.5.2. Dezvoltarea integrată campusului tehnologic		ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.6. IT școlar în școli generale și în licee teoretice			ORAȘ AL ȘCOLILOR
		3.7.7. Construire săli de sport	3.7.7.1. Liceul de artă		ORAȘ AL ȘCOLILOR
			3.7.7.2. Școala generală Petőfi Sandor		ORAȘ AL ȘCOLILOR
4. Mobilitate durabilă	4.1. Mobilitate pietonală: amenajarea accesului pietonal în diferite zone și în centrul orașului: siguranță, prioritate, mobilier urban în favoarea vârstnicilor și elevilor	4.1.1. Trasee pietonale prioritare			MOBILITATE LOCALĂ
		4.1.2. Trecuri de pietoni la nivelul trotuarului			MOBILITATE LOCALĂ
	4.2. Mobilitate cu bicicleta	4.2.1. Realizarea pistelor de biciclete din zonele de intrare în municipiu			MOBILITATE LOCALĂ
		4.2.2. Pistă de bicicletă de recreere pe digul râului Olt			MOBILITATE LOCALĂ
		4.2.3. Strada Brașovului: axa pistelor pentru biciclete cu conexiuni			MOBILITATE LOCALĂ

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
		4.2.4. Realizarea legăturii dintre diferite zone și centrul orașului	4.2.4.1. zone de locuit și cartiere spre școli (licee, școli generale în centru)		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.2. Ciba-zona economică vest, inclusiv ameliorarea condițiilor de trafic cu biciclete pe pasaj		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.3. Toplița-Ciuc		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.4. Cioboteni-Șumuleu-Ciuc		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.5. Băile-Jigodin-Jigodin		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.6. Cart. Tudor		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.7. Cart. Spicului		MOBILITATE LOCALĂ
			4.2.4.8. Zonă comercială		MOBILITATE LOCALĂ
		4.2.5. Sistem public de închiriere biciclete			SMART CITY
	4.3. Investiții în sistemul TPL	4.3.1. Amenajarea stațiilor	4.3.1.1. Stații de transport public zonal (protecție împotriva ploii și a vântului, mobilat)		MOBILITATE LOCALĂ
			4.3.1.2. Stații TPL (protecție împotriva ploii și a vântului, mobilat, cu acces wifi public gratuit, info călători în timp real, adaptat la autobuze cu podea joasă, cu stație de reîncărcare la capăt de linie)		MOBILITATE LOCALĂ
			4.3.1.3. Construirea punctului multimodal la piața gării CF cu integrarea traficului pietonal, cu biciclete, feroviar, zonal și TPL cu autobuz, inclusiv taxiuri		MOBILITATE LOCALĂ
		4.3.2. Achiziționarea electronică a билетelor, informarea inteligentă a călătorilor, proiectarea traseului			SMART CITY
		4.3.3. Flota de autobuze: achiziționarea a 25 de autobuze electrice, cu podea joasă			MOBILITATE LOCALĂ
		4.3.4. Reabilitarea autogării cu introducerea de funcții noi, staționarea autobuzelor locale și zonale, accesibilizare pietonală spre centru și spre punct multimodal			MOBILITATE LOCALĂ
	4.4. Accesibilitate și parcare	4.4.1. Înființarea pieței Universității prin calmarea traficului și redimensionarea trecerii de pietoni		B-dul Timișoarei lângă Universitatea Sapiientia	CENTRU
		4.4.2. Reorganizarea traficului din strada Kossuth Lajos cu abordare integrată, cu accent pe mobilitate pietonală și cu biciclete	4.4.2.1. Înființare pieței Sfânta Cruce și reorganizarea tronsonului până la intersecția cu B-dul Timișoarei		CENTRU

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
			4.4.2.2. Reorganizarea tronsonului între intersecția cu B-dul Timișoarei și sensului giratoriu		CENTRU
		4.4.3. Managementul parcarilor inteligent	4.4.3.1. Soluții de plată electronică pentru parcare		SMART CITY
			4.4.3.2. Introducerea zonelor de parcare 0, 1, 2		SMART CITY
			4.4.3.3. Informare inteligentă în timp real asupra locuri de parcare disponibile în zone de parcare "Centru Sud" și "Centru Nord"		
		4.4.4. Conectarea ZEV-centru	4.4.4.1. Facilitarea relațiilor cu ZEV (pietonal, ciclism) prin construirea pasajului/pasajului subteran în zona gării CF (punctului multimodal)		ZEV
			4.4.4.2. Facilitarea relațiilor cu ZEV (pietonal, ciclism) prin construirea pasajului/pasajului subteran în zona Patinoarului		ZEV
		4.4.5. Reconstruirea pasajului CF și a nodurilor			ZEV
		4.4.6. Accesibilizarea zonelor periferice cu drumuri modernizate pentru trafic ușor, amenajate și pentru biciclete	4.4.6.1. Modernizarea drumului de acces spre Seceni prin transformarea drumului forestier în drum public		ZONELE ORAȘULUI
			4.4.6.2. Modernizarea drumului de acces spre parc rezidențial "Natur"		ZONELE ORAȘULUI
			4.4.6.3. Modernizarea drumului de acces spre Băile Jigodin		ZONELE ORAȘULUI
	4.5. Dezvoltarea infrastructurii rutiere	4.5.1. Construirea variantei de ocolire	4.5.1.1. Tronson conform Master Planul de Transport (sud-nord)		INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
			4.5.1.2. Tronson conform PUG (strada Ret – DN 13)		INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
		4.5.2. Construirea inelului	4.5.2.1 Tronson Jigodin-Șumuleu		INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
			4.5.2.2. Tronson Șumuleu-DN13		INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
			4.5.2.3. Tronson DN13-strada Ret		INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
		4.5.3. Prelungirea străzii Brașovului spre Nord			INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
		4.5.4. Construirea drumului de acces spre aeroportul regional LRMC			INFRASTRUCTURĂ RUTIERĂ
5. Intervenții de revitalizare	5.1. Dezvoltări pe terenurile goale sau deteriorate	5.1.1. Amenajarea parcului Tineret			REVIT
		5.1.2. Parc dendrologic – terenuri lângă punctul termic – zona monumentului Gál Sándor – bloc Rev. din Dec.	5.1.2.1. Reamenajarea intersecției și accesibilizarea spațiilor în spatele blocurilor de pe strada Kossuth Lajos		REVIT
			5.1.2.2. Înființarea și patinoarului temporar în aer liber și infrastructura aferentă		REVIT

AXA	MĂSURĂ	ACTIVITATE	SUB-ACTIVITATE	LOCALIZARE	PROGRAM / SPAȚIU
		5.1.3. Construcții neterminate din strada Kossuth și „stația de ambulanță” și introducerea funcțiilor sociale și publice			REVIT
		5.1.4. Hotel „Sport” și introducerea funcțiilor sociale			REVIT
		5.1.5. Amenajarea spațiilor verzi din spatele Cetății Mikó, să fie legate cu parcul central			PARC MIKÓ
		5.1.6. Înființarea pieței agroalimentare noi în zona comercială			REVIT
		5.1.7. Reabilitare de cartiere			REVIT
		5.1.8. Construirea grădiniței și pieței agroalimentare la terenuri publice abandonate în zona comercială			REVIT
	5.2. Reabilitarea socială a orașului și programul DLRC	5.2.1. Dezvoltarea complexă a Al. Suta + zonei Tudor-est			DLRC
		5.2.2. Dezvoltarea complexă a zonelor de segregare a romilor din str. Primăverii, Șumuleu și str. Petőfi			DLRC
	5.3. Înființarea infrastructurii de recreere și de petrecere	5.3.1. Restaurarea clădirii din strada Petőfi nr. 38			REVIT
		5.3.2. Zona de recreere sportivă și de petreceri în aer liber la tinovul lângă zona comerciale			REVIT
		5.3.2. Înființarea parcului urban pentru a deservi cartierul Tudor Vladimirescu			REVIT
		5.3.3. Reabilitarea ștranduri		Seceni, Jigodin, Miercurea Ciuc (cu posibilitate de a folosi și iarnă) – 1 ștrand cu funcții wellness și de terapie balneologică	REVIT

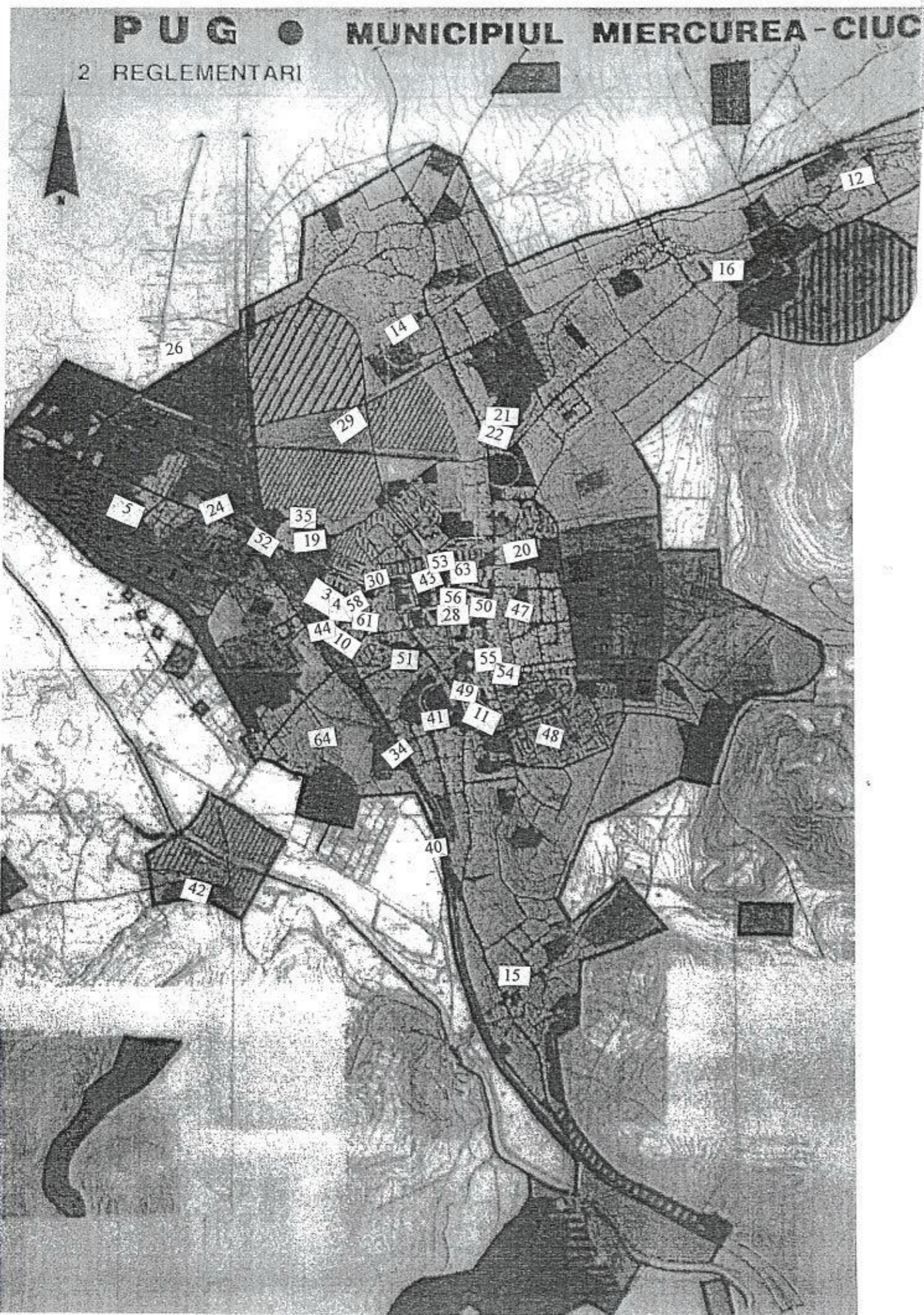
Măsura 5.2. din strategia prezentă va fi prezentată în strategia DLRC a municipiului, de elaborat separat.

Cadrul de planificare a proiectelor referitoare la mobilitatea urbană durabilă se regăsește în planul de mobilitate urbană durabilă a municipiului Miercurea Ciuc.

Portofoliu proiect

Nr.crt.	Denumire proiect	Buget aproximativ	Potentiale surse de finantare
1	Accesibilizarea zonei periferice prin drum asfaltat și infrastructura pentru biciclete	940 000	POR 2014-2020, axa 4
2	Accesibilizare primăria, grădinița, școala	450 000	local
3	Achiziționare de autobuze electrice/ecoeficiente, tranșa 1-a	1 800 000	POR 2014-2020, axa 4
4	Achiziționarea autobuze electrice/ecoeficiente, tranșa a 2-a	5 800 000	POR 2014-2020, axa 4
5	Centru de incubare în zona economică Vest	1 400 000	POR 2014-2020, axa 8
6	Centru de zi pentru copii cu dizabilități mintale, centru de dezvoltare timpurie și de dezvoltare	1 550 000	POR 2014-2020, axa 8
7	Centru de zi pentru persoane cu dizabilități	1 450 000	POR 2014-2020, axa 8
8	Centru de zi pentru vârstnici 1.	250 000	POR 2014-2020, axa 8
9	Centru de zi pentru vârstnici 2.	250 000	POR 2014-2020, axa 8
10	Centru multimodal la gara CF	2 150 000	POR 2014-2020, axa 8
11	Centru rezidențial pentru vârstnici din Miercurea Ciuc	1 000 000	POR 2014-2020, axa 8
12	Centrul de servicii comunitare Cioboteni	400 000	local
13	Centrul de servicii comunitare Harghita-Băi	650 000	local
14	Centrul de servicii comunitare în zona Toplița	650 000	local
15	Centrul de servicii comunitare Jigodin	400 000	local
16	Centrul de servicii comunitare Șumuleu-Ciuc	650 000	local
17	Centrul pentru persoane cu demență	650 000	local
18	Clădire polivalentă pentru sport	1 600 000	POR 2014-2020, axa 8
19	Construirea grădiniței centrale	1 100 000	POR 2014-2020, axa 4
20	Construire cresa	1 000 000	POR 2014-2020, axa 4
21	Dezvoltarea de ateliere prioritare în unități de învățământ tehnologic: sectorul creativ și de alimentație publică	700 000	POR 2014-2020, axa 4
22	Dezvoltarea generală a sistemului de învățământ tehnologic și vocațional	7 400 000	POR 2014-2020, axa 4
23	Dezvoltarea infrastructurii de mobilitate pietonală și de treceri pietonale	2 200 000	POR 2014-2020, axa 4
24	Dezvoltarea infrastructurii de trafic în zona economică Vest: pietonal, infrastructura pentru biciclete, parcări	1 200 000	POR 2014-2020, axa 4
25	Dezvoltarea infrastructurii IT în școli	500 000	POR 2014-2020, axa 10
26	Finalizarea tronsonului inelului între strada Ret și DN 13	2 100 000	local
27	Iluminat public inteligent	2 040 000	POR 2014-2020, axa 3
28	Înființare piața Universității și construirea accesului alternativ	460 000	POR 2014-2020, axa 4
29	Înființare zone de recreere prin amenajarea spațiilor verzi, mobilier urban: tinovul Lunca mare, cartier Tudor	2 100 000	POR 2014-2020, axa 4
30	Înființarea pieței Sfânta Cruce	1 150 000	POR 2014-2020, axa 4

31	Infrastructura pentru biciclete: trasee, suport biciclete stradale	360 000	POR 2014-2020, axa 4
32	Investiții de eficiența energetică în clădiri educaționale	2 200 000	POR 2014-2020, axa 3
33	Investiții de eficiența energetică în clădiri publice	1 000 000	POR 2014-2020, axa 3
34	Investiții pentru siguranța circulației pe strada Brașovului	250 000	POR 2014-2020, axa 4
35	Locuințe pentru integrarea adulților tineri cu dizabilități	700 000	centrale
36	Locuințe publice pentru închirieri descentralizate	1 800 000	centrale
37	Modernizarea pieței agroalimentare, cu schimbarea funcțiunii	1 200 000	locale
38	Pasaje CF pentru pietoni și bicicliști (2)	810 000	POR 2014-2020, axa 4
39	Piața agroalimentară nouă	1 700 000	locale
40	Prelungirea străzii Brașovului	4 500 000	PNDL
41	Program parc Miko	1 620 000	POR 2014-2020, axa 4
42	Reabilitare terenuri degradate zona Strandului Miercurea Ciuc	1 500 000	POR 2014-2020, axa 4
43	Programul de locuințe publice de închiriat pe strada Kossuth	2 500 000	centrale
44	Reabilitare autogara	1 100 000	POR 2014-2020, axa 4
45	Reabilitare de cartiere	2 720 000	PNDL, LOCAL
46	Reabilitare energetică a blocurilor	8 700 000	POR 2014-2020, axa 3
47	Reabilitare parc Tineret	150 000	POR 2014-2020, axa 4
48	Reabilitarea clădirii Frăției și clădirii Cristea - Șc. József Attila și înființarea serviciului public de școală după școală	2 400 000	POR 2014-2020, axa 4
49	Reabilitarea energetică a primăriei	1 100 000	POR 2014-2020, axa 3
50	Reabilitarea energetică și modernizarea centrului INNOKULT	3 400 000	POR 2014-2020, axa 3
51	Reabilitarea și dotarea Șc. Liviu Rebreanu	2 400 000	POR 2014-2020, axa 10
52	Reconstruirea pasajului CF și a nodurilor	5 600 000	POR 2014-2020, axa 4
53	Reorganizarea traficului pe strada Kossuth Lajos	2 540 000	POR 2014-2020, axa 4
54	Restaurare clădirii monument istoric din strada Petőfi nr. 38	4 100 000	POR 2014-2020, axa 5
55	Sala de sport a Șc. Petőfi Sándor	1 700 000	PNDL
56	Sala de sport Lic. Nagy Istvan	1 700 000	PNDL
57	Separarea rețelei de canalizare și de evacuarea apei meteorologie	850 000	locale
58	Service autovehicule electrice	1 210 000	POR 2014-2020, axa 4
59	Sistem public de închiriere biciclete	320 000	POR 2014-2020, axa 4
60	Managementul traficului	500 000	POR 2014-2020, axa 4
61	Stații de reîncărcare	1 650 000	POR 2014-2020, axa 4
62	Stații TPL inteligente cu acces neîngrădit	3 150 000	POR 2014-2020, axa 4
63	Strada comercială Kossuth	800 000	POR 2014-2020, axa 4
64	Reabilitare regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate	500 000	POR 2014-2020, axa 4
65	Reorganizarea traficului pe Bulevardul Timișoarei, tronson nord	500 000	POR 2014-2020, axa 4
66	Managementul parcarilor	500 000	POR 2014-2020, axa 4
TOTAL ÎN EURO		111 720 000	

Nr. crt.	Denumire proiect	Locația
1	Accesibilizarea zonei periferice prin drum asfaltat și infrastructura pentru biciclete	Tot orașul
2	Accesibilizare primăria, grădinița, școala	Toate instituțiile de învățământ
3	Achiziționare de autobuze electrice/eficiente, tranșa 1-a	Autogara
4	Achiziționare autobuze electrice/eficiente, tranșa a 2-a	Autogara
5	Centru de incubare în zona economică Vest	Zona ind. vest
6	Centru de zi pentru copii cu dizabilități mintale, centru de dezvoltare timpurie și de dezvoltare	Zona centrală
7	Centru de zi pentru persoane cu dizabilități	Zona centrală
8	Centru de zi pentru vârstnici 1.	Zona centrală
9	Centru de zi pentru vârstnici 2.	
10	Centru multimodal la gara CF	Autogara
11	Centru rezidențial pentru vârstnici din Miercurea Ciuc	Bdul Frăției
12	Centrul de servicii comunitare Cioboteni	str. Károni
13	Centrul de servicii comunitare Harghita-Băi	Harghita Băi
14	Centrul de servicii comunitare în zona Toplița	Str. Toplița
15	Centrul de servicii comunitare Jigodin	Str. Jigodin
16	Centrul de servicii comunitare Șumuleu-Ciuc	Str. Szék
17	Centrul pentru persoane cu demență	Zona centrală
18	Clădire polivalentă pentru sport	Zona centrală
19	Construirea grădiniței centrale	Zona Morii
20	Construire cresa	Zona Spicului, centrală
21	Dezvoltarea de ateliere prioritare în unități de învățământ tehnologic: sectorul creativ și de alimentație publică	Str. Toplița nr. 20
22	Dezvoltarea generală a sistemului de învățământ tehnologic și vocațional	Str. Toplița nr. 20
23	Dezvoltarea infrastructurii de mobilitate pietonală și de treceri pietonale	Tot orașul
24	Dezvoltarea infrastructurii de trafic în zona economică Vest: pietonal, infrastructura pentru biciclete, parcuri	Zona ind. vest
25	Dezvoltarea infrastructurii IT în școli	Toate instituțiile de învățământ
26	Finalizarea tronsonului inelului între strada Ret și DN 13	Str. Rét
27	Iluminat public inteligent	Tot orașul
28	Înființare piața Universității și construirea accesului alternativ	Piața Libertății
29	Înființare zone de recreere prin amenajarea spații verzi, mobilier urban: tinovul Lunca mare, cartier Tudor	Str. Lunca Mare, cartierul Tudor

30	Înființarea pieței Sfânta Cruce	Str. Kossuth
31	Infrastructura pentru biciclete: trasee, suport biciclete stradale	Tot orașul
32	Investiții de eficiența energetică în clădiri educaționale	Toate instituțiile de învățământ
33	Investiții de eficiența energetică în clădiri publice	Tot orașul
34	Investiții pentru siguranța circulației pe strada Brașovului	Str. Brașovului
35	Locuințe pentru integrarea adulților tineri cu dizabilități	Lunca Mare
36	Locuințe publice pentru închirieri descentralizate	Zona centrală
37	Modernizarea pieței agroalimentare, cu schimbarea funcțiunii	Zona centrală
38	Pasaje CF pentru pietoni și bicicliști (2)	Zona CF
39	Piața agroalimentară nouă	Zona Morii
40	Prelungirea străzii Brașovului	Str. Brașovului
41	Program parc Miko	Piața Cetății
42	Reabilitare terenuri degradate zona Strandului Miercurea Ciuc	Str. Băilor
43	Programul de locuințe publice de închiriat pe strada Kossuth	Str. Kossuth
44	Reabilitare autogara	Autogara
45	Reabilitare de cartiere	Tot orașul
46	Reabilitare energetică a blocurilor	Tot orașul
47	Reabilitare parc Tineret	Str. Libertății
48	Reabilitarea clădirii Frăției și clădirii Cristea - Șc. József Attila și înființarea serviciului public de școală după școală	Bdul Frăției
49	Reabilitarea energetică a primăriei	Piața Cetății nr. 1
50	Reabilitarea energetică și modernizarea centrului INNOKULT	Piața Libertății
51	Reabilitarea și dotarea Șc. Liviu Rebreanu	Str. Patinoarului
52	Reconstruirea pasajului CF și a nodurilor	Pasaj CF
53	Reorganizarea traficului pe strada Kossuth Lajos	Str. Kossuth
54	Restaurare clădirii monument istoric din strada Petöfi nr. 38	Str. Petöfi nr. 38
55	Sala de sport a Șc. Petöfi Sándor	Str. Petöfi nr. 40
56	Sala de sport Lic. Nagy Istvan	Piața Libertății
57	Separarea rețelei de canalizare și de evacuarea apei meteorologie	Tot orașul
58	Service autovehicule electrice	autogara
59	Sistem public de închiriere biciclete	Tot orașul
60	Managementul traficului	Tot orașul
61	Stații de reîncărcare	autogara
62	Stații TPL inteligente cu acces neînchiriat	Tot orașul
63	Strada comercială Kossuth	Str. Kossuth
64	Reabilitare regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate	Str. Primăverii, str. Șumuleu nr. 33

Alte proiecte de importanță strategică, neincluse pe lista limitată din cauza cheltuielilor operative sunt, printre altele:

- investiții privind producerea de energie electrică (metodă fotovoltaică, prin hidrocentrală, cogenerare)
- alimentația publică
- reabilitarea a cinci alte grădinițe din diferite zone ale orașului
- piste de recreere pentru bicicliști
- modernizarea tehnologică a sistemului de furnizare a energiei termice (module termice, racordarea instituțiilor publice)
- revitalizarea imobilului hotel sport (B-dul Frăției)
- investiții DLRC.

Din cauză intensității de finanțare ridicată din POR, trebuie avut în vedere că acele proiecte care încarcă bugetul local cu doar 10%, de pe baza lista de priorități ce vor elaborata mai târziu, și e posibil ca și alte proiecte să treacă pe această listă, pe baza controlului efectuat la jumătatea perioadei de proiect.

Implementare, monitorizare, evaluare

1. MECANISMUL PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A SIDU

Mecanismul de monitorizare a SIDU se realizează de către primăria Municipiului Miercurea Ciuc, constă în :

- (i) analiza procesului de implementare a SIDU și ulterior a proiectelor pe baza specificațiilor de proiect, a indicatorilor, precum și a modului în care acestea răspund cerințele Programelor Operaționale;
- (ii) facilitarea și îmbunătățirea continuă a proceselor de pregătire și implementare a proiectelor; și
- (iii) îmbunătățirea mecanismelor interne de punere în aplicare a cerințelor Autorităților de Management.

Pentru monitorizarea activităților și a rezultatelor obținute în fiecare din aceste etape, pe perioada 2016-2025, Primăria Municipiului Miercurea Ciuc prin Direcția managementul proiectelor, achizitii publice și investiții, va întocmi rapoarte anuale, ce vor conține situația implementării SIDU la sfârșitul fiecărui an.

Deoarece baza monitorizării implementării SIDU este Documentul Justificativ pentru FESI 2014-2020, Direcția managementul proiectelor, achizitii publice și investiții va lua în considerație proiectele prioritare selectate. Rapoartele fac parte integrantă din procesul de monitorizare – evaluare SIDU. Termenele cheie pentru monitorizare și raportare, identificate în cadrul celor trei etape, sunt următoarele:

a) PREGĂTIREA DOCUMENTAȚIILOR ȘI APROBAREA ACESTORA

Documentațiile avute în vedere sunt Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU), Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) și Document Justificativ pentru Finanțare. Denumirea, conținutul și procesul de verificare sunt în conformitate cu documentele Autorității de Management POR 2014-2020, exprimate prin Condiții Generale de Implementare a Dezvoltării Durabile, Axa Prioritară 4 – Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile (document decembrie 2015) și prin documentele ulterioare emise de AM POR.

Condiții preliminare de monitorizare pentru perioada 2017:

1. Finalizarea și aprobarea de către Consiliul Local al municipiului Miercurea Ciuc a SIDU.
2. Asigurarea condițiilor instituționale: Autoritatea Urbană este funcțională și responsabilitățile sunt identificate și acceptate de Autoritatea de Management.
3. Pregătirea planului de implementare a proiectelor prioritare din documentul justificativ.

4. Asigurarea resurselor financiare, logistice și umane pe perioada implementării proiectelor.

b) FORMULAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

Instrucțiunile privind conținutul și procedura de depunere și verificare se va realiza în conformitate cu ghidul specific al fiecărui program operațional. Etapa 2 face referire la acele proiecte care se vor finanța prin FESI.

Condiții preliminare de monitorizare pentru perioada 2017-2018:

1. Stabilirea mecanismului de monitorizare și evaluare a proiectelor (responsabilități, sarcini, termen, conformitate, etc).
2. Întocmirea Documentului Justificativ
3. Stabilirea căilor de comunicare/raportare cu Autoritatea de Management.

c) SEMNAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE CU AUTORITĂȚILE DE MANAGEMENT ALE FIECĂRUI PROGRAM OPERAȚIONAL

Procedura de contractare se va realiza în conformitate cu condițiile menționate de autoritățile de management ale fiecărui program operațional. Termenul 3 face referire la acele proiecte care se vor finanța prin FESI.

d) REALIZAREA ȘI FINALIZAREA CONTRACTATELOR INCHEIATE:

Termenul conține activitățile necesare achiziționării serviciilor pentru realizarea lucrărilor prevăzute în contractul de finanțare, urmărirea lucrărilor, finalizarea și recepționarea acestora de către beneficiarul/beneficiarii lucrării.

2. INDICATORI GENERALI DE MONITORIZARE

a) INDICATORI PRIVIND DOCUMENTELE SIDU, DOCUMENTUL JUSTIFICATIV ȘI PMUD:

1. Coordonarea dintre problemele/nevoile identificate și sectoarele abordate în documentații;
2. Coordonarea dintre obiectivele de dezvoltare formulate și documentațiile realizate;
3. Coordonarea sectoarelor abordate în documentații cu solicitările Programului Operațional;
4. Sinergia dintre sectoarele abordate prin documentațiile realizate.

b) FORMULAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

1. Numărul total de cereri de finanțare depuse;
2. Numărul de cereri de finanțare depuse per sector (economic, social, mediu, transport, resurse umane, etc);

3. Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
4. Numărul de cereri de finanțare aprobate în urma procesului de verificare;
5. Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare aprobate per PO și axă prioritară;
6. Motivul respingerii cererilor de finanțare în urma procesului de verificare;

c) SEMNAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE

1. Număr de contracte de finanțare semnate;
2. Număr de contracte semnate per PO și axă prioritară;
3. Valoare contracte semnate per PO și axă prioritară;
4. Durata de realizare a contractelor;
5. Număr de probleme / tip de problemă înregistrate pe perioada procesului de achiziție publică (descriere/cauză);

d) REALIZAREA LUCRĂRILOR

1. Număr de contracte de execuție semnate;
2. Valoarea in LEI/Euro a contractelor semnate per PO și axă prioritară;
3. Număr de zile pentru realizarea lucrărilor de execuție specificate în contract;
4. Termene/faze specifice stabilite în contract pentru realizarea lucrărilor;
5. Număr de lucrări executate;
6. Valoare în LEI / Euro a lucrărilor executate;

UNITATEA DE MANAGEMENT

Fluxul activităților la nivelul Primăriei municipiului Miercurea Ciuc se desfășoară în conformitate cu documentele esențiale solicitate prin ghidul general emis de AM POR.

Aceste activități sunt realizate în conformitate cu cadrul normativ existent privind elaborarea și aprobarea documentațiilor / studiilor comandate și finanțate de Primărie. Autoritatea Urbană a fost constituită ca urmare a prevederilor art. 7 din Regulamentul FEDR și a Ghidului Aplicantului pentru dezvoltare urbană POR 2014-2020, elaborat de Autoritatea de Management POR (MDRAP).

În cazul Municipiului Miercurea Ciuc structura Autorității Urbane a fost stabilită prin HCL, persoanele care fac parte fiind numite prin dispoziția Primarului Municipiului Miercurea Ciuc.

Sistemul general de management și implementare Pentru proiectele finanțate din FESI, managementul și implementarea se asigură prin Direcția managementul proiectelor, achizitii publice si investitii, coordonată de către Adminsitratorul Public al Municipiului Miercurea Ciuc. Pentru implementarea

fiecărui proiect în parte se stabilește o echipă multidisciplinară, cu persoane din diverse compartimente sau servicii publice. În funcție de complexitatea proiectelor sau volumul de lucru, se va decide contractarea unor servicii de consultanță. Pentru creșterea eficienței procesului de implementare, în cadrul echipei de implementare, se vor stabili, anterior demarării proiectelor, sarcinile și responsabilitățile fiecărui membru.

Pentru a evita supra-aglomerarea unei singure structuri, managementul și implementarea proiectelor finanțate din alte surse va face obiectul compartimentelor interne sau a serviciilor publice specializate. Pentru elaborarea etapei prezente a strategiei, normele metodologice sunt stabilite de ministerul de resort și de autoritatea managerială, de aceea va fi nevoie de o prelucrare a acestora. Astfel, am enumerat doar cele mai importante principii referitoare la instituții.

Activitățile principale ale Compartimentului vor fi:

- Implementarea SIDU/ PMUD: introducerea în programele de investiții anuale/multianuale a proiectelor din SIDU/PMUD, monitorizarea pregătirii și inițierii achizițiilor, monitorizarea progresului implementării proiectelor, monitorizarea efortului financiar pentru SIDU/PMUD, solicitarea de măsuri pentru încadrarea în planificare, etc.
- Verificarea evoluției atingerii țintelor și obiectivelor stabilite prin SIDU/PMUD în baza indicatorilor de progres;
- Menținerea actualizată a modelului de transport și testarea proiectelor ce vor fi implementate în cadrul modelului;
- Colectarea datelor și informațiilor necesare monitorizării procesului și actualizării modelului de transport;
- Identificarea surselor de finanțare pentru implementarea investițiilor;
- Programarea informării și implicării cetățenilor în procesul de realizare a acțiunilor și proiectelor din SIDU/PMUD;
- Actualizarea Programelor de investiții și acțiuni pe termen scurt, mediu și lung aferente PMUD, funcție de evoluțiile existente în municipiu (finanțări disponibile, schimbări conjuncturale, etc);
- Cooperare cu instituții la nivel regional și național;
- Pregătirea procesului de elaborare a SIDU/PMUD - ediția următoare.

Conducătorul Compartimentului de implementare va avea următoarele sarcini:

- Participarea la demararea proiectului și stabilirea obiectivelor împreună cu restul persoanelor care fac parte din unitatea de implementare a proiectului;

- Asigurarea comunicării cu echipa din cadrul proiectului și respectarea atribuțiilor ce revin prin prezenta fișă de post;
- Pregătirea și organizarea planurilor de activitate în cadrul proiectului și asigurarea resurselor necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului;
- Administrarea bugetului proiectului în conformitate cu procedurile interne aplicabile, și cu condițiile stipulate de către finanțator;
- Valorificarea și dezvoltarea oportunităților pe durata implementării proiectului;
- Coordonează activitățile din cadrul proiectului;
- Supervizează direct responsabilul tehnic, responsabilul financiar, și responsabilul de achiziții al proiectului, precum și restul persoanelor implicate.
- Stabilește relații de bună colaborare pe termen lung cu beneficiarii și finanțatorii proiectului;
- Verifică bugetul și cash-flow-ul proiectului pentru contractele finale, în conformitate cu propunerea înaintată, cu comentariile beneficiarului și cu activitățile prevăzute a se desfășura în cadrul proiectului;
- Monitorizează periodic progresele realizate, față de obiectivele propuse, și redactează rapoarte periodice către finanțator și beneficiari, cu respectarea datelor prevăzute în contracte;
- Asigură rezolvarea problemelor apărute în realizarea proiectului și informează la timp echipa de management despre problemele apărute;
- Arhivează toată documentația legată de proiect în mod corespunzător;
- Face propuneri de îmbunătățire a stilului de lucru pentru a maximiza eficiența atingerii obiectivelor propuse;
- Evaluează impactul proiectului și îl comunică conducerii, și finanțatorului;
- Stabilește conform structurii organizatorice și a ROF, sarcinile și responsabilitățile personalului din subordine, în baza fișelor de post;
- Motivează echipă de proiect;
- În funcție de situațiile neprevăzute care pot apărea în cadrul proiectului, se asigură că sarcinile vor fi rezolvate de către persoana cea mai competentă din cadrul unității de implementare.

Responsabilii tehnici din cadrul Compartimentului de implementare vor avea următoarele sarcini:

- aplicarea celor mai bune soluții tehnice și economice pentru lucrările de investiții, pentru

- activitatea de întreținere și reparare a utilajelor și instalațiilor;
- aprobă instrucțiunile tehnologice pentru fiecare fază a proiectului, atât la implementarea cât și la modificarea lor, și asigură adaptarea corespunzătoare a tehnologiei la variațiile și specificul materiei prime utilizate;
 - asigură resursele materiale și informaționale necesare pentru implementarea politicii în domeniul calității;
 - furnizează informații către subcontractanți;
 - gruparea documentelor în dosare cronologic și sistematic, pentru arhivarea dosarului proiectului;
 - răspunde de însușirea și respectarea procedurilor interne legate de utilizarea în condiții optime a echipamentului, aparaturii și a utilajelor de către personalul responsabil din partea beneficiarului;
 - răspunde de utilizarea optimă a resurselor materiale, financiare, patrimoniale și umane alocate pentru realizarea obiectivelor stabilite.
 - se asigură de buna utilizare a echipamentelor instalate;
 - soluționarea situațiilor neprevăzute care vor apărea în această arie de activitate, și/sau delegarea acestora persoanelor competente.
 - urmărește încheierea contractelor pentru noile investiții și acționează pentru asigurarea la termen a documentațiilor tehnice, conform graficelor de eșalonare a investițiilor;
 - va fi membru în comisia de licitație pentru achizițiile publice;
 - va raporta managerului proiectului, în cel mai scurt timp, orice disfuncționalități în realizarea activităților/acțiunilor la care participă și va propune măsuri de remediere;
 - va răspunde de realizarea în condiții de legalitate, de calitate și în termenul stabilit a tuturor acțiunilor la care va participa și pentru care are responsabilități potrivit graficului întocmit de managerul proiectului;
 - va întreprinde măsuri de remediere a eventualelor disfuncționalități, după consultarea și aprobarea managerului proiectului;
 - verifică instalarea corectă a echipamentelor achiziționate.

Soluții organizaționale

Pe parcursul implementării, trebuie aplicate următoarele forme instituționale:

- asigurarea controlului social
 - o activitate de presă
 - o birou de informare strategică
 - o dezbaterile publice
 - o echipă de monitorizare la nivel de populație
 - o sincronizări ale grupurilor-țintă
 - o sincronizări online, măsurarea semestrială și permanentă a satisfacției
- parteneriat
 - o realizarea unei instanțe de consultare (flexibilă din punctul de vedere al membrilor), implicată în proiectare
 - o instituirea comisiilor de monitorizare tematică (economie, societate, de mediu, de îngrijire), semestrial
- constituirea autorității urbane
- asigurarea controlului profesional-tehnic prin comisia de consiliere a arhitectului-șef al municipiului, sub coordonarea acestuia
- parteneriat cu instituții de învățământ superioare: în legătură cu implementarea și comunicarea strategiei trebuie să se întemeieze relații de parteneriat cu cele două instituții universitare funcționale în municipiu, respectiv pe parcursul proiectării, odată pe an, trebuie să se țină un forum universitar

Controlul strategiei va fi posibil pe baza evaluării semestriale, sau la propunerea scrisă a unuia dintre partenerii menționați în acest capitol. Procedura de modificare va fi începută imediat, dacă autoritatea managerială pune la dispoziție planul de măsuri final cu privire la finanțarea SIDU, sau dacă în viitor va interveni cu alte modificări.

La acordurile de aceeași valoare cu elaborarea strategiei, dar și pe baza parteneriatelor, modificarea strategiei va fi decisă de consiliul local cu o majoritate de 2/3.

Majoritatea proiectelor nu vor fi realizate din surse de finanțări EU, de aceea la proiectarea bugetului anual trebuie să aibă în vedere proiectele ce urmează se fie finanțate din bugetul local, precum și să aibă în vedere că până în 2023 ar putea apărea intervenții, mici schimbări, care dacă au un buget mai mic de 1 milion de euro, pot fi finanțate fără modificarea strategiei, iar dacă suma aceasta va fi depășită, conform reglementărilor în vigoare, pot fi soluționate doar cu modificarea strategiei, dacă proiectul se consideră oportun din punct de vedere strategic. Actuala normă nu poate fi aplicată în cazul unor investiții privind prevenirea și combaterea situațiilor de urgență, sau dacă obligația normativă intră în vigoare doar după aprobarea strategiei.

Stabilirea priorității proiectelor din portofoliu sau cele de pe lista de rezervă ține de atribuția autorității urbane. Procedura de stabilire a priorităților va fi comunicată de Autoritatea de management POR, dar trebuie asigurată contribuția în selectare a intervențiilor pentru atingerea obiectivelor formulate în proiect. La stabilirea priorităților nu poate fi un punct de plecare dacă are finanțare UE, căci acest aspect este împotriva tratării integrate a obiectivelor strategice.

În implementarea Axei prioritare 4 a POR municipiu reședință de județ are următoarele drepturi și obligații:

- La solicitarea AMPOR, municipiu reședință de județ participă la elaborarea procedurilor de selecție strategică a operațiunilor din cadrul Axei prioritare 4 a POR - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, a criteriilor de selecție strategică, a ghidului Condiții Generale de implementare a dezvoltării urbane durabile – Axa prioritară 4 a POR - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, precum și a ghidurilor specifice apelurilor de proiecte.
- Organizează procesul de selecție strategică la nivel local și asigură transparența și imparțialitatea acestuia în conformitate cu prevederile procedurale, cu prevederile ghidului Condiții Generale de implementare a dezvoltării urbane durabile – Axa prioritară 4 a POR - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile și/sau ale ghidurilor specifice, elaborate și aprobate de AM POR și răspunde de desfășurarea acestui proces.

- Transmite periodic către AMPOR, conform procedurilor specifice, raportări privind stadiul procesului de selecție strategică a operațiunilor, precum și orice alte raportări/situații solicitate de AMPOR
- La solicitarea AMPOR, municipiu reședință de județ are obligația reverificării anumitor etape ale procesului de selecție strategică a operațiunilor din cadrul Axei prioritare 4 a POR - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile în conformitate cu prevederile procedurale privind verificarea atribuțiilor delegate, și/sau privind procesul de selecție strategică a operațiunilor, precum și cu recomandările emise în cadrul rapoartelor emise de structurile/instituțiile cu atribuții de verificare/auditare/control.

Plan de măsuri

Resurse necesare:

- autoritatea urbană nu necesită resurse de extrafinanțare, căci toți actorii acesteia sunt angajați ai primăriei și nu solicită nici mijloace proprii, iar numărul de posturi se consideră la momentul actual insuficient pentru realizarea obiectivelor – în acest sens propunem angajarea prin concurs 5 persoane cu studii superioare și experiența în următoarele domenii: dezvoltare urbană, comunicare, proiecte finanțate din Fonduri UE, managementul instituțiilor publice, probleme grupurilor vulnerabile.
- biroul de informare strategică funcționează cu un personal de 5 angajați, beneficiază de un birou care poate găzdui cel puțin 20 de persoane, accesibil fără bariere, 5 calculatoare noi, instrumente digitale de comunicare, aparat multifuncțional color A4-A3, videoproiector, ecran de proiecție; la proiectarea cheltuielilor biroului trebuie incluse și cheltuielile privind serviciile de catering și de reprezentare la evenimentele organizate pentru locuitori sau parteneri – bugetul de cheltuieli al biroului nu poate depăși 1,5% din bugetul total al proiectelor care vor fi implementate în cadrul strategiei.
- Primăria planifică sarcinile de comunicare în colaborare cu universitatea din municipiu, dar unele sarcini de comunicare sunt atribuite firmelor de specialitate, pe baza unor contracte orientate pe rezultate – cheltuielile de comunicare calculate pe proiect nu pot depăși 0,4% al bugetului întregului proiect.
- verificarea semestrială și eventualele modificări ale strategiei trebuie contractate cu experți pe baza cercetării de piață preliminară (pe baza a cel puțin 5 oferte evaluabile) (în situații date, cu un actant al instituției de studii superioare); grupul de experți trebuie să cuprindă câte un economist, arhitect, sociolog, expert în trafic – bugetul modificării și al reevaluării semestriale a strategiei nu poate depăși 30% din elaborarea strategiei.

Indicatori

Pasageri transportați în transportul public urban (% din modal split)

- inițial: 11%
- ținta: 15%

Emisii GES provenite din transportul rutier (t CO₂)

- inițial: 10.502 t/an conform PAED
- ținta: 8.039 t/an

Operațiuni implementate destinate transportului public și nemotorizat (nr. proiecte)

- inițial: 0
- ținta: 5

Operațiuni implementate destinate reducerii emisiilor de CO₂, altele decât cele pentru transport public și nemotorizat (nr. proiecte)

- inițial:
- ținta: 4

Lungimea totală a liniilor noi sau îmbunătățite de tramvai/și metrou (km)

- inițial: 0 km
- ținta: 0 km

Populație care trăiește în zonele cu strategii de dezvoltare urbana integrate (nr. locuitori)

- inițial: 38.966 conform RG din 2011
- ținta: minim 32.000

Spații verzi în municipiile reședință de județ (mp/locuitor)

- inițial: 16 mp/locuitor
- ținta: 27 mp/locuitor

Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane (mp)

- inițial: 0
- ținta: minim 8.000 mp

Parteneriat

Consultare

Experții delegați pentru a elabora strategia au colaborat cu următoarele instituții: CTATU a municipiului Miercurea Ciuc, Asociația Întreprinzătorilor din Ciuc, Camera de Comerț și Industrie, Inspectoratul de Poliție a Municipiului Miercurea Ciuc, din partea reprezentanților instituțiilor de învățământ superior Universitatea Sapientia și Universitatea Szent István, Asociația Mamelor din Miercurea Ciuc, ca autoritate socială Caritas Alba Iulia și Asociația Riehen, respectiv Asociația Happy Down și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copiilor Harghita, consiliul studenților, din partea instituțiilor de învățământ toate instituțiile de învățământ, Inspectoratul Școlar Județean Harghita, firmele de servicii publice (Goscom, Harviz, Csíki Transz, Eco Csík), Asociația Handicapaților Fizici Harghita, Asociația Zöld Székely, instituții de organizare de programe culturale, reprezentanți primăriei. Am organizat dialog online cu instituțiile de învățământ pentru a identifica nevoile, necesitățile concrete și exacte de investiție.

Consultările și dezvoltarea de parteneriate au fundamentat bine confruntările necesare pentru implementarea proiectului – actorii instituționali și grupurile de reprezentare a intereselor au abordat proiectul cu maximă seriozitate și au intervenit cu propuneri de calitate remarcabilă.

Participare

Pentru asigurarea participării populației, am ales următoarele instrumente:

- conferință de presă, activitate de presă (inclusiv interviuri),
- chestionare prin eșantion reprezentativ de 1.000 de persoane,
- înregistrarea on-line a problemelor, observațiilor legate de trafic,
- înregistrarea on-line a propunerilor navetiștilor, turiștilor,
- dezbateri publice online,
- dezbateri publice deschise publicului la primăria Miercurea Ciuc.

În vederea cunoașterii părerilor diferitelor grupuri sociale, am implicat în procesul de proiectare mai multe organizații (vezi capitolul anterior).

În general se face dezbateri despre rezultatul proiectării strategice la finalul procesului, dar în cazul municipiului Miercurea Ciuc, proiectanții au pus accent pe participarea activă încă în faza de identificare a problemelor, a deficiențelor.

La fundamentarea conținutului strategiei (probleme, propuneri) au contribuit 1620 de locuitori ai municipiului Miercurea Ciuc, cu un total cu 500 de ore de discuții, de aceea orașul le datorează mulțumiri.

CALENDARUL DISCUȚIILOR, COMNSULTĂRILOR PUBLICE

- Comisia tehnica pentru amenajarea teritoiului și urbanism pe langa Comisia de urbansim al Consiliului local- 19.01.2016
- Asociatia handicapatilor fizici Harghita – 26.01.2016, sediul asociatiei
- consultare cu operatorii locali de utilitati: Harvız, CsíkiTransz, Goscom, EcoCsík: 27.01.2016, la Primaria Miercurea Ciuc
- forum social: 19.03.2016, 10,00 Primărie, cu patriciparea instituțiilor publice din domeniul social
- Asociatia Csíki Anyák (Asociatia mamelor din Ciuc) 02.02.2016, Consiliul Judetean Harghita
- Asociatia intrepronzatorilor din Ciuc – 04.02.2016 – sediul asociatiei

- intalnire cu reprezentantii institutiilor de invatamant suerior – Primarie – 18.02.2016
- intalnire cu consilierii locali 19.01.2016, 19.04.2016 la sediul Primariei
- Politia rutiera 22.03.2016, orele 10,00-12,00 Sala de sedinte ale Primariei
- Universitatea SAPIENTIA Miercurea Ciuc – 11.02.2016

- Camera de comert – 03.02.2016- la sediul Camerei

- intalniri cu reprezentantii institutiilor de invatamant
 - inspectoratul scolar – 26.02.2016, 15,00 – la sediul inspectoratului
 - scoli 14.03.2016, 10,00 la Primarie
 - licee 14.03.2016, 12,00 la Primarie
 - reprezentantii Primariei: sefi servicii 19.01.2016, 9,00, 15.03, 14,00, 01.06.2016, 13.06.2016 la Primarie
 - forum public din 28.06.2016

Anexe:

1. Chestionar - completat de operatori prin vizitarea a 1000 familii din oraș
2. Listele de prezență la întâlniri
3. Publicații, anunțuri ziar